

DOBRE PRAKTYKI

MAJĄCE WPŁYW NA ROZWÓJ OBSZARÓW WIEJSKICH

Przykłady operacji zrealizowanych
w ramach planu operacyjnego
Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w 2021 roku

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na
lata 2014-2020. Materiał informacyjny opracowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wydawca: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Pomocy Technicznej,
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, www.ksow.gov.pl

Opracowanie merytoryczne: Strategichni.pl Sp. z o.o., na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
we współpracy z Centrum Doradztwa Rolniczego, urzędami marszałkowskimi, wojewódzkimi ośrodkami
doradztwa rolniczego oraz partnerami Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Projekt graficzny: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Pomocy Technicznej Programu
Rozwoju Obszarów Wiejskich
na lata 2014-2020

Spis treści

Więcej wiedzy, mniej chemii na hektar	4
Robotyka – przyszłość dla rolnictwa	6
Precyzyjne nawadnianie roślin ogrodniczych	8
RHD – przetwórstwo produktów fermentowanych	11
Innowacje w chowie i hodowli bydła mięsnego	14
Innowacje techniczne w produkcji ogrodniczej	16
Agrotronika i informatyzacja w mechanizacji rolnictwa	19
PROW 2014–2020 w obiektywie	22
Innowacyjna wieś	25
Przedłużamy trwałość owoców świdośliwy	28
Agroleśnictwo – korzyść dla środowiska i portfela rolnika	30
Przeciwdziałanie skutkom suszy, a uprawa kukurydzy	33
Cyfrowa wieś	36
Agroakcja: kooperacja!	38
Lokalne Partnerstwo ds. Wody	40
Zielony Ład blisko nas	43
Nowoczesna i bezpieczna hodowla ziemniaka	46
Podlaska Akademia Serowerska – edycja II	49
Zielony AgroPiknik Młodych Rolników	52
Co komu wolno w sołectwie?	55
Jesienne Targi Innowacji	58
Forum Turystyki Wiejskiej – Historia dzieje się dziś	61
Letnie pokazy czereśniowe	64
Co z zagrody, to na stole na hasło „Niech Cię Zakole”	66
Zdrowo i tradycyjnie	69
Wieś jest THE BEST	72
Gospodarstwa demonstracyjne Wielkopolski	75
Czysta i piękna zagroda	78
Miodowy BEE’znes	81
Pszczoła bliżej nas	84
Lubuska Mega Dynia	86
Tradycyjne rośliny w atrakcyjnych formach	89
Wikliną wyplatane	92
Wykaz użytych skrótów	95

Szanowni Państwo!

Z nieskrywaną przyjemnością oddajemy w Państwa ręce kolejną, już czwartą edycję publikacji poświęconej w całości wybranym operacjom zrealizowanym w 2021 roku w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich (PO KSOW). Wierzymy, że przykłady w niej zawarte posłużą Państwu jako inspiracja do podejmowania tożsamyh inicjatyw we własnych społecznościach lokalnych. Tym samym wyrażamy nadzieję, że niniejsza publikacja okaże się motorem napędzającym do sukcesywnego wdrażania podobnych rozwiązań na coraz szerszą skalę.

Należy bowiem wyraźnie zaznaczyć, że rozwój obszarów wiejskich ma priorytetowe znaczenie dla poprawy sytuacji gospodarczej całego kraju. Zmiany we Wspólnej Polityce Rolnej niosą za sobą konieczność wypracowania najlepszych sposobów na to, aby nieustannie unowocześniać polską wieś. Za nowymi inwestycjami i rozwojem terenów wiejskich idzie skuteczne niwelowanie różnic między wsią a miastem. To także szansa na znaczne zminimalizowanie odsetka ludzi migrujących ze wsi do większych aglomeracji w poszukiwaniu lepszych warunków bytowych.

Ważną rolą KSOW pozostaje promowanie działań podejmowanych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i upowszechnianie dobrych praktyk z różnych miejsc w Polsce. Zawarte w publikacji opisy operacji stanowią dowód na to, że działania dla zwiększania poziomu innowacyjności obszarów wiejskich i stopniowe budowanie konkurencyjności rodzimych gospodarstw rolnych, szczególnie w skali mikro, nie są pozostawione bez wsparcia. Świadczy o tym również płynność i skuteczność przedsięwzięć podjętych w ramach PO KSOW na lata 2020–2021 i z sukcesem przeprowadzonych, pomimo pandemii COVID-19, która znacząco sparaliżowała wiele sektorów gospodarki.

Szanowni Państwo, prezentując przykłady operacji zrealizowanych w ramach KSOW w 2021 roku, mamy jednocześnie nadzieję, że będą one dla Państwa motywacją do pracy na rzecz rozwoju obszarów wiejskich i zachętą do podejmowania inwestycji – zarówno we własnych gospodarstwach rolnych, jak i w lokalnych społecznościach.

Z życzeniami przyjemnej lektury
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Więcej wiedzy, mniej chemii na hektar

Tytuł operacji:	Więcej wiedzy na hektar, mniej chemii na hektar
Realizator:	Katedra Genetyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu
Termin realizacji:	grudzień 2021
Forma realizacji:	badanie naukowe raport z wynikami badań seminarium
Działanie KROW:	Działanie 6: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, producenci rzepaku, doradcy rolniczy, środowisko naukowe zainteresowane pracami badawczymi w zakresie biologizacji rolnictwa
Cel operacji:	Opracowanie innowacyjnego preparatu biologicznego do przygotowania materiału siewnego roślin dwuliściennych (rzepak) i zastąpienia powszechnie stosowanych neonikotynoidów w uprawach

Lista problemów współczesnego rolnictwa wciąż pozostaje długa. Dość powiedzieć o długotrwałych suszach, wyjąłwianiu gleby, nowych szkodnikach czy rozmaitych chorobach roślin. Istotnym zagadnieniem w tym kontekście okazuje się poszukiwanie nowych, biologicznych rozwiązań dla rolnictwa, które mogłyby stanowić alternatywę dla stosowania chemicznych stymulatorów wzrostu roślin. Ważny krok do osiągnięcia tego celu stanowił projekt pn. „Więcej wiedzy na hektar, mniej chemii na hektar” zrealizowany przez Katedrę Genetyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Operacja polegała na opracowaniu innowacyjnego preparatu biologicznego do przygotowania materiału siewnego roślin dwuliściennych, objętych załącznikiem I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (rzepak), i zastąpienia powszechnie stosowanych neonikotynoidów w uprawach. Substancje te od lat pozostają bowiem przedmiotem licznych kontrowersji, budząc sprzeciw szczególnie w środowisku pszczelarzy obawiających się negatywnego wpływu neonikotynoidów na populacje pszczół. Podjęte badania naukowe stanowiły zatem szansę na rozwiązanie tego problemu. Kolejnym krokiem wykonanym w ramach operacji była popularyzacja wyników badań przeprowadzonych w Katedrze Genetyki UMK poprzez organizację seminarium.

Kto wziął udział w projekcie?

Projekt był skierowany do środowiska naukowego zainteresowanego pracami badawczymi w zakresie biologizacji rolnictwa, a także do rolników, producentów rzepaku oraz doradców rolniczych.

Ważny krok dla rolnictwa

Na podstawie umowy o realizacji projektu zawartej z UMK w Toruniu został powołany zespół naukowy w Katedrze Genetyki na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych. W ramach I etapu badania

przeprowadzono pod przewodnictwem dr hab. Grażyny Dąbrowskiej, prof. UMK, eksperyment kiełkowania roślin na podłożach mikrobiologicznych stałych i płynnych w warunkach sterylnych. W trakcie badania analizowano zdolność do wzrostu i szybkość kiełkowania nasion w obecności hydro-nawozu metodą spektrofotometryczną. Badania prowadzono w II i III kwartale 2021 r. W rezultacie udało się sprawdzić oddziaływanie hydro-nawozu na żywotność nasion rzepaku i ich zdolność do kiełkowania.

Zespół naukowy z Katedry Genetyki UMK opracował wyniki badania w formie raportu. Uzyskane efekty zostały następnie zaprezentowane podczas seminarium naukowego zorganizowanego w listopadzie 2021 r. w kampusie UMK w Toruniu. W wydarzeniu wzięło udział 57 osób, w tym przedstawiciele nauki, doradcy rolni oraz bezpośredni producenci rzepaku.

Seminarium naukowe, kampus UMK w Toruniu, Fot. Archiwum JR KSOW

WARTO WIEDZIEĆ...

Biologizacja rolnictwa to holistyczny system prowadzenia gleby, do którego zalicza się także działania związane z retencją i absorpcją wody. Ten zespół zabiegów, czynności i procesów osadzony na podstawach rolnictwa regeneracyjnego ma na celu poprawę żyzności gleby.

Neonikotynoidy to zbiorowa nazwa syntetycznych substancji chemicznych, które są stosowane jako środki ochrony roślin. Cechują się one budową i działaniem podobnym do nikotyny, używanej już w latach 30. XX w. jako insektycyd. Neonikotynoidy są neurotoksynami, czyli toksynami działającymi na układ nerwowy, a ściślej – receptory, czyli kanały w błonach komórkowych. Tym samym umożliwiają one przepływ bodźców w układzie nerwowym. Neonikotynoidy łatwo wiążą się z nimi, a w większych dawkach blokują je, powodując paraliż i śmierć owada.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Projekt był I etapem badań nad biologicznymi rozwiązaniami dla rolnictwa, będących alternatywą dla stosowania chemicznych stymulatorów wzrostu roślin. Wykonane badanie potwierdziło tezę, że hydrozele stymulują wzrost kiełkowania roślin dwuliściennych, co w warunkach opadów i niedoboru wody w glebie może mieć istotne znaczenie dla plonowania rzepaku. Uzyskane wyniki eksperymentu przeprowadzonego w warunkach laboratoryjnych zdecydowały o kontynuacji podjętych prac badawczych. Otrzymane wnioski muszą zostać bowiem potwierdzone w warunkach polowych, co będzie przedmiotem II etapu badań na 2022 r.

Po przeprowadzeniu badań polowych to innowacyjne rozwiązanie może znaleźć zastosowanie w rolnictwie, przyczyniając się do ochrony zdrowia człowieka i środowiska naturalnego.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.bio.umk.pl/katedra_genetyki_browsk@umk.pl

Precyzyjne nawadnianie roślin ogrodnich

Tytuł operacji:	Precyzyjne nawadnianie roślin ogrodnich
Realizator:	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie
Termin realizacji:	styczeń–grudzień 2021
Forma realizacji:	film
Działanie KSO:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, ogrodnicy, przedstawiciele Ośrodków Doradztwa Rolniczego i uczelni wyższych, reprezentanci firm branżowych oraz nauczyciele szkół rolniczych i mieszkańcy obszarów wiejskich
Cel operacji:	Ułatwienie transferu wiedzy w rolnictwie w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań w precyzyjnym nawadnianiu roślin ogrodnich

Polska ma bardzo ograniczone zasoby wodne, które mogą w przyszłości stanowić barierę rozwoju gospodarczego, negatywnie oddziałując na środowisko. Tymczasem jednym z kluczowych konsumentów wody pozostaje rolnictwo. Chcąc konkurować na rynkach światowych, polscy rolnicy zmuszeni będą do znacznego zwiększenia powierzchni nawadnianych upraw. Z faktem tym związana jest konieczność podjęcia działań w zakresie stosowania racjonalnych metod gospodarowania wodą.

W Polsce nadal podstawowym źródłem wody dla upraw roślin są opady atmosferyczne, których wielkość i rozkład w czasie okazuje się niewystarczające. W wielu rejonach nawadnianie upraw ogrodnich staje się więc koniecznością, na co wpływ ma także intensyfikacja produkcji. W celu zwiększenia efektywności wykorzystania wody i ograniczenia strat rolnicy powinni stosować oszczędne metody nawadniania. Kluczowe znaczenia ma w tym kontekście wdrażanie automatyki nawodnieniowej. Realizacja operacji pn. „Precyzyjne nawadnianie roślin ogrodnich” była odpowiedzią na te zagadnienia.

W ramach projektu został zrealizowany na zlecenie Śląskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego film informacyjno-szkoleniowy. Za wykonanie materiału odpowiedzialny był Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy, dla którego problematyka nawadniania roślin pozostaje istotnym zagadnieniem prac badawczych. Realizacja materiału miała na celu upowszechnienie wypracowanej w Pracowni Nawadniania w Zakładzie Agrotechnologii IO-PIB wiedzy oraz stosowanych innowacyjnych rozwiązań i dobrych praktyk z zakresu precyzyjnego nawadniania roślin ogrodnich wśród zainteresowanych.

Kto wziął udział w projekcie?

Projekt skierowany był bezpośrednio do rolników i ogrodników, a także przedstawicieli Ośrodków Doradztwa Rolniczego i uczelni wyższych, reprezentantów firm branżowych, nauczycieli szkół rolniczych oraz mieszkańców obszarów wiejskich zainteresowanych tą tematyką.

Cenna wiedza zamknięta w filmie

W ramach projektu został zrealizowany materiał informacyjno-szkoleniowy w formie filmu, który został podzielony na trzy tematyczne części (każda z nich trwa 20 minut). Kolejne części przygotowanego materiału koncentrują się na:

- I część – zagadnieniach związanych z niedoborem wody, ewapotranspiracją oraz strategicznym znaczeniem zasobów wodnych dla produkcji ogrodniczej;
- II część – sposobach ograniczania skutków susz w produkcji ogrodniczej – zarówno w zakresie zabiegów agrotechnicznych, jak i zabiegów uzupełniających niedobory w glebie poprzez stosowanie systemów nawadnieniowych;
- III część – kryteriach nawadniania oraz możliwościach zastosowania automatyki w sterowaniu nawadnianiem.

kadry z filmów

Film kończy się podsumowaniem z serią rozmów z przedstawicielami MRiRW, PG WodyPolskie oraz ODR. Do realizacji materiału zostali zaangażowani eksperci specjalizujący się w szeroko rozumianym obszarze nawadniania roślin ogrodniczych: prof. Waldemar Treder i prof. Stanisław Kaniszewski. Scenariusz do filmu recenzował natomiast prof. dr hab. inż. Roman Rolbiecki reprezentujący Politechnikę Bydgoską.

CZY WIESZ, ŻE...

Rośliny ogrodnicze w okresie wegetacyjnym zużywają 80m³ wody/1 ha w ciągu jednej doby. Pierwszy model deszczowni powstał w Europie w 1912 r., a zaprojektował go p. Szczepkowski z Łęgu w Księstwie Poznańskim.

Polska ma jeden z najgorszych bilansów wodnych w Europie. Wynika to z małych opadów rocznych (średnio ok. 650 mm), dużej ewapotranspiracji (450 mm) i niewielkiego udziału dopływu rzecznoego spoza granic kraju (13%).

Ewapotranspiracja to proces parowania terenowego obejmujący transpirację (parowanie z komórek roślinnych) oraz ewaporację (parowanie z gruntu).

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Film stanowi skuteczną formę przekazania wiedzy i dobrych praktyk w zakresie nowoczesnych rozwiązań dotyczących nawadniania upraw roślin, które mogą zostać zaimplementowane w polskich gospodarstwach rolnych. Przygotowany materiał przybliży zagadnienia związane z Siecią na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich oraz przedstawia możliwości uzyskania wsparcia w ramach działania Współpraca.

Film został opublikowany w serwisie YouTube oraz na oficjalnej stronie realizatora, dzięki czemu jest ogólnodostępny, stanowiąc wartościowy materiał dydaktyczny dla szerokiego grona odbiorców. Zainteresowanie zrealizowanym filmem wykazały uczelnie wyższe oraz komercyjne firmy, które także go udostępniły.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.sir.odr.net.pl
sodr@odr.net.pl

Robotyka – przyszłość dla rolnictwa

Tytuł operacji:	Automatyka i Robotyka w rolnictwie
Realizator:	Strefa Edukacji Sp. z o.o.
Termin realizacji:	lutym–październik 2021 r.
Forma realizacji:	wyjazd studyjny
Działanie KSW:	Działanie 6: Ułatwienie wymiany wiedzy między podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Uczniowie i nauczyciele Technikum Automatyki i Robotyki w Łodzi
Cel operacji:	Zapoznanie uczestników z aktualnym poziomem automatyzacji rolnictwa na terenie Niemiec, poszerzenie ich wiedzy w zakresie nowoczesnych technologii w rolnictwie oraz ukierunkowanie na znalezienie nowych rozwiązań w celu podniesienia konkurencyjności polskiej wsi na arenie międzynarodowej

Automatyka rozwija się we wszystkich sektorach gospodarki, również na obszarach wiejskich, stanowiąc sposób na usprawnienie pracy w rolnictwie. Patrząc na kondycję polskich gospodarstw na terenach wiejskich, należy jednak stwierdzić, że automatyka i robotyka nie jest rozwinięta w tak zaawansowanym stopniu, jak w innych krajach Europy Zachodniej. Fakt ten powoduje liczne trudności z uzyskaniem wydajności na poziomie wymaganym przez rynek, na co składa się także rosnący deficyt siły roboczej w obszarze rolnictwa. Wszystko to sprawia, że rolnictwo w Polsce potrzebuje nowych rozwiązań i ścieżek rozwoju w kierunku większej automatyzacji. W związku z tym postulatem przeprowadzono operację pn. „Automatyka i Robotyka w rolnictwie” zrealizowaną przez łódzką Strefę Edukacji. Partnerami projektu byli: Fundacja Inkubator, Top Banker Tomasz Sidek oraz Koło Gospodyń Wiejskich „Baziowe Kotki” w Kotkowie.

W ramach operacji miał miejsce w dniach 16–19 września 2021 r. wyjazd studyjny do Niemiec. Zgodnie z założeniami programu uczestnicy spotkali się z rolnikami i specjalistami w dziedzinie automatyki i robotyki w rolnictwie. W trakcie wyjazdu odbyły się prezentacje tematyczne w formie wykładów, seminariów i wizyt praktycznych. Ważną ideą operacji było zwrócenie uwagi wśród młodych ludzi zainteresowanych tematem na rosnące zapotrzebowanie polskiej wsi na innowacyjne technologie usprawniające pracę w rolnictwie. Rodzimi rolnicy coraz liczniej otwierają się na nowoczesne rozwiązania w celu podniesienia

Uczestnicy wyjazdu studyjnego do Niemiec

efektywności gospodarstw, nierzadko trafiając na problem braku dostępu do tych technologii czy braku wykwalifikowanych specjalistów niezbędnych do automatyzacji polskiej wsi. Aby to zmienić, w pierwszym kroku potrzebna jest większa świadomość wśród osób związanych z tym obszarem działalności. Program miał za zadanie poszerzyć wiedzę uczestników na temat nowoczesnych technologii w rolnictwie i ukierunkować ich na wypracowanie nowych rozwiązań wpływających na wzrost konkurencyjności polskiej wsi na arenie międzynarodowej.

Kto wziął udział w projekcie?

W zorganizowanym wyjeździe studyjnym wzięło udział 30 uczniów i 6 nauczycieli z Technikum Automatyki i Robotyki w Łodzi.

Z wizytą u zachodnich sąsiadów

W trakcie wyjazdu studyjnego do Niemiec uczestnicy mieli okazję odwiedzić następujące miejsca:

- gospodarstwa rolno-spożywcze specjalizujące się w uprawie oraz przetwórstwie z wykorzystaniem nowoczesnych technologii: Ziltendorfer Baurngesellschaft GbR oraz Neuzeller Agrargenossenschaft G.;
- gospodarstwa wykorzystujące automatykę i robotykę w hodowli zwierząt: Agrargenossenschaft Ranzige G. oraz Furstenwalder Agrarprodukte GmbH Buchholz.

W ramach operacji została zorganizowana ponadto wizyta w niemieckiej szkole wyższej Oberstufenzentrum Oder-Spree na Wydziale Automatyki i Elektroniki. Dla uczestników wyjazdu przeprowadzono również szkolenie z zakresu wykorzystania nowoczesnych metod automatyzacji oraz programów informatycznych do sterowania procesami robotyzacji w obszarze rolnictwa. Warsztaty poprowadziła dr Jana Käthner z Instytutu Leibniza w Poczdamie.

CZY WIESZ, ŻE...

Robotyka to interdyscyplinarny kierunek badań, łączy zagadnienia inżynierii mechanicznej, elektrotechniki, automatyki i informatyki, którego celem jest tworzenie robotów, w tym także sterowanie ich ruchem. Dzięki osiągnięciom robotyki projektowane są inteligentne maszyny, które pomagają ludziom w codziennym życiu. Roboty opanowały wiele sektorów produkcji przemysłowej na świecie. Znalazły zastosowanie w sektorze rolno-spożywczym w celu skrócenia czasu i nakładu pracy oraz zwiększenia wydajności produkcji.

Uczestnicy wyjazdu w trakcie wizytacji w Oberstufenzentrum Oder-Spree

Realizacja operacji została sfinansowana ze środków KSOW w kwocie 116 tys. zł na kompleksową organizację wyjazdu studyjnego, w tym: koszty transportu z Łodzi do Niemiec, zakwaterowania, wyżywienia i ubezpieczenia uczestników, koszty szkoleń i odbytych spotkań oraz materiałów szkoleniowych.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Bezpośrednim rezultatem projektu jest wzrost wiedzy i umiejętności wśród uczestników w zakresie automatyzacji obszarów wiejskich. Uczniowie dowiedzieli się, jak planować rozwój lokalny gospodarstw w sposób, który nie zaburzy równowagi środowiskowej, społecznej i ekonomicznej danego obszaru. Inicjatywa przyczyniła się do zwiększenia możliwości tworzenia nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich poprzez nowoczesne podejście do rolnictwa. Wyjazd był też znakomitą okazją do nawiązania kontaktów z właścicielami lub przedstawicielami wizytowanych miejsc oraz kadrą placówek oświatowych kształcących w kierunku związanym z automatyzacją rolnictwa. Uczestnicy operacji, jako młode pokolenie wykwalifikowanych, myślących nowocześnie osób, będą mieli dzięki temu istotny wpływ na rozwój automatyzacji polskiej wsi. Udział w projekcie skutecznie zaszczerpił w nich ideę promowania życia na wsi jako miejsca umożliwiającego rozwój zawodowy.

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

www.strefa.io

biuro@strefa.io

RHD – przetwórstwo produktów fermentowanych

Tytuł operacji:	Przetwórstwo w kierunku produktów fermentowanych w ramach RHD
Realizator:	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach
Termin realizacji:	wrzesień 2021
Forma realizacji:	wyjazd studyjny
Działanie KSWO:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, przetwórcy RHD, przedstawiciele Kół Gospodyń Wiejskich, mieszkańcy obszarów wiejskich, pracownicy nauki, doradcy rolniczy, pracownicy jednostek doradztwa rolniczego
Cel operacji:	Popularyzacja rzadko wykorzystywanych innowacyjnych rozwiązań w zakresie przetwórstwa i produkcji żywności fermentowanej oraz możliwości jej sprzedaży w ramach RHD

Innowacja i postęp technologiczny wprost rewolucjonizuje coraz więcej gałęzi współczesnej działalności gospodarczej. Innowacyjne rozwiązania dotyczą również obszaru przetwórstwa i żywności fermentowanej, jednak nadal są stosunkowo rzadko wykorzystywane w rodzimych gospodarstwach. Istotnym zadaniem okazuje się więc sukcesywnie popularyzowanie możliwości wykorzystania nowoczesnych rozwiązań w tej dziedzinie oraz korzyści wynikających z tego faktu. Postulaty te stały się kluczowym celem operacji pn. „Przetwórstwo w kierunku produktów fermentowanych w ramach RHD” zrealizowanej przez Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

Podstawowym celem wyjazdu było zwiększenie wiedzy wśród uczestników na temat innowacji z zakresu przetwórstwa i żywności fermentowanej oraz możliwości sprzedaży tych produktów w ramach RHD. W założeniu realizacja operacji miała prowadzić do zwiększenia liczby producentów rolnych zajmujących się przetwórstwem i produkcją towarów fermentowanych w województwie łódzkim, a także wzrostu ich konkurencyjności na rynku i ich widoczności wśród konsumentów.

Winorośle znajdujące się w Winnicy Garlicki Lamus

Uczestnicy wyjazdu studyjnego RHD

Kto wziął udział w projekcie?

W trzydniowym wyjeździe studyjnym wzięło udział 30 osób. Wśród uczestników wymienić można przede wszystkim rolników i przetwórców RHD, a także przedstawicieli Kół Gospodyń Wiejskich, pracowników nauki i jednostek doradztwa rolniczego oraz mieszkańców obszarów wiejskich.

CZY WIESZ, ŻE...

Skrót RHD oznacza rolniczy handel detaliczny. Jest to działalność związana z produkcją i zbywaniem żywności przez rolników. W ramach RHD możliwe jest m.in. przetwórstwo i zbywanie wytworzonej żywności konsumentom finalnym, a także na rzecz zakładów prowadzących handel detaliczny z przeznaczeniem dla konsumenta finalnego, w tym sklepów, restauracji, stołówek i innych placówek o podobnych profilu działalności.

Możliwość prowadzenia RHD zakłada spełnienie trzech podstawowych warunków:

1. żywność musi pochodzić w całości lub części z własnej uprawy, hodowli bądź chowu.
2. sprzedaż musi uwzględniać limity wskazane w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie maksymalnej ilości żywności zbywanej w ramach rolniczego handlu detalicznego oraz zakresu i sposobu jej dokumentowania.
3. produkcja i zbywanie żywności nie może odbywać się z udziałem pośrednika (wyjątkiem jest zbywanie żywności pochodzącej z RHD podczas wystaw i innych wydarzeń organizowanych w celu promocji żywności).

Spotkania z ekspertami i praktykami

Projekt obejmował wyjazd studyjny do Małopolski, który odbył się w dniach 13–15 września 2021 r. W trakcie wydarzenia przeprowadzone zostały zarówno wykłady poświęcone w całości tematyce przetwórstwa i właściwościom żywności fermentowanej, jak i wizyty praktyczne bezpośrednio w gospodarstwach zajmujących się tego rodzaju działalnością.

Zorganizowany w ramach operacji wyjazd rozpoczął się wizytą w Winnicy na Dziole oraz w gospodarstwie Anny Woźniak zajmującej się uprawą tradycyjnych odmian zbóż (płaskurki, orkiszu, samopszy) i prowadzącej piekarnię, której głównym specjałem jest pieczywo na zakwasie.

Drugi dzień wyjazdu poświęcony był wykładom przeprowadzonym przez dr inż. Dorotę Litwinek oraz dr inż. Ireneusza Maciejaszka reprezentujących Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie. Temat wygłoszonej prelekcji brzmiał: „Żywność a zdrowie człowieka – sposoby utrwalania, przetwarzania żywności”. Wykład stanowił wprowadzenie do praktycznych aspektów produkcji naturalnych serów, które zaprezentowała Magdalena Krężołek-Ryszka, właścicielka Serowarni Magdalenka. W trakcie warsztatów uczestnicy mieli okazję przygotować świeży ser podpuszczkowy oraz odcisnąć oscypka w tradycyjnej drewnianej formie.

Ostatni dzień wyjazdu umożliwił uczestnikom poznanie tajników zakładania i pielęgnacji winnicy na przykładzie Winnicy Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie – Garlicki Lamus. O uprawie winorośli i produkcji win opowiedział dr hab. inż. Maciej Gąstoł. Zwieńczeniem wyjazdu była wizyta w gospodarstwie Jurajski Koziołek, zajmującym się produkcją serów kozich. W trakcie wyjazdu uczestnicy zdobyli więc wiedzę na temat różnych form przetwórstwa produktów fermentowanych w ramach RHD, co ma być impulsem do rozwoju gospodarstw na terenie województwa łódzkiego.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Operacja służyła nawiązaniu kontaktów między uczestnikami wyjazdu a przedstawicielami doradztwa i nauki, co stanowi ważną płaszczyznę do wymiany wiedzy w tym zakresie. Stworzona sieć kontaktów ma szansę zaprocentować w przyszłości dalszą współpracę, która przyczyni się do wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań w gospodarstwach działających na terenie województwa łódzkiego.

W ramach projektu zostały omówione możliwości wdrożenia przetwórstwa produktów fermentowanych (m.in. serów, wina, pieczywa na zakwasie, różnego rodzaju kiszzonek) do gospodarstw edukacyjnych w województwie łódzkim, co byłoby dobrym sposobem na efektywne rozszerzenie ich dotychczasowej działalności.

Uczestnicy wyjazdu studyjnego podczas warsztatów

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.lodr-bartoszewice.pl
a.lichman@lodr-bartoszewice.pl

Innowacje w chowie i hodowli bydła mięsnego

Tytuł operacji:	Innowacyjne rozwiązanie w chowie i hodowli bydła mięsnego
Realizator:	Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Termin realizacji:	wrzesień 2021
Forma realizacji:	konferencja
Działanie KSW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, hodowcy bydła mięsnego, przedstawiciele doradztwa rolniczego, pracownicy firm i instytucji działających na rzecz rolnictwa, mieszkańcy obszarów wiejskich oraz pozostałe osoby zainteresowane tematyką operacji
Cel operacji:	Poszerzenie wiedzy i kompetencji na temat innowacyjnych rozwiązań w zakresie chowu i hodowli bydła mięsnego

Korzystne uwarunkowania naturalne, przewaga cenowa kosztów produkcji i wciąż niezaspokojony popyt na rynku unijnym na wołowinę sprawiają, że sektor bydła mięsnego w Polsce ma duże szanse rozwoju. Wykorzystanie tego potencjału uzależnione jest jednak od sposobu, w jaki rodzime gospodarstwa sprostają aktualnym wyzwaniom w obszarze chowu i hodowli. Stały postęp produkcyjny w sektorze bydła mięsnego wymaga bowiem wprowadzania nowoczesnych rozwiązań. Istotnym środkiem do osiągnięcia tego celu okazała się konferencja zorganizowana w ramach programu „Innowacyjne rozwiązanie w chowie i hodowli bydła mięsnego”, poświęcona w całości zagadnieniom związanym z wdrażaniem innowacji w gospodarstwach rolnych.

Jednodniowa konferencja pn. „Innowacyjne rozwiązanie w chowie i hodowli bydła mięsnego” miała miejsce 18 września 2021 r. w Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Lubaniu. Kluczowym założeniem tej inicjatywy było upowszechnienie wiedzy z zakresu innowacyjnych rozwiązań w chowie i hodowli, a także wymagań pokarmowych, krów mamek w różnych cyklach fizjologicznych oraz wpływu żywienia na finalną jakość uzyskiwanego surowca. Celem konferencji było również zaprezentowanie badań, stanowiących

CZY WIESZ, ŻE...

Chów i hodowla to pojęcie blisko ze sobą związane. Hodowla polega na zapewnieniu zwierzętom możliwości rozmnażania się oraz rozwoju od postaci zarodkowej do dorosłego osobnika, natomiast chów to utrzymanie zwierząt i czerpanie korzyści z dóbr od nich pozyskiwanych.

o pozytywnym wpływie innowacji na wyniki produkcyjne i ekonomiczne w gospodarstwach.

Udział w programie był zatem szansą na poznanie aktualnej wiedzy i dobrych praktyk w zakresie utrzymania bydła mięsnego oraz poszerzenie kompetencji wśród hodowców bydła, doradców rolniczych i innych pracowników jednostek doradztwa rolniczego. Spotkanie stworzyło okazję do wymiany doświadczeń pomiędzy rolnikami, producentami żywca wołowego, przedsiębiorcami

i jednostkami naukowymi. Nawiązane w trakcie prelekcji kontakty mają służyć wzbogaceniu bazy potencjalnych partnerów na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Kto wziął udział w projekcie?

Konferencja skierowana była do osób związanych z sektorem bydła mięsnego. Wśród uczestników znaleźli się zatem rolnicy, hodowcy, przedsiębiorcy, doradcy rolniczy i specjaliści ODR, a także przedstawiciele instytucji naukowych i samorządowych zainteresowanych innowacjami w chowie i hodowli bydła mięsnego.

Otwarcie konferencji przez p. Ewę Szymańską, zastępcę dyrektora PODR w Lubaniu

Dzień pełen wartościowej wiedzy

Wśród prelegentów konferencji zrealizowanej w ramach programu „Innowacyjne rozwiązanie w chowie i hodowli bydła mięsnego” znaleźli się:

- Katarzyna Radke, broker innowacji Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Lubaniu, z wykładem zatytułowanym „Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich – nawiązywanie sieci kontaktów w branży rolniczej oraz możliwości, jakie daje działanie Współpraca”;
- dr hab. Marcin Gołębiewski, reprezentant Wydziału Nauk o Zwierzętach, Katedry Szczegółowej Hodowli Zwierząt SGGW, który wygłosił prelekcję na temat „Wymagania pokarmowe krów mamek w okresie ciąży, rozrodu i karmienia cieląt” oraz „Żywnienie a jakość uzyskiwanego surowca”;
- Jacek Zarzecki, prezes Polskiego Związku Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, z wystąpieniem pt. „Innowacyjne rozwiązania w chowie i hodowli bydła mięsnego”.

Efekty i perspektywy na przyszłość

Realizacja operacji w formie konferencji umożliwiła spotkanie osób ze środowisk reprezentujących różne obszary działania, z których zbudowane jest rolnictwo. To dało szansę na przepływ informacji i wymianę doświadczeń, będącą elementem napędowym do kreowania nowych rozwiązań.

Uczestnicy projektu nabyli nową wiedzę i kompetencje w obszarze chowu i hodowli bydła mięsnego, co stanowiło istotną zachętę do wdrażania przez nich innowacyjnych technologii w gospodarstwach. Otwiera to nowe perspektywy rozwoju dla polskiego sektora bydła mięsnego, a rozwój poszczególnych gospodarstw w oparciu o innowacje wpływa na podniesienie ogólnego statusu życia rolników. Fakt ten ma również istotne znaczenie dla rozwoju obszarów wiejskich. Udział w wydarzeniu zaktywizował środowisko w zakresie tworzenia sieci kontaktów, łącząc hodowców, przetwórców, doradców i innych specjalistów związanych z rolnictwem do podejmowania współprac przyczyniających się do rozwoju tego sektora. Edukacja rolników oraz wskazywanie im nowoczesnych rozwiązań motywowanych rzetelnymi wynikami badań i analizami zachęca producentów do większego wykorzystania technologii.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.podr.pl
sir@podr.pl

Innowacje techniczne w produkcji ogrodniczej

Tytuł operacji:	Innowacje techniczne w pielęgnacji sadów i mechanicznym zbiorze owoców
Realizator:	Świętokrzyski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Modliszewicach
Termin realizacji:	lipiec–grudzień 2021
Forma realizacji:	filmy z zakresu przedmiotowej tematyki operacji
Działanie KSW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy indywidualni (producenci owoców), grupy producentów owoców, producenci sektora ogrodniczego, przedstawiciele jednostek doradczych i szkół rolniczych
Cel operacji:	Zaprezentowanie w postaci cyfrowej najnowszych rozwiązań technicznych stosowanych w pielęgnacji sadów i mechanicznym zbiorze owoców, które podniosą konkurencyjność gospodarstw ogrodniczych, oraz przekazanie najnowszej, wyspecjalizowanej wiedzy w zakresie upraw sadowniczych

Produkcja sadownicza ma ważne znaczenie dla województwa świętokrzyskiego, a uprawy owoców rozciągają się w tym regionie na ponad 40 tys. ha. Mimo korzystnych uwarunkowań klimatyczno-glebowych tej części Polski wciąż istotnym problemem profesjonalnych sadowników pozostaje deficyt najemnej siły roboczej. Przekłada się to na nieterminowe dokonywanie zbiorów, co znacznie utrudnia uzyskanie wysokiej jakości produktu. Fakt ten decyduje o potrzebie edukacji w zakresie nowoczesnych maszyn i urządzeń możliwych do wykorzystania w produkcji ogrodniczej.

Odpowiedzią na tę konieczność był program pn. „Innowacje techniczne w pielęgnacji sadów i mechanicznym zbiorze owoców”. W ramach operacji powstał cykl trzech filmów prezentujących innowacyjne nowości techniczne w tym zakresie. Filmy zostały udostępnione za pośrednictwem ogólnodostępnych mediów cyfrowych, dzięki czemu są osiągalne dla szerokiego grona odbiorców i mogą być wykorzystywane jako materiały dydaktyczne, np. podczas szkoleń prowadzonych przez doradców rolniczych.

Kto wziął udział w projekcie?

Adresatami programu byli zarówno indywidualni rolnicy, jak i grupy producentów owoców, a także producenci sektora ogrodniczego oraz przedstawiciele jednostek doradczych i szkół rolniczych. Obszarem, którego w szczególności dotyczyła operacja, był region sandomierski, trzeci pod względem wielkości obszar produkcji ogrodniczej w Polsce.

Wiedza podstawą do efektywnego rozwoju

Zrealizowany w ramach programu cykl filmowy dostarcza wyspecjalizowanej wiedzy branżowej dla producentów owoców na temat innowacyjnych maszyn i urządzeń wspomagających pracę w sektorze ogrodnictwa. Filmy zostały przedstawione przez ekspertów tematu, sadowników z wieloletnim doświadczeniem oraz bezpośrednich użytkowników prezentowanych maszyn.

Pierwszy film otwierający cykl nosił tytuł „Mechaniczna uprawa gleby pod koronami drzew owocowych”. Celem opracowania materiału było przedstawienie innowacyjnych rozwiązań technicznych, które są stosowane w uprawie gleby pod koronami drzew w sadach towarowych.

film „Mechaniczna uprawa gleby pod koronami drzew owocowych”

Drugi film pt. „Innowacyjne maszyny do mechanicznego zbioru owoców ziarnkowych lub pestkowych” przekazuje najnowszą wiedzę z zakresu mechanicznego zbioru jabłek (uprawianych zarówno na rynek deserowy, jak i przemysłowy) oraz orzechów laskowych. Wybór tych owoców podyktowany był faktem, że w świętokrzyskim sektorze ogrodnictwa na największą skalę produkuje się właśnie jabłka. Orzechy laskowe mają natomiast bardzo duży potencjał rozwojowy.

film „Innowacyjne maszyny do mechanicznego zbioru owoców ziarnkowych lub pestkowych”

CZY WIESZ, ŻE...

W Europie największym producentem orzechów laskowych są Włochy, jednak orzechy z Polski są zdrowsze od tych uprawianych na południu, ponieważ zawierają więcej nienasyconych kwasów tłuszczowych.

Z najnowszego raportu Komisji Europejskiej wynika, że w sezonie 2022/2023 produkcja jabłek w Unii Europejskiej wyniesie ok. 12,2 mln ton. Jednocześnie szacuje się, że w Polsce aż 75% jabłek trafi do przetwórstwa.

Trzeci film zamykający cały cykl zatytułowano „Mechaniczne cięcie drzew za pomocą pił konturowych i kosiarek listwowych”. Tematyka jest nieprzypadkowa – prawidłowe cięcie drzew owocowych w sadach wysokotowarowych jest bowiem jedną z podstawowych prac pielęgnacyjnych. Wspomniany wcześniej niedobór najmniejszej siły roboczej stanowi pod tym względem dużą trudność. Brak profesjonalistów i nieterminowość wykonywania niezbędnych zabiegów powodują, że gospodarstwom coraz trudniej wytwarzać produkt najwyższej jakości. Tymczasem to właśnie dobry produkt determinuje opłacalność produkcji. Dlatego warto mieć wiedzę na temat innowacyjnych maszyn i urządzeń usprawniających cały proces.

film „Mechaniczne cięcie drzew za pomocą pił konturowych i kosiarek listwowych”

Efekty i perspektywy na przyszłość

Bezpośrednim rezultatem programu „Innowacje techniczne w pielęgnacji sadów i mechanicznym zbiorze owoców” było udostępnienie serii trzech filmów dostarczających najnowszą wiedzę branżową z tego zakresu. Prezentowane rozwiązania pomogą usprawnić proces produkcji sadowniczej, zoptymalizować jej koszty, a także poprawić jakość produktu. To przyczyni się w efekcie do wzrostu konkurencyjności świętokrzyskich gospodarstw rolnych na rynku.

Udostępnione filmy stanowią cenne źródło wiedzy i inspiracji dla ogrodników. Dzięki temu, że zostały opublikowane w ogólnodostępnych kanałach (w serwisie YouTube oraz na stronie www.sodr.pl), są dostępne dla szerokiego grona odbiorców i mogą być odtwarzane z dowolnego miejsca i w dowolnym czasie. Realizacja programu przyczyni się zatem do upowszechnienia się wiedzy na temat technologii cyfrowych wykorzystywanych w sektorze ogrodnictwa.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.sodr.pl
ogrodnictwo@sodr.pl

Agrotronika i informatyzacja w mechanizacji rolnictwa

Tytuł operacji:	Agrotronika i informatyzacja w mechanizacji rolnictwa – wyzwania w diagnostyce, serwisie i naprawie nowoczesnych urządzeń rolniczych – szansa na sukces w zawodzie przyszłości
Realizator:	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
Termin realizacji:	październik 2021
Forma realizacji:	szkolenie warsztatowe połączone z częścią wykładową
Działanie KŚOW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Pracownicy jednostek i firm działających w branży rolniczej, studenci kierunków rolniczych, nauczyciele i uczniowie szkół rolniczych
Cel operacji:	Praktyczne opanowanie przez nauczycieli i uczniów wiedzy i umiejętności z zakresu obsługi elementów oraz systemów mechatronicznych stosowanych w rolnictwie

Współczesne, coraz bardziej nowoczesne maszyny rolnicze działają w oparciu o innowacyjne rozwiązania mechatroniczne, które są z podobnym sukcesem stosowane również w przemyśle motoryzacyjnym, lotniczym czy nawet w aparaturze medycznej. Rosnący stopień zaawansowania sprzętu rolniczego wymusza konieczność nowego podejścia do jego eksploatacji. To z kolei oznacza potrzebę intensywnego kształcenia w zakresie nie tylko budowy i użytkowania maszyn, ale również sensoryki, aktyryki czy elektroniki. Kompetencje w tym obszarze będą bowiem z roku na rok coraz bardziej pożądane na rynku. Istotnym krokiem do ich doskonalenia był program pn. „Agrotronika i informatyzacja w mechanizacji rolnictwa – wyzwania w diagnostyce, serwisie i naprawie nowoczesnych urządzeń rolniczych – szansa na sukces w zawodzie przyszłości” zrealizowany przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego.

W ramach projektu przeprowadzone zostało dwudniowe szkolenie warsztatowe połączone z częścią wykładową. Wydarzenie odbyło się w dniach 5–6 października 2021 r. w miejscowości Stare Jabłonki w województwie warmińsko-mazurskim. Kluczowym celem szkolenia było zapoznanie uczestników z najnowszymi metodami diagnostyki, serwisu i naprawy nowoczesnych maszyn i urządzeń stosowanych na coraz szerszą skalę we współczesnym rolnictwie.

Podczas kursu doświadczeni specjaliści zaprezentowali uczestnikom najnowocześniejsze rozwiązania stosowane w agrotonice, omawiając także zasady funkcjonowania systemów mechatronicznych w pojazdach i maszynach rolniczych (tj. agrotronikę, sensorykę, aktyrykę, elektronikę, automatykę i sterowniki programowalne). Celem wydarzenia było również wsparcie tworzenia sieci kontaktów potencjalnych pracowników z pracodawcami – producentami oraz dystrybutorami sprzętu rolniczego.

Agrotronika i informatyzacja w mechanizacji rolnictwa
- wyzwania w diagnostyce, serwisie i naprawie nowoczesnych
urządzeń rolniczych - szansa na sukces w zawodzie przyszłości
5-6 października 2021 r., HOTEL ANDERS - ul. Spacerowa 2, 14-133 Stare Jabłonki

Uczestnicy szkolenia w trakcie części wykładowej

Kto wziął udział w projekcie?

W przeprowadzonych warsztatach szkoleniowych udział wzięło 50 uczniów szkół rolniczych oraz pięciu nauczycieli. Uczestnicy zostali podzieleni na niewielkie, max. 8-osobowe grupy, dzięki czemu każda osoba miała szansę aktywnie uczestniczyć w zaplanowanych zadaniach praktycznych.

Klucz do efektywnej nauki: teoria połączona z praktyką

Omówienie każdej jednostki szkoleniowej składało się z trzech etapów: części teoretycznej, części praktycznej I realizowanej na stanowisku symulacyjnym oraz części praktycznej II wykorzystującej rzeczywisty element występujący w maszynach rolniczych. Część teoretyczna w przypadku każdego tematu rozpoczynała się od 45-minutowego wykładu. Uczestnicy szkolenia mieli okazję wysłuchać trzech wystąpień:

- wykład 1. „Systemy agrotroniczne: sekwencyjne sterowanie układami hydraulicznymi w rolnictwie” przeprowadził dr hab. inż. Adam Ekielski ze Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Do dyspozycji uczestników był specjalistyczny symulator systemów hydraulicznych, będących podstawą funkcjonowaniu wielu nowoczesnych maszyn rolniczych;
- wykład 2. „Diagnostyka komputerowa pojazdów i maszyn” wygłosił dr inż. Mirosław Czechłowski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Kursanci mieli okazję przyrzeć się konstrukcji trzech nowoczesnych ciągników marki John Deere, które zostały dostarczone przez dystrybutora. Ich zadaniem było m.in. zapoznanie się z oprogramowaniem komputerowym sprzętu i metodami diagnostycznymi, a nabyta wiedza pozwoliła im na samodzielne rozpoznawanie przyczyn przygotowanych usterek;
- wykład 3. „Aplikacje, systemy wspomaganie decyzji oraz sztuczna inteligencja w rozpoznawaniu roślin uprawnych oraz chwastów” poprowadził dr hab. inż. Łukasz Sobiech z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Zadaniem uczestników było zaś zainstalowanie i opanowanie specjalistycznej aplikacji mobilnej, za pomocą której identyfikowali gatunki przygotowanych roślin.

Efekty programu

Uczestnicy wykonywali praktyczne ćwiczenia diagnostyczne na profesjonalnych stanowiskach szkoleniowych (tablicowych lub rozproszonych). Dzięki formie wydarzenia opartej zarówno na części dydaktycznej, jak i zadaniach praktycznych, szkolenie było świetną okazją nie tylko do nabycia aktualnej wiedzy, ale przede wszystkim do zdobycia konkretnych umiejętności.

Uczestnicy szkolenia w trakcie części praktycznej

CZY WIESZ, ŻE...

Agrotonika (inaczej: agromechatronika) to zastosowanie systemów automatycznego sterowania pracą maszyn i urządzeń w rolnictwie. Jedną z pierwszych osób, która użyła terminu agromechatronika, był prof. Rudolf Michałek w artykule z 2014 r. pt. „Agroinżynieria czy agromechatronika”.

Uczestnicy szkolenia w trakcie części praktycznej

Inicjatywa okazała się skuteczną i innowacyjną formą przekazywania wiedzy na temat nowoczesnych rozwiązań i zasad funkcjonowania systemów mechatronicznych w pojazdach i maszynach rolniczych. Uczestnicy zdobyli wiedzę z zakresu wprowadzania nowych technologii informatycznych w mechanizacji rolnictwa. Bezpośrednim efektem kursu było więc zwiększenie wiedzy i umiejętności uczestników w obszarze diagnostyki, serwisu i naprawy nowoczesnych urządzeń rolniczych, co zostało poświadczony certyfikatem.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.wmodr.pl
sekretariat@w-modr.pl

PROW 2014–2020 w obiektywie

Tytuł operacji:	PROW 2014–2020 w obiektywie
Realizator:	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Termin realizacji:	czerwiec–listopad 2021
Forma realizacji:	konkurs
Działanie KSOW:	Działanie 3: Gromadzenie przykładów operacji realizujących poszczególne priorytety Programu
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Mieszkańcy województwa dolnośląskiego w dwóch kategoriach wiekowych: osoby w wieku 13–18 lat oraz osoby dorosłe powyżej 18 roku życia
Cel operacji:	Identyfikacja, gromadzenie i rozpowszechnianie przykładów zrealizowanych w ramach priorytetów PROW 2014–2020, w szczególności tzw. dobrych praktyk

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (PROW 2014–2020) został szczegółowo opracowany na podstawie przepisów Unii Europejskiej i jest w całości podporządkowany kilku celom głównym. Wśród nich wymienić należy w pierwszej kolejności poprawę konkurencyjności rolnictwa, działania w kierunku zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi i poprawy klimatu, a także rozwój obszarów wiejskich. Operacja zrealizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego miała na celu przedstawienie i rozpowszechnienie ciekawych przykładów inwestycji podjętych w zakresie poszczególnych priorytetów PROW 2014–2020.

W ramach operacji został zorganizowany konkurs fotograficzny, którego nadrzędnym celem była promocja tzw. dobrych praktyk PROW 2014–2020. Warunkiem koniecznym do przystąpienia do konkursu było wykonanie fotografii przedstawiającej wybraną operację zrealizowaną na terenie województwa dolnośląskiego i dofinansowaną ze środków PROW 2014–2020. Prace konkursowe musiały zawierać max. 5 zdjęć wraz z krótkim opisem, będącym uzasadnieniem, dlaczego prezentowaną operację można uznać za dobrą praktykę.

Kto wziął udział w projekcie?

Konkurs fotograficzny pn. „PROW 2014–2020 w obiektywie” skierowany był do mieszkańców województwa dolnośląskiego. Przedsięwzięcie uwzględniało dwie grupy wiekowe: osoby znajdujące się w przedziale 13–18 lat oraz osoby powyżej 18. roku życia. Ostatecznie w konkursie udział wzięło 15 osób dorosłych.

Sukces uwieczniony na fotografii

W regulaminowym terminie wpłynęło 15 prac konkursowych – wszystkie z nich zostały zgłoszone i następnie ocenione w kategorii powyżej 18 lat. Uczestnicy musieli wykazać się niemałą kreatywnością i umiejętnością uchwycenia na fotografii konkretnych inwestycji zrealizowanych w ramach priorytetów PROW 2014–2020, mając do dyspozycji jedynie aparat fotograficzny i własną wyobraźnię.

Nadesłane prace zostały następnie poddane ocenie specjalnie powołanej komisji konkursowej. W jej

składzie znaleźli się m.in. Dyrektor Departamentu Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych, Dyrektor Wydziału Obszarów Wiejskich oraz wybrani pracownicy Wydziału Obszarów Wiejskich i Wydziału Promocji Województwa. Komisja wyłoniła laureatów konkursu i przyznała cztery nagrody finansowe. Wśród nagrodzonych znaleźli się:

- I miejsce –
Marcin Wrześniacki z pracą przedstawiającą przebudowę drogi gminnej nr 120304D w miejscowości Sosnówka (nagroda pieniężna w wysokości 4000 zł)

- II miejsce –
Klaudia Mirek z fotografią ukazującą budowę kompleksu rekreacyjnego przy ul. Kościńskiej w Piławie Górnej (nagroda pieniężna w wysokości 3000 zł);

CZY WIESZ, ŻE...

Sosnówka to karkonoska wieś położona pomiędzy Karpaczem a Cieplicami. Wieś, tradycyjnie podzielona na Sosnówkę Dolną (w pobliżu drogi nr 366) i Sosnówkę Górną (w kierunku na Borowice), leży na wysokości 370–720 m n.p.m. Osada została założona w pobliżu jednej z najstarszych dróg do Czech opodal Dobrego Źródła pod Grabowcem. W XVIII w. była osadą tkaczy – wyrabiano w tej okolicy woal i adamaszek. Piława Górna należy do największych ośrodków przemysłu kamieniarskiego w Polsce. Miasto zawdzięcza rozwój tej gałęzi przemysłu braciom morawskim, którzy osiedlili się na jego terenie w XVIII w.

- III miejsce – Agnieszka Seweryn z fotografią prezentującą budowę placu zabaw, siłowni zewnętrznej i ścieżki zdrowia przy ul. Wolności w Złotym Stoku (nagroda pieniężna w wysokości 2000 zł);

- wyróżnienie – Marianna Kosmalska z fotografią związaną z uruchomieniem działalności gospodarczej polegającej na wypożyczaniu rowerów elektrycznych i sprzętu turystycznego wraz z udostępnieniem solarnej stacji ładowania ze stacją naprawczą (nagroda pieniężna w wysokości 1000 zł).

Efekty programu i perspektywy na przyszłość

Główną motywacją do przeprowadzenia tej operacji była chęć ukazania i rozpowszechnienia wśród szerokiej grupy odbiorczej przykładów dobrych praktyk i działań podejmowanych w ramach priorytetów PROW 2014–2020. W ten sposób organizatorom projektu udało się dotrzeć do mieszkańców obszarów wiejskich, aktywizując ich do tworzenia partnerstw na rzecz realizacji kolejnych projektów ukierunkowanych na rozwój tych terenów. Dzięki operacji społeczność Dolnego Śląska mogła poznać rozwiązania wdrożone w ramach PROW 2014–2020, które są możliwe do szerszego stosowania. Program służył również edukacji obywatelskiej – uczestnicy konkursu poznali możliwości rozwoju swoich środowisk lokalnych poprzez pozyskiwanie i efektywne wykorzystywanie środków z PROW 2014–2020.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.dolnoslaskie.ksow.pl
ksow@dolnyslask.pl

Innowacyjna wieś

Tytuł operacji:	Innowacyjna wieś
Realizator:	Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama Mazurskiej Krainy”
Termin realizacji:	czerwiec–wrzesień 2021
Forma realizacji:	wyjazd studyjny
Działanie KSOW:	Działanie 4: Szkolenia i działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla Lokalnych Grup Działania (LGD), w tym zapewnienie pomocy technicznej w zakresie współpracy międzyterytorialnej i międzynarodowej
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Przedstawiciele Lokalnych Grup Działania, podmiotów ekonomii społecznej, zwłaszcza wiosek tematycznych, oraz przedsiębiorcy z branży turystycznej i żywnościowej
Cel operacji:	Wykreowanie i promocja sieciowych, zintegrowanych wiosek tematycznych, wypracowanie markowych produktów turystyki wiejskiej oraz wzmocnienie działań partnerskich LGD w sieciowaniu podmiotów ekonomii społecznej

Wsie tematyczne to sposób na lokalną promocję i rozwój przedsiębiorczości wiejskiej w oparciu o wybraną specjalizację wsi. Decyzja o temacie przewodnim wynika zazwyczaj bezpośrednio z historii i tradycji danego miejsca. Sam projekt wioski tematycznej ma na celu przede wszystkim ożywienie gospodarki wiejskiej i wykreowanie skutecznych sposobów na alternatywne dochody mieszkańców. Efektywne wykorzystywanie zasobów kulturowych, historycznych i przyrodniczych, a także promowanie lokalnych produktów turystycznych oraz praktyczne działania przedsiębiorstw społecznych w branży turystycznej – to zatem główne hasła wyjazdu studyjnego do Austrii zrealizowanego w ramach projektu „Innowacyjna wieś”.

W trakcie operacji został zorganizowany wyjazd studyjny do sześciu wiosek tematycznych zlokalizowanych na terenie Austrii (m.in. wioska makowa, kowalska, tekstylna, ziołowa). Formuła wyjazdu skoncentrowana była na wzajemnej wymianie wiedzy i doświadczeń pomiędzy osobami reprezentującymi polskie podmioty ekonomii społecznej oraz przedsiębiorstwa z branży turystycznej i gastronomicznej a przedstawicielami austriackich wiosek tematycznych.

Spotkanie z przedstawicielami sześciu tożsamyh grup działających na terenie Austrii i nawiązanie kontaktów z zagranicznymi podmiotami specjalizującymi się w analogicznej branży okazało się przyczynkiem do promocji i wdrażania na rodzimym gruncie sprawdzonych przedsiębiorczyh postaw. Doświadczenie to dało istotną podstawę do rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w Polsce oraz tworzenia w nich nowych miejsc pracy.

fot. LGD „Brama Mazurskiej Krainy”

Uczestnicy wyjazdu studyjnego do Austrii

Kto wziął udział w projekcie?

W wyjeździe studyjnym do austriackich wsi tematycznych wzięło udział 14 uczestników. Wśród nich znaleźli się przedstawiciele Lokalnych Grup Działania, podmiotów ekonomii społecznej, a także przedsiębiorcy działający w branży turystycznej i gastronomicznej.

Wiele doświadczeń, jeden kierunek

W ramach projektu „Innowacyjna wieś” uczestnicy udali się na wyjazd studyjny do Austrii. Na miejscu odwiedzili oni sześć malowniczych wiosek tematycznych, w tym:

- Wioskę Makową w Armschalg;
- Wioskę Energii w Grossschonau;
- Wioskę Winiarzy w Grinzing;
- Wioskę Kowalską w Ybbsitz;
- Wioskę Tekstylną;
- Wioskę Ziołową.

Dzięki wizytom w austriackich wsiach uczestnicy wyjazdu mieli szansę przekonać się w praktyce, że wioski tematyczne mogą nie tylko na siebie zarabiać, ale również skutecznie integrować lokalną społeczność. Działalność ta buduje ponadto pozytywny wizerunek miejscowości na zewnątrz, zachęcając turystów do jej odwiedzania.

CZY WIESZ, ŻE...

Lokalne Grupy Działania to rodzaj partnerstwa terytorialnego, które zrzesza przedstawicieli lokalnych organizacji z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego oraz mieszkańców działających na rzecz lokalnej społeczności.

Armschlag w Austrii zamieszkuje niespełna 100 osób. Wieś posiada również turystyczny pseudonim „Mohndorf”, co w tłumaczeniu na język polski oznacza właśnie „Wioska maku”.

W Armschlag odbywają się cykliczne wydarzenia takie jak:

„Makowe Dożynki”, „Dzień Maku”, „Makowy Jarmark” czy „Święto makowych kwiatów”.

Obecnie wieś odwiedza rocznie 30–40 tys. osób.

Uczestnicy wyjazdu studyjnego podczas wizyty w wiosce Armschlag

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Bezpośrednim efektem realizacji projektu pozostaje niewątpliwie nawiązanie oraz umocnienie współpracy przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw z branży turystycznej i gastronomicznej z partnerami z Austrii. Wymiana wiedzy i doświadczeń sprzyja rozwojowi przedsiębiorczości na terenach wiejskich w Polsce. Międzynarodowy transfer wiedzy we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w ofercie branży turystyczno-edukacyjno-żywnościowej przyczyni się bowiem do lepszego zintegrowania środowisk lokalnych i powstania sieci kontaktów zagranicznych.

Ważnym zagadnieniem w podjętym projekcie było ponadto wykreowanie możliwości współpracy w zakresie promocji sieciowych wiosek tematycznych i wzmocnienie działań partnerskich LGD. Wyjazd studyjny do Austrii zaowocował nowymi pomysłami ukierunkowanymi na sukcesywne poszerzanie zakresu współpracy. W przyszłości ma to szansę przyczynić się do promocji danego obszaru objętego LSR oraz podkreślenia roli LGD w kreowaniu sieci współpracy między podmiotami ekonomii społecznej.

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

www.lgdbmk.pl

biuro@lgdbmk.pl

Przedłużamy trwałość owoców świdoliwy

Tytuł operacji:	Ozonowanie jako sposób przedłużania trwałości przechowywania owoców świdoliwy oraz poprawy ich jakości
Realizator:	Uniwersytet Rzeszowski
Termin realizacji:	luty–październik 2021
Forma realizacji:	analiza/ekspertyza/badanie
Działanie KSOW:	Działanie 6: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy z terenu województwa podkarpackiego poszukujący alternatywnych źródeł dochodu, np. z produkcji owoców świdoliwy oraz naukowcy prowadzący badania
Cel operacji:	Określenie wpływu ozonowania na jakość oraz trwałość świdoliwy, przy zastosowaniu odpowiednio dobranego stężenia ozonu i czasu ekspozycji tego rodzaju gazu na wymieniony rodzaj owocu

Pracownik Uniwersytetu Rzeszowskiego podczas przeprowadzania badań w ramach projektu

Nowoczesne rolnictwo musi iść z duchem czasu i korzystać z każdej możliwości wprowadzenia innowacyjnych metod podnoszących jakość oraz trwałość upraw. To właśnie ta kwestia była myślą przewodnią w projekcie realizowanym przez Uniwersytet Rzeszowski pn. „Ozonowanie jako sposób przedłużania trwałości przechowywania owoców świdoliwy oraz poprawy ich jakości”. Na początku lutego 2021 r. osoby zaangażowane w operacje rozpoczęły badania nad wpływem ozonowania na owoce świdoliwy. Celem przeprowadzanego projektu było wydłużenie trwałości owoców tego gatunku, tak aby konsumenci mogli przechowywać zakupione produkty przez dłuższy czas.

Jak przeprowadzono badania?

Materiał do badań stanowiły owoce dwóch odmian świdoliwy: SMOKY i MARTIN. Owoce po zbiorze zostały poddane ozonowaniu. Zastosowano gazowy ozon o stężeniu dawką 10 ppm w czasie 15 i 30 minut. Owoce po wykonaniu procesu ozonowania przechowywano w komorze klimatycznej przez siedem dni w temperaturze 4°C i wilgotności 90%. Każde powtórzenie magazynowano w oddzielnych pojemnikach. Próbkę owoców do badań pobierano w 1., 3., 5. i 7. dniu przechowywania. Przeprowadzone badania miały na celu określenie wpływu gazowego na właściwości mechaniczne, chemiczne i mikrobiologiczne świdoliwy.

Kto wziął udział w projekcie?

W projekt „Ozonowanie jako sposób przedłużania trwałości przechowywania owoców świdoliwy oraz poprawy ich jakości” zaangażowała się grupa inżynierów z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dodatkowo partnerami operacji była Rzeszowska Spółdzielnia Ogrodniczo-Pszczelarska w Rzeszowie oraz Centrum Ogrodnicze AGRICO Grzegorz Tomaka. Pierwsza z wymienionych organizacji dostarczyła owoce świdoliwy niezbędne do przeprowadzenia badań. Druga firma przekazała specjalne opakowania, w których przechowywane były owoce podczas doświadczeń dotyczących określenia trwałości przechowalniczej po zastosowaniu procesu ozonowania.

Pracownik Uniwersytetu Rzeszowskiego podczas przeprowadzania badań w ramach projektu

CZY WIESZ, ŻE...

Świdoliwa jest gatunkiem, który może być uznawany za „wpół udomowiony”, ponieważ doskonale sprawdzi się do uprawy na działce. Ten rodzaj jest odporny na spektrum warunków glebowych, nie przemarza, nie choruje i nie wymaga nawet intensywnego nawożenia. Dodatkowo świdoliwa jest atrakcyjna jako roślina uprawna, ponieważ regularnie owocuje i stanowi ozdobę działki zarówno wiosną, jak i jesienią.

Ozon jest trójatomową cząsteczką tlenu i w temperaturze pokojowej występuje pod postacią gazu o niebieskawej barwie, wykazującym się silnym potencjałem utleniającym. Jest on powszechnie stosowany w wielu segmentach gospodarki, m.in. do: ochrony żywności, dezodoryzacji (usuwania zapachów) powietrza, oczyszczania ścieków oraz do dezynfekcji zarówno przedmiotów, jak i jedzenia.

Wyniki projektu a perspektywy na przyszłość

Najważniejszym wnioskiem z operacji jest potwierdzenie tezy mówiącej o tym, że proces ozonowania pozytywnie wpływa na jakość owoców świdoliwy. Dodatkowo dowiedziono, że zastosowanie gazowego ozonu poprawiło parametry jakościowe testowanej żywności, m.in.: potencjał antyoksydacyjny, całkowitą zawartość polifenoli oraz koncentracji witaminy C. Gazowy ozon ograniczył również poziom zanieczyszczenia owoców, co dodatkowo wpłynęło na wydłużenie trwałości przechowalniczej.

Uzyskane wyniki zostały przedstawione w trakcie tematycznej konferencji organizowanej przez partnera KSOW-PODR Boguchwałę. W związku z tym spełniony został cel o szerzeniu wiedzy uzyskanej w wyniku przeprowadzonego projektu. Rolnicy, mieszkańcy terenów wiejskich, których praca ściśle wiąże się ze środowiskiem naturalnym, po zapoznaniu się z wynikami badań naukowych, zwrócili uwagę na pozytywne działanie procesu ozonowania i wykazali zainteresowanie wdrożeniem nowej metody w produkcji owoców.

Uwagę uczestników konferencji szczególnie zwrócono na fakt, że ozonowanie nie powoduje zanieczyszczeń środowiska, a tym samym wpisuje się w zrównoważoną eksploatację środowiska naturalnego. Wyniki badań dają także nowe możliwości zwiększenia efektywności ekonomicznej gospodarstwa dla rolników.

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

mzardzewialy@ur.edu.pl

www.ur.edu.pl

Agroleśnictwo – korzyść dla środowiska i portfela rolnika

Tytuł operacji:	Agroleśnictwo – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie
Realizator:	Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie O/Poznań
Termin realizacji:	lipiec 2021
Forma realizacji:	publikacja Agroleśnictwo film promocyjny Agroleśnictwo w Polsce szkolenie wyjazd studyjny
Działanie KROW:	Działanie 2: Tworzenie sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Przedstawiciele doradztwa oraz przedstawiciele świata nauki, a także rolnicy, przedstawiciele administracji rządowej, samorządowej i mieszkańcy obszarów wiejskich
Cel operacji:	Przekazanie wiedzy oraz informacji na temat innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i na obszarach wiejskich w zakresie agroleśnictwa

Przyszłość rolnictwa musi być bezpośrednio związana z wdrożeniem do tego sektora innowacyjnych rozwiązań, które jednocześnie podniosą jakość plonów oraz sprawią, że warunki do ich uprawy będą przyjazne dla środowiska. W osiągnięciu tego celu niezbędna jest edukacja rolników oraz zwiększanie ich świadomości o ekologii. W związku z tym przeprowadzony został projekt pn. „Agroleśnictwo – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie”. Najważniejszym założeniem operacji było przekazanie wiedzy o innowacyjnych rozwiązaniach w rolnictwie i na obszarach wiejskich w zakresie agroleśnictwa.

Co to jest agroleśnictwo?

Agroleśnictwo polega na użytkowaniu ziemi w sposób, który naśladuje piętra roślinności w lesie. Dzięki temu grunt rolny umożliwia uprawę co najmniej dwóch różnych gatunków na tym samym areale, bez utraty wysokości plonu i korzyści ekonomicznych z hektara. Agroleśnictwo jest odpowiedzią na potrzeby rolników, którzy zmagają się z następstwami suszy, ponieważ jego podstawowym założeniem jest utrzymanie wody w glebie.

Kto wziął udział w projekcie?

W projekcie wzięli udział rolnicy, przedstawiciele świata nauki oraz przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej. W związku z tym, że materiały stworzone w ramach przedsięwzięcia, są dostępne na stronach CDR i SIR, dostęp do nich ma każda osoba zainteresowana rozwojem obszarów wiejskich.

Uczestnicy podczas wyjazdu studyjnego zrealizowanego w ramach projektu „Agroleśnictwo – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie”, Fot. Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

Edukacja jako pierwszy krok w stronę nowoczesnego rolnictwa

W ramach projektu „Agroleśnictwo – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie” przeprowadzono szereg działań edukacyjnych. Pierwszym z nich była publikacja na temat agroleśnictwa, która stanowi doskonałe źródło wiedzy o tym sposobie użytkowania gruntu rolnego. Z dokumentu mogą korzystać rolnicy oraz inne osoby zainteresowane sektorem rolniczym w Polsce, ponieważ został on umieszczony na stronie CDR i SIR. W publikacji znajdują się informacje o:

- zastosowaniu systemów agroleśnych w chowie i hodowli zwierząt;
- współpracy jako narzędziu wspierającym innowacje w rolnictwie;
- możliwości zastosowania surowców z upraw agroleśnych w wytwarzaniu produktów o podwyższonej wartości prozdrowotnej;
- następstwach zmian klimatu dla rolnictwa;
- gospodarczych aspektach i uwarunkowaniach rozwoju agroleśnictwa;
- wpływie warunków uprawy na wzrost roślin i jakości ziela przetacznika leśnego i dąbrówki rozłogowej;
- uprawie wybranych gatunków w systemie agroleśnym – róża owocowa z maliną moroszką i bez czarną z miodunką;
- możliwościach wykorzystania agroleśnictwa w drzewostanach pochodzenia antropogenicznego;
- wartościach prozdrowotnych wybranych surowców z upraw agroleśnych;
- uprawie pokrzywy w systemie agroleśnym z olszą;
- gospodarowaniu wodą w uprawach rolniczych – metody gromadzenia i zatrzymania wody w glebie;
- przedstawieniu agroleśnictwa jako przyszłości europejskiego rolnictwa opartego na historycznym sposobie gospodarowania.

Kolejnym przedsięwzięciem zrealizowanym w ramach operacji była produkcja dwóch filmów promocyjnych na temat agroleśnictwa w Polsce. Materiały przedstawiają dobre praktyki upraw agroleśnych w Polsce i wypowiedzi rolników, przedstawicieli samorządów terytorialnych oraz naukowców o tym sposobie uprawy gruntów rolnych. Stworzone filmy znajdują się na stronie CDR i SIR.

Uczestnicy szkolenia zrealizowanego w ramach projektu „Agroleśnictwo – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie”
Fot. Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie

W celu szerzenia wiedzy o agroleśnictwie przeprowadzono także dwa szkolenia w formie webinarów. Tematyka wykładów obejmowała zarówno podstawowe terminy związane z agroleśnictwem, jak i kwestie wyjaśniające praktyczne sposoby na wprowadzenie tej metody uprawy do obecnych gospodarstw.

Ostatnim działaniem zrealizowanym podczas projektu „Agroleśnictwo – innowacyjne rozwiązania w rolnictwie” było szkolenie w formie wyjazdu studyjnego dla przedstawicieli świata nauki, rolników, przedstawicieli administracji

rządowej i samorządowej, nauczycieli szkół rolniczych, mieszkańców obszarów wiejskich oraz innych osób zainteresowanych tematyką agroleśnictwa. Celem szkolenia było przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej w formie warsztatów, przeprowadzonych w gospodarstwie Pani Barbary Baj-Wójtowicz. Uczestnicy zapoznali się z innowacyjnymi rozwiązaniami w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Przedstawione informacje przyczyniły się do podniesienia świadomości potrzeby realizacji wspólnych działań na terenach rolniczych i zalesionych.

CZY WIESZ, ŻE...

Agroleśnictwo jest utożsamiane z przyszłością rolnictwa i w związku z tym na Uniwersytecie Rzeszowskim został wprowadzony kierunek studiów poświęcony w całości temu sposobowi użytkowania obszarów rolnych. Powstał on w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynku Unii Europejskiej i kształci młode osoby w zakresie innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie i leśnictwie. Tego typu inicjatywy są niezbędne w dobie obserwowanych zmian klimatycznych.

Podnoszenie kompetencji rolników jako efekt projektu

Najważniejszym celem osiągniętym dzięki działaniom zrealizowanym w ramach projektu, było zwiększenie wiedzy osób związanych z sektorem rolniczym w Polsce na temat agroleśnictwa i płynących z niego korzyści. Stopniowe wprowadzanie zmian w uprawach, które będą przyjazne dla środowiska naturalnego, pozwolą na systematyczny rozwój terenów wiejskich. Ważnym argumentem przemawiającym za agroleśnictwem jest również możliwość zaoszczędzenia niemałych kwot przez rolników. Uprawa agroleśna charakteryzuje się bowiem mniejszym zużyciem wody oraz areалу od tradycyjnych metod.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zachęcamy do kontaktu:

www.cdr.gov.pl
p.lecyk@cdr.gov.pl

Przeciwdziałanie skutkom suszy, a uprawa kukurydzy

Tytuł operacji:	Przeciwdziałanie skutkom suszy na przykładzie innowacyjnych metod uprawy kukurydzy na ziarno
Realizator:	Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach
Termin realizacji:	październik-grudzień 2021
Forma realizacji:	konferencja film krótkometrażowy emisja telewizyjna
Działanie KSOW:	Działanie 2: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich, pracownicy naukowcy, doradcy rolniczy oraz pracownicy jednostek doradztwa rolniczego
Cel operacji:	Edukacja uczestników działań z zakresu nowoczesnych metod produkcji kukurydzy w uprawie na ziarno

Z roku na rok można obserwować sukcesywnie zmniejszającą się liczbę opadów w okresie wegetacji kukurydzy. Jednak dzięki intensywnemu rozwojowi sektora rolniczego w Polsce, eksperci wypracowali metody chroniące uprawy tego zboża. Coraz częściej polscy rolnicy borykają się z problemem suszy, a kukurydza, jak każda roślina, potrzebuje odpowiedniej ilości wody. Wspomniany problem spędza sen z powiek rolnikom, którzy chcąc kontynuować uprawę kukurydzy, muszą poszukiwać odmian lepiej radzących sobie w tych ciężkich warunkach oraz stosować technologie uprawy, które ograniczają utratę wody z gleby.

W związku z tym problemem Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach przeprowadził konferencję edukującą uczestników projektu w zakresie nowoczesnych metod produkcji kukurydzy. Działania związane z tym przedsięwzięciem miały miejsce w czwartym kwartale 2021 r.

Kto wziął udział w projekcie?

W konferencji „Przeciwdziałania skutkom suszy na przykładzie innowacyjnych metod uprawy kukurydzy na ziarno” wzięło udział 30 osób zainteresowanych tym tematem. W głównej mierze byli to rolnicy oraz mieszkańcy obszarów wiejskich, którzy chcieli pogłębić swoją wiedzę z zakresu odmian kukurydzy najlepiej radzących sobie w ciężkich warunkach oraz technologii upraw ograniczających utratę wody z gleby.

Konferencja „Przeciwdziałania skutkom suszy na przykładzie innowacyjnych metod uprawy kukurydzy na ziarno”

Uczestnicy konferencji „Przeciwdziałania skutkom suszy na przykładzie innowacyjnych metod uprawy kukurydzy na ziarno”

Co wydarzyło się w trakcie konferencji?

W dniu 20 października 2021 r. w ŁODR w Bratoszewicach podczas Dni Kukurydzy na Ziarno odbyła się konferencja przeprowadzona w ramach projektu „Przeciwdziałanie suszy, a uprawa kukurydzy”. Wydarzenie otworzył dyrektor ŁODR, Tomasz Kopera, który serdecznie powitał uczestników oraz prelegentów. Podczas konferencji poprowadzone zostały następujące wykłady:

- „Innowacje w przygotowaniu pola i siewie kukurydzy, przy niedoborze wiosennych opadów”;
- „Wpływ niekorzystnych warunków, w tym suszy na rozwój kukurydzy”;
- „Nowoczesne odżywianie kukurydzy przy uwzględnieniu niedoborów wody podczas wegetacji”.

Powyższe tematy omówili doświadczeni specjaliści – dr Roman Warzecha oraz mgr inż. Monika Żurek z Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin w Radzikowie. Po prelekcjach uczestnicy konferencji przeszli na poletkę demonstracyjną ŁODR. W tym miejscu mogli podziwiać i dokładnie obejrzeć aż 75 odmian kukurydzy oraz porozmawiać z przedstawicielami firm, produkującymi najnowsze ciągniki i maszyny rolnicze.

Podczas konferencji został nakręcony film krótkometrażowy, który podsumował najważniejsze punkty z programu wydarzenia. Emisja filmu odbyła się 10 grudnia 2021 ok. godziny 18:00 na kanale telewizyjnym TVP 3 Łódź.

CZY WIESZ, ŻE...

W październiku i listopadzie przypada najczęściej termin zbioru kukurydzy na ziarno. Jest to roślina o wszechstronnym wykorzystaniu. Była uprawiana przez starożytnych Majów i Azteków w Ameryce Południowej ponad 6 tys. lat temu. Dla starożytnych plemion stanowiła bazę pokarmową, materiałną oraz była obiektem kultu religijnego. Kukurydza przywędrowała do Europy na przełomie XVI i XVII wieku. Natomiast do Polski przywieziona została 100 lat później.

Rolnicy zyskali przewagę nad suszą

Największym sukcesem projektu „Przeciwdziałanie skutkom suszy na przykładzie innowacyjnych metod uprawy kukurydzy na ziarno” była edukacja uczestników w zakresie innowacji związanych z uprawą tego właśnie zboża z uwzględnieniem niekorzystnych warunków, takich jak susza, na jej rozwój. Dzięki temu rolnicy uzyskali praktyczne informacje o tym, jakie odmiany kukurydzy najlepiej sprawdzają się na ich polach i w trakcie postępujących zmian klimatycznych. Ta wiedza przełoży się bezpośrednio na lepsze plony w nadchodzących latach. Pozytywne wnioski uczestników konferencji można było również zaobserwować w ich odpowiedziach w ankiecie ewaluacyjnej, która została przeprowadzona pod koniec wykładów.

Uczestnicy na poletkach demonstracyjnych ŁODR

Uczestnicy na poletkach demonstracyjnych ŁODR

Dodatkowo przeprowadzona konferencja stanowiła idealną okazję dla rolników i innych uczestników do nawiązywania kontaktów z przedstawicielami firm produkujących sprzęt rolniczy oraz z osobami związanymi z doradztwem i nauką. Poznanie nowych specjalistów w zakresie innowacyjnych metod uprawy kukurydzy, może zaowocować dalszą współpracą, która przyczyni się do rozwoju rolnictwa oraz obszarów wiejskich w województwie łódzkim.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.lodr-bratoszewice.pl
a.lichman@lodr-bratoszewice.pl

Cyfrowa wieś

Tytuł operacji:	Cyfrowa wieś – w poszukiwaniu nowych kompetencji
Realizator:	PD Solutions Daniel Prokopiuk
Termin realizacji:	kwiecień–październik 2021
Forma realizacji:	szkolenie
Działanie KSOW:	Działanie 11: Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszarów wiejskich z województwa podlaskiego, z terenów gminy Dobrzyniewo Duże, gminy Nowogród
Cel operacji:	Podniesienie wiedzy mieszkańców obszarów wiejskich oraz osób prowadzących działalność na terenach wiejskich na temat promocji, sprzedaży oraz marketingu za pomocą narzędzi internetowych

Zrównoważony rozwój wsi to istotny punkt na liście priorytetów w zakresie kształtowania polityki Unii Europejskiej – zarówno pod względem możliwości tworzenia nowych miejsc pracy, jak i z perspektywy jakości życia mieszkańców. Odpowiedzią na te wyzwania był program „Cyfrowa wieś – w poszukiwaniu nowych kompetencji” zrealizowany w ramach PO KSOW na lata 2020-2021. Seria ośmiu szkoleń przeprowadzonych w trakcie trwania projektu koncentrowała się wokół zagadnień służących sukcesywnemu podnoszeniu wiedzy i kompetencji mieszkańców obszarów wiejskich z zakresu wykorzystywania narzędzi internetowych.

Kluczowym celem programu był wzrost kompetencji mieszkańców wsi oraz osób prowadzących działalność na terenach wiejskich w obszarze skutecznej promocji, sprzedaży i marketingu w Internecie. Tematyka przeprowadzonych warsztatów poświęcona była w szczególności promowaniu jakości życia na wsi i jej zrównoważonego rozwoju. Istotną ideą projektu było ponadto ukazanie potencjału obszarów wiejskich jako miejsc tworzących sprzyjające warunki do rozwoju zawodowego. Uczestnicy szkoleń mieli okazję poznać sposoby efektywnego wykorzystywania zasobów środowiska naturalnego regionu oraz szerokie możliwości, jakie daje stosowanie nowych technologii. Wszystko to miało za swój podstawowy cel nie tylko realizację założeń zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, ale w dłuższej perspektywie także redukcję dysproporcji w wymiarze społeczno-ekonomicznym między wsią a miastem.

CZY WIESZ, ŻE...

Z raportu sporządzonego przez Komisję Europejską wynika, że obecnie aż 85% wszystkich miejsc pracy w Unii Europejskiej wymaga co najmniej podstawowego poziomu tzw. kompetencji cyfrowych. Prognozy Eurostatu w tym zakresie zakładają natomiast, że do 2030 r. 80% obywateli UE w wieku produkcyjnym będzie musiało posiadać umiejętności cyfrowe, by zdobyć pracę.

Kto wziął udział w projekcie?

Program „Cyfrowa wieś – w poszukiwaniu nowych kompetencji” skierowany był do mieszkańców obszarów wiejskich z województwa podlaskiego, z terenów gminy Dobrzyniewo Duże oraz gminy Nowogród. Wśród uczestników projektu znaleźli się zarówno przedsiębiorcy prowadzący różnego rodzaju działalności, jak i osoby, które dopiero planują rozpocząć działania na obszarach wiejskich. Udział w warsztatach był okazją do wymiany doświadczeń i integracji mieszkańców.

Szkolenie dla uczestników programu – 7 września 2021, Dobrzyniewo Duże Fot. Ewa Jaźwińska

Osiem szkoleń w osiem dni

Seria szkoleń zorganizowanych w ramach programu odbyła się w dniach 7, 10, 14, 21 września 2021 r. w Pogorzałkach (gmina Dobrzyniewo Duże) oraz 17, 18, 24, 25 września 2021 r. w Grądach (gmina Nowogród).

Ramowy program szkoleń w ramach projektu „Cyfrowa wieś – w poszukiwaniu nowych kompetencji” podzielony był na kilka kluczowych bloków tematycznych:

1. ABC marketingu w Internecie – tworzenie marki
2. Blogi – rodzaje, funkcje, praktyczne zastosowanie
3. Sprzedaż w Internecie – czy można na tym zarobić?
4. Social media – rodzaje, funkcje, praktyczne zastosowania

Udział w warsztatach dał uczestnikom narzędzia niezbędne do tego, by mogli samodzielnie promować swoje działalności w Internecie, np. poprzez profesjonalne wykorzystanie social mediów czy prowadzenia firmowego bloga. Uczestnicy poznali znaczenie tych internetowych kanałów we współczesnym biznesie, przekonując się, że ich wykorzystanie cieszy się dziś bardzo dużym zainteresowaniem.

Rezultat otwierający szereg możliwości

Podczas szkoleń uczestnicy nabyli wiedzę na temat tworzenia ofert sprzedaży internetowych dotyczących wytwarzania naturalnych produktów żywnościowych oraz usług turystycznych opartych o naturalne zasoby. Dzięki realizacji programu „Cyfrowa wieś – w poszukiwaniu nowych kompetencji” uczestnicy zyskali umiejętności potrzebne do efektywnego prowadzenia i promowania własnej działalności. Wykorzystanie tej wiedzy pomoże im zoptymalizować koszty promocji poprzez samodzielne działania w tym obszarze.

Perspektywy na przyszłość

W efekcie realizacji programu stworzone zostaną warunki do założenia partnerstw oraz propagowania zarówno naturalnego środowiska, jak i regionalnych produktów powstałych na obszarach wiejskich. Konkretna wiedza na temat promocji, sprzedaży i marketingu z wykorzystaniem narzędzi internetowych przyczyni się do wzrostu zainteresowania produktami wytwarzanymi na obszarach wiejskich i zwiększeniem ich sprzedaży. W rezultacie przełoży się to na znaczne polepszenie warunków ekonomicznych mieszkańców tych terenów, prowokując efektywne tworzenie nowych produktów i usług.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
biuro@pdsolutions.pl
www.pdsolutions.pl

Agroakcja: kooperacja!

Tytuł operacji:	Agroakcja: kooperacja!
Realizator:	Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego
Termin realizacji:	kwiecień-grudzień 2021
Forma realizacji:	audycja w telewizji
Działanie KSOW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, przedstawiciele doradztwa rolniczego, mieszkańcy obszarów wiejskich
Cel operacji:	Poszerzenie współpracy i wymiany wiedzy między partnerami systemu Wiedzy i Innowacji w Rolnictwie (AKIS) a praktyką rolniczą w województwie mazowieckim

Działalność rolnicza stale podlega procesom rozwojowym i sukcesywnemu unowocześnianiu. Rozwój technologiczny postępuje w tym obszarze na niezwykle szeroką skalę. Aby przekonać się o tym, wystarczy porównać choćby tradycyjne narzędzia do uprawy roli ze współczesnymi nowoczesnymi agregatami uprawowymi, które w wielu przypadkach są sterowane za pomocą zaawansowanej technologii satelitarnej. Niemalże rewolucji technologicznej zostały poddane zarówno technologie uprawy, jak i chowu zwierząt. Działania mające na celu zwiększenie stopnia innowacyjności w polskim rolnictwie, szczególnie w skali mikro, nie są jednak pozostawione bez wsparcia.

Kluczowym celem operacji było poszerzenie współpracy i umożliwienie wymiany wiedzy między partnerami systemu Wiedzy i Innowacji w Rolnictwie (w szczególności doradztwem) a praktyką rolniczą w województwie mazowieckim. Założenie to zostało zrealizowane poprzez aktywizację mieszkańców obszarów wiejskich w celu tworzenia partnerstw oraz wspieranie aktywnego budowania sieci kontaktów między podmiotami zainteresowanymi wdrażaniem innowacyjnych rozwiązań w obszarze rolnictwa, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich.

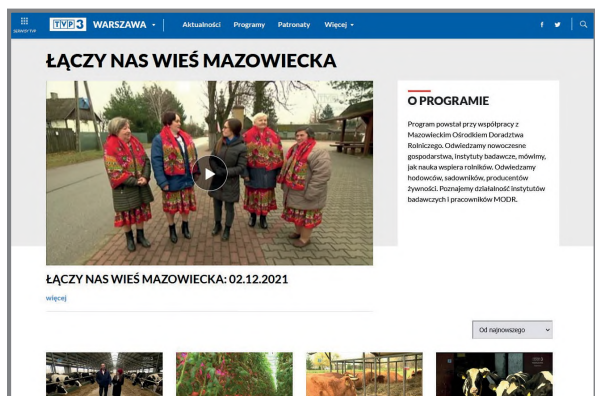
Łączy nas wieś mazowiecka

W ramach operacji pn. „Agroakcja: kooperacja!” zrealizowany został cykl autorskich audycji telewizyjnych pod znaczącym tytułem „Łączy nas wieś mazowiecka”.

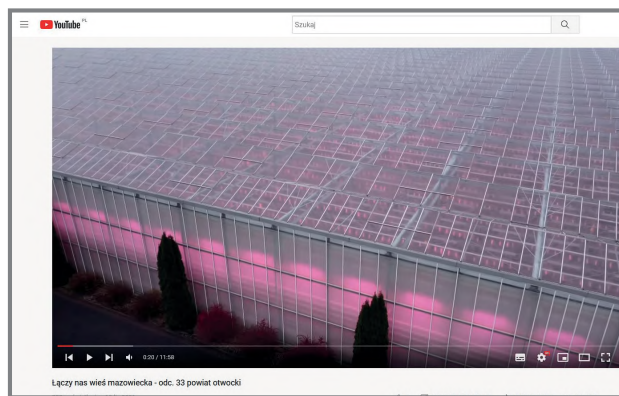
Emisja premierowego odcinka odbyła się w sobotę 3 kwietnia 2021 r. o godz. 18:11 na antenie TVP3 Warszawa. Kolejne odcinki cyklu emitowane były natomiast o stałej porze w każdy czwartek o godz. 18:50 (powtórki miały miejsce w piątki o godz. 17:48). Program jest dostępny również na oficjalnej stronie Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego oraz w serwisie YouTube. W trakcie realizacji projektu powstało łącznie 35 odcinków poświęconych tematyce gospodarstw działających na terenie województwa mazowieckiego.

CZY WIESZ, ŻE...

W audycji można zobaczyć innowacyjną metodę uprawy kukurydzy – siew kukurydzy pod folią biodegradowalną zrobioną ze skrobi kukurydzianej. Folia zatrzymuje wilgoć, chroni przed niskimi temperaturami, dzięki czemu możliwy jest wcześniejszy wysiew nasion. Pod wpływem promieni UV rozpuszcza się w czasie okresu wegetacji.

Widok strony TVP3 Warszawa z audycjami „Łączy nas wieś mazowiecka”

Widok strony z serwisu YouTube MODR Warszawa z audycjami „Łączy nas wieś mazowiecka”

35 odcinków na temat każdego powiatu

Zgodnie z ideą programu „Łączy nas wieś mazowiecka” materiał do poszczególnych odcinków cyklu był realizowany w każdym powiecie województwa mazowieckiego. W programie skoncentrowano się na tym, by przedstawić wykorzystywane w tamtejszych gospodarstwach technologie oraz innowacje. Celem, który przyświecał realizatorom cyklu, było również pokazanie, jak wygląda współpraca instytucji badawczych z rolnikami. Dzięki temu widzowie audycji mieli okazję przekonać się, że rolnictwo na terenie województwa mazowieckiego odznacza się wysokim poziomem innowacyjności. Poświadczeniem tego faktu były np. gospodarstwa wyposażone w stacje meteorologiczne w ramach projektu Internetowa Platforma Doradztwa i Wspomagania Decyzji w Integrowanej Ochronie Roślin – eDWIN. Nie zabrakło ponadto gospodarstw wykwalifikowanych w uprawach warzyw i wykorzystujących w tym celu specjalistyczne podłoże, a także oświetlenie LED, tunele pompowane, bezglebowe systemy uprawy czy biologiczne sposoby walki ze szkodnikami.

W rezultacie powstało 35 odcinków, w których ukazane zostały mazowieckie gospodarstwa wyspecjalizowane i wielokierunkowe, wyspecjalizowane hodowle oraz gospodarstwa ekologiczne i agroturystyczne. W trakcie emisji odcinków widzowie mogli również poznać najlepszych producentów owoców i warzyw z województwa mazowieckiego oraz zaznajomić się z działalnością szkół rolniczych i instytucji naukowych. Odbiorcy zobaczyli na konkretnych przykładach, jak dynamicznie zmienia się rolnictwo w tym regionie oraz jak wygląda efektywna współpraca między jednostkami doradztwa rolniczego a praktyką rolniczą. Program podkreślił doniosłą rolę doradztwa we wdrażaniu innowacji i procesie modernizacji gospodarstw wiejskich, prezentując przy okazji ogromne bogactwo kulturowe wsi regionu Mazowsza.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Realizacja operacji przyczyniła się do upowszechnienia wiedzy na temat innowacyjnych rozwiązań w polskim rolnictwie. W nagranych materiałach znalazły się rzeczywiste przykłady stosowanych innowacji, nowoczesnych technologii i kreatywnych pomysłów rolników oraz mieszkańców obszarów wiejskich. Udostępnione odcinki stanowią istotną inspirację dla innych rolników poszukujących nowych rozwiązań w swoich gospodarstwach.

Bezpośrednim efektem projektu było wzmożone zainteresowanie innowacjami w rolnictwie, czego dowodem jest zwiększona liczba kontaktów z doradcami Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego dotyczących poruszanych zagadnień. Łączna liczba widzów, którzy obejrzeli odcinki „Łączy nas wieś mazowiecka” na antenie TVP3 Warszawa, wyniosła 2 032 600.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.modr.mazowsze.pl
magda.kowalewska@modr.mazowsze.pl

Lokalne Partnerstwo ds. Wody

Tytuł operacji:	Lokalne Partnerstwo ds. Wody (LPW) w Małopolsce
Realizator:	Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach
Termin realizacji:	grudzień 2021
Forma realizacji:	telekonferencje audycje telewizyjne audycje elektroniczne
Działanie KSOW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, właściciele stawów rybnych, przedstawiciele administracji publicznej, lasów państwowych, parków narodowych i krajobrazowych, spółek wodnych, instytutów naukowych, PGW WP, uczelni rolniczych, organizacji pozarządowych, przedstawiciele podmiotów doradczych, przedsiębiorcy mający wpływ na stan wód na danym terenie oraz inne podmioty i osoby zainteresowane tematem, mieszkańcy województwa małopolskiego
Cel operacji:	Wsparcie tworzenia sieci kontaktów między lokalną społecznością a instytucjami w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, identyfikacja problemów w obszarze zarządzania zasobami wody i upowszechnienie dobrych praktyk w zakresie oszczędnego gospodarowania wodą w rolnictwie i na obszarach wiejskich

Nieracjonalne gospodarowanie zasobami środowiska skutkuje nieodwracalnymi zmianami klimatycznymi i spadkiem naturalnych możliwości retencyjnych na łąkach, przyczyniających się do stopniowego ograniczania dostępu do wody. Niedocenianie zasobów wodnych to problem na nieprawdopodobną skalę. Nie rozwiązuje go nawet fakt, że wszelka działalność społeczna i gospodarcza zależy w dużym stopniu od dostaw i jakości wody. Z tego powodu promowanie ochrony wód i zrównoważonej gospodarki to działania, które powinny być realizowane zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym, jak i krajowym oraz międzynarodowym. Istotnym punktem wyjścia do racjonalnego gospodarowania wodą i początkiem dyskusji o tym poważnym problemie była operacja pn. „Lokalne Partnerstwo ds. Wody (LPW) w Małopolsce”.

Podjęciu kroków dążących do racjonalnego gospodarowania wodą służy stworzenie sieci współpracy między lokalnymi społecznościami a instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz zarządzania zasobami wody w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Inicjatywę w zakresie budowania sieci kontaktów, tzw. Lokalnych Partners ds. Wody (LPW), podjął Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Karniowicach. W ramach operacji odbyło się siedem telekonferencji oraz osiem audycji telewizyjnych i elektronicznych.

Kluczową ideą operacji było wzajemne poznanie zakresów działania i wymagań związanych z gospodarowaniem wodą uczestników LPW, a także zidentyfikowanie problemów w tym obszarze pod kątem potrzeb rolnictwa i mieszkańców obszarów wiejskich oraz potencjalnych sposobów ich rozwiązania. Realizacja projektu miała służyć ponadto upowszechnianiu dobrych praktyk w zakresie gospodarki wodnej i oszczędnego gospodarowania wodą w działalności rolniczej i na terenach wiejskich.

Małopolski ODR, Fot. Wiktoria Janiszewska

Kto wziął udział w projekcie?

Grupa docelowa w przypadku tej operacji była naprawdę szeroka. Wśród adresatów przedsięwzięcia znaleźli się bowiem rolnicy, właściciele stawów rybnych, przedstawiciele podmiotów doradczych, administracji publicznej, lasów państwowych, parków narodowych i krajobrazowych, spółek wodnych, instytutów naukowych i uczelni rolniczych, PGW WP, organizacji pozarządowych, a także przedsiębiorcy mający wpływ na stan wód na danym terenie oraz pozostałe osoby zainteresowane tematem, w tym mieszkańcy województwa małopolskiego.

Porcja wiedzy dla zainteresowanych

W pierwszym etapie projektu zrealizowano siedem konferencji w trybie zdalnym, w których wzięło udział łącznie 170 osób. Odbywały się one kolejno w dniach: 8, 10, 15, 17, 22, 24, 29 czerwca 2021 r. Uczestników poszczególnych konferencji rekrutowano z powiatów o podobnej charakterystyce hydrologicznej i rolniczej. Podczas spotkań przedstawione zostały wnioski dotyczące zrealizowanego w 2020 r. programu pilotażowego i plany na przyszłość. Uczestnicy przyjrzeni się ponadto zauważalnym na omawianych terenach problemom z zakresu gospodarki wodnej.

W kolejnej części operacji nagrano osiem audycji na temat zarządzania zasobami wodnymi, które zostały wyemitowane na antenie TVP3 Kraków. Do realizacji filmów zostali zaangażowani eksperci tematu oraz przedstawiciele lokalnej społeczności i władz. W kolejnych odcinkach poruszono następujące zagadnienia:

- Efektywne wykorzystanie wody w gospodarstwie rolnym;
- Dobre praktyki w rolnictwie w służbie retencji wodnej na trwałych użytkach zielonych;
- Zasoby wodne dla producentów rolnych i właścicieli stawów hodowlanych;
- Ekoschematy Wspólnej Polityki Rolnej a stan ilościowy i jakościowy lokalnych zasobów wodnych;
- Wpływ górnictwa na warunki produkcji rolnej;
- Wpływ rolnictwa na ujęcie wód;
- Retencja wody w gospodarstwie domowym i rolnym;
- Rolnictwo regeneracyjne.

W ramach podsumowania operacji opublikowano w formie elektronicznej osiem wieloletnich planów na rzecz gospodarki wodą w rolnictwie dla poszczególnych powiatów województwa małopolskiego.

CZY WIESZ, ŻE...

Od 21 czerwca do 20 sierpnia 2022 r. średnia wartość Klimatycznego Bilansu Wodnego (wskaźnik zagrożenia suszą), podawanego przez IUNG w Puławach, była ujemna i wynosiła -123 mm. Deficyt wody dla roślin uprawnych występował w całym kraju.

Lokalne Partnerstwo ds. Wody to dobrowolne zrzeszenie osób lub podmiotów mających wpływ na gospodarowanie wodą na danym terenie.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Bezpośrednim efektem operacji było zapoznanie 170 uczestników konferencji z bieżącymi problemami w zakresie gospodarki wodnej przy uwzględnieniu specyfiki lokalnej. Projekt miał charakter sieciujący, ponieważ wśród odbiorców były obecne osoby reprezentujące różne zawody i instytucje. Natomiast udostępnienie ośmiu reportaży i serii publikacji przyczyniło się do rozpowszechnienia specjalistycznej wiedzy na temat zarządzania zasobami wodnymi. Ma to ogromne znaczenie, ponieważ przygotowanie rolnictwa na zmiany klimatyczne wymaga zaangażowania – obok administracji wszystkich szczebli – również bezpośrednich użytkowników wód.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.modr.pl
sekretariat@modr.pl

Zielony Ład blisko nas

Tytuł operacji:	Zielony Ład blisko nas
Realizator:	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
Termin realizacji:	czerwiec–listopad 2021
Forma realizacji:	Materiał filmowy
Działanie KSWO:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Transfer wiedzy i innowacje
Grupa docelowa:	Rolnicy, mieszkańcy obszarów wiejskich, doradcy rolniczy, ogół społeczeństwa
Cel operacji:	Edukacja grupy docelowej o praktycznych zasadach dotyczących Europejskiego Zielonego Ładu

W grudniu 2019 r. Komisja Europejska przedstawiła Europejski Zielony Ład. Jest to zbiór inicjatyw politycznych, który zakłada osiągnięcie neutralności dla klimatu w Europie do 2050 r. Wśród wspomnianego zbioru znajduje się punkt „Zerowy poziom emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska”, w którym zwracana jest uwaga na zwiększenie wysiłków obywateli w celu redukcji istniejących zanieczyszczeń. W związku z ogromną skalą polskiego sektora rolniczego, osoby z nim związane, powinny jak najszybciej rozpocząć działania przyczyniające się do stworzenia nietoksycznego środowiska w ciągu najbliższych lat.

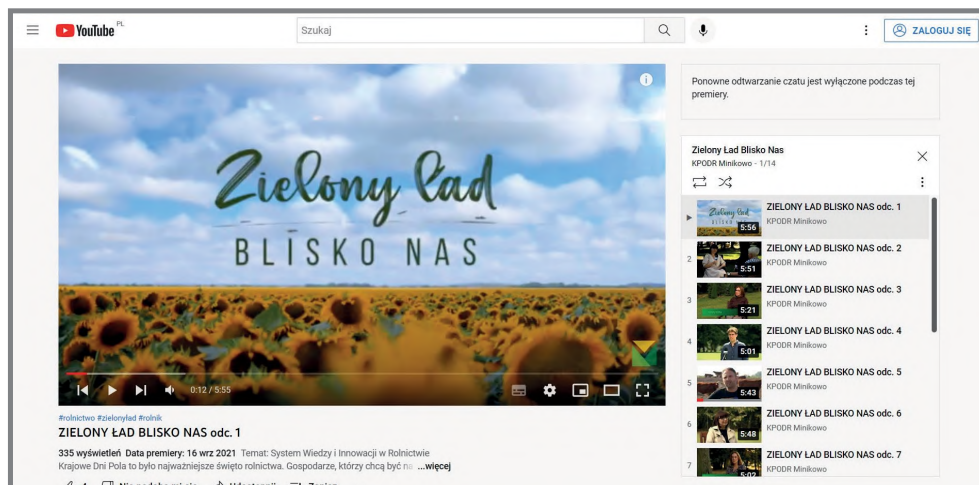
W celu ochrony obywateli oraz ekosystemów Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie stworzył merytoryczne materiały filmowe, objaśniające zasady wynikające z Europejskiego Zielonego Ładu. Każdy z 13 odcinków dotyczy innych kwestii, zostały w nich poruszone m.in. takie tematy jak: pestycydy, środki przeciwdrobnoustrojowe, sieci szerokopasmowego internetu, rolnictwo ekologiczne oraz elementy krajobrazu i składników pokarmowych.

13 odcinków pełnych praktycznej wiedzy

Pierwszy odcinek z serii filmów przedstawiał jedno z najważniejszych wydarzeń w świecie rolnictwa – Krajowe Dni Pola. To właśnie w trakcie tego święta rolnicy mogą dowiedzieć się więcej o trendach w produkcji roślinnej oraz obejrzeć ponad 500 odmian roślin uprawnych. Dodatkowo podczas Krajowych Dni Pola istnieje możliwość zapoznania się z ofertami firm dystrybucyjnych, chemicznych oraz nawozowych. Regularne pogłębianie wiedzy o innowacjach w rolnictwie pozwala na zrównoważone i ekologiczne uprawy.

Kolejny odcinek programu poruszał kwestie związane z przestrzeganiem wymogów Europejskiego Zielonego Ładu jako kompleksowego podejścia do ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Z tego materiału odbiorcy dowiedzieli się o tym, jak istotna jest rola rolnictwa w zakresie ochrony środowiska naturalnego. W drugim odcinku z serii został przedstawiony również Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej, czyli swoisty przewodnik dla rolników, zawierający praktyczne porady zapewniające zrównoważony rozwój w sferze produkcji rolniczej.

Widok strony z serwisu
YouTube
KPODR Minikowo
z odcinkami z serii
„Zielony Ład blisko nas”

Odcinek trzeci był w całości poświęcony kwestiom związanym z nawadnianiem pól uprawnych. Zmiany klimatyczne wymuszają na wielu branżach (w tym w rolnictwie) poszukiwanie nowych sposobów gospodarowania wodą. Z materiału przygotowanego przez Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego, odbiorcy dowiadują się więcej o tym, jak np. radzić sobie ze skutkami suszy.

W czwartym odcinku serii zrealizowanej w ramach projektu „Zielony Ład blisko nas”, odbiorcy mogą poznać pilotażowy program „Renaldo”. To inicjatywa Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, której celem jest zachęcanie do zakładania spółdzielni energetycznych. Przedsięwzięcie to wpisuje się w potrzeby szukania alternatywnych źródeł energii. Eksperti podpowiadają, jakie korzyści płyną z realizacji takich działań.

Kolejny odcinek porusza niezwykle ważną kwestię – zrównoważoną uprawę roślin i hodowlę zwierząt. Dzięki realizowaniu działań tego typu konsumenci mogą otrzymać świeży, dobrej jakości i mało przetworzony produkt. Ten pochodzący z hodowli lub uprawy ekologicznej musi posiadać odpowiedni certyfikat. W tym odcinku eksperci tłumaczą, jakie warunki trzeba spełnić, aby go otrzymać.

Oglądając szósty odcinek z serii, można poznać znaczenie uprawy ziół dla zachowania różnorodności biologicznej, zarówno w gospodarstwie tradycyjnym, jak i ekologicznym. W takim gospodarstwie obowiązują ścisłe zasady związane ze środkami ochrony roślin, których nie powinno się używać, ale konieczna jest też zwiększona troska o stan gleby i naturalne przygotowanie stanowisk pod kolejne uprawy. W programie mówiono o tym, że uprawa ziół może odegrać dużą rolę w przywracaniu dobrego stanu przyrody.

Tematem przewodnim siódmego odcinka jest edukacja rolnicza oraz jej rola w rozwoju ekologicznych gospodarstw. Nowoczesny rolnik to przedsiębiorca, który wciąż idzie z duchem czasu, a innowacyjne technologie nie są mu obce. W opanowaniu wszystkich nowinek pomaga właśnie edukacja. Stawiają na nią zarówno gospodarze, jak i doradcy sektora rolniczego.

CZY WIESZ, ŻE...

W trzynastym odcinku został przedstawiony projekt „Wiejska e-skrzynka”. To projekt skupiający lokalnych rolników i producentów żywności z województwa kujawsko-pomorskiego. W produkcji i sprzedaży produktów często pomijani zostają pośrednicy. Celem „Wiejskiej skrzynki” jest wybranie najkorzystniejszego sposobu dystrybucji produktów rolnych w ramach krótkich łańcuchów dostaw, dostarczanych od rolników z województwa kujawsko-pomorskiego. Innowacyjne założenia sprzedaży żywności produkowanej przez rolników małe przedsiębiorstwa, sklepy przyzagrodowe, platforma sprzedażowa, grupy zakupowe.

Widok strony KPODR z pierwszym odcinkiem z serii „Zielony Łąd blisko nas”

Odcinek dziewiąty porusza kwestię odpowiedniej kondycji i jakości gleby, która jest podstawą wszelkich upraw w rolnictwie. W Europejskim Zielonym Ładzie znajdują się punkty mające na celu przekształcenie systemów żywnościowych w zdrowe i przyjazne środowisku. Aby spełnić te wymogi, polscy rolnicy muszą wiedzieć, w jaki sposób racjonalnie nawozić glebę w swoich gospodarstwach. Właśnie tę wiedzę otrzymają, oglądając dziewiąty odcinek z serii „Zielony Łąd blisko nas”.

Strategia Europejskiego Zielonego Ładu dla gospodarstw rolnych przewiduje dwa cele: urynkowanie gospodarki rolnej oraz dążenie do neutralności klimatycznej produkcji rolnej. Dlatego w dziesiątym odcinku programu przedstawiono dostępne dla rolników narzędzia, które pomogą im prowadzić rozwinięte biznesowo gospodarstwa.

Jedenasty odcinek z serii „Zielony Łąd blisko nas” skupia się na problemach wodnych. Jednym z rozwiązań Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie jest tworzenie Lokalnych Partnerstw Wodnych. W ramach partnerstw współpracę nawiązują rolnicy, naukowcy, samorządowcy oraz przedstawiciele spółek wodnych i doradcy. Ich zadanie polega na dopracowywaniu działań w zakresie gospodarki wodnej na danym terenie. Wspólne przedsięwzięcia mają pomóc minimalizować skutki suszy i powodzi.

W dwunastym odcinku skupiono się na przedstawieniu efektów, jakie przynoszą zespoły złożone z rolników, naukowców, przedsiębiorców oraz doradców. Zespoły te to „grupy operacyjne”. Powstają po to, by szukać nowoczesnych rozwiązań ułatwiających rozwój gospodarstw i produkcji. Takie przedsięwzięcia ułatwiają też zdobywanie unijnych dotacji.

Ostatni, trzynasty, odcinek w serii jest poświęcony w całości nowoczesnej platformie, czyli „Wiejskiej e-skrzynce”, która pozwala klientom zamawiać żywność przez Internet. Ten projekt skupia kilkunastu przetwórców. Wśród nich są producenci serów, mięsa, wędlin, warzyw, ziół. Ich wyroby można odbierać w wyznaczonych do tego miejscach województwa kujawsko-pomorskiego.

Praktyczna wiedza dostępna dla każdego

Nagrano 13 felietonów, każdy został wyemitowany kilkakrotnie na antenie regionalnej TVP Bydgoszcz w programie „Zielony Łąd blisko nas” według obowiązującej ramówki. Łącznie miało miejsce 54 emisji.

Felietony obejrzało 24 154 widzów. Kampania dotarła do głównej grupy odbiorców, którą stanowili mieszkańcy wsi i małych miast. Wartością dodaną projektu jest możliwość skorzystania z rezultatów operacji po jej zakończeniu. W Internecie dostępne są materiały filmowe na stronie <https://www.kpodr.pl/> oraz na kanale YouTube KPODR.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.kpodr.pl
miroslawa.wajnert@kpodr.pl

Nowoczesna i bezpieczna hodowla ziemniaka

Tytuł operacji:	Nowoczesna i bezpieczna hodowla ziemniaka w województwie lubuskim
Realizator:	Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku
Termin realizacji:	sierpień–listopad 2021
Forma realizacji:	szkolenie pokaz polowy film
Działanie KSOW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Producenci, przetwórcy i dystrybutorzy ziemniaka lub osoby zamierzające podjąć taką produkcję, doradcy rolniczy, producenci mogący stać się prekursorami w uprawie ziemniaka w województwie lubuskim oraz inne podmioty i osoby zainteresowane tematyką
Cel operacji:	Wsparcie innowacji w rolnictwie, produkcji żywności, leśnictwie i na obszarach wiejskich

Polska jest obecnie jednym z największych producentów ziemniaka w Europie. Mimo to znaczna część ziemniaków na naszym rynku nadal pochodzi z importu. Wynika to z niskiej jakości polskich ziemniaków, braku świadomości wśród producentów na temat potrzeb współczesnego konsumenta oraz poważnych problemów fitosanitarnych. Fakt ten w połączeniu z brakiem infrastruktury przechowalniczej i wiedzy na temat nawadniania sprawia, że polscy producenci wciąż znajdują się w zakłętym kręgu niskiej opłacalności produkcji. Zważywszy na powyższe, w pełni uzasadniona była realizacja operacji pn. „Nowoczesna i bezpieczna hodowla ziemniaka w województwie lubuskim” przeprowadzona przez Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku.

W ramach projektu odbyły się dwa szkolenia połączone z pokazami polowymi. Wydarzenie miało charakter innowacyjno-edukacyjny, choć nie zabrakło również części praktycznej poświęconej uprawie ziemniaka. Celem inicjatywy było przekazanie dobrych praktyk w zakresie wdrażania innowacji w rolnictwie i na terenach wiejskich oraz promowanie nowoczesnych technologii uprawy ziemniaka na przykładzie gospodarstw z województwa lubuskiego. Tym celom służył również przygotowany na koniec film.

Istotnym dążeniem operacji było ponadto przedstawienie założeń „Programu dla polskiego ziemniaka” (MRiRW). Ma on na celu gruntowną restrukturyzację branży poprzez wyeliminowanie nieprawidłowości rynkowych i fitosanitarnych, jak również wsparcie producentów za sprawą promocji polskich produktów żywnościowych w ramach akcji Polska Smakuje i Produkt Polski.

Szkolenie w miejscowości Złotnik, Fot. Sylwia Wawrzyniak-Bodnar

Kto wziął udział w projekcie?

Inicjatywa była skierowana w pierwszym rzędzie do bezpośrednich producentów, przetwórców i dystrybutorów ziemniaka, a także osób, które rozważają rozpoczęcie działalności produkcyjnej. Wśród uczestników projektu znaleźli się ponadto doradcy rolniczy, producenci mający szansę stać się prekursorami w uprawie ziemniaka w województwie lubuskim oraz inne podmioty i osoby zainteresowane tematem.

Dawka wiedzy o uprawie ziemniaka – króla polskich stołów

W ramach zrealizowanej operacji odbyły się w dniach 25–26 sierpnia 2021 r. w miejscowości Złotnik oraz Osno Lubuskie dwa szkolenia. W wydarzeniach wzięło udział łącznie 100 uczestników. W trakcie szkoleń zostały przeprowadzone również pokazy polowe w gospodarstwach w Złotniku i Połęczku.

Podczas części merytorycznej przeprowadzonych szkoleń zostały wygłoszone prezentacje przedstawicieli Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN) z Gorzowa Wielkopolskiego. Marcin Cyganiak i Halina Wystugocka udzielili uczestnikom wykładu nt. „Bioasekuracja jako podstawowy element dostępu do rynku i produkcji bezpiecznej żywności z uwzględnieniem walki z bakterią pierścieniową w hodowli ziemniaka”. Podczas części merytorycznej zostały poruszone ogólne zagadnienia związane z zasadami zmianowania, nawożenia, nawadniania oraz oznakowania ziemniaków innych niż sadzeniaki. Wyznaczono główne cele dla polskiego ziemniaka, m.in.:

- wyeliminowanie bakterii *Clavibacter sepedonicus* (Cs);
- swobodny obrót międzynarodowy na rynkach UE i państw trzecich;
- poprawa opłacalności krajowej produkcji ziemniaka.

CZY WIESZ, ŻE...

Statystyczny Polak spożywa rocznie 92 kg ziemniaków, z czego 20,8 kg w formie przetworów. Ziemniak jest czwartym warzywem pod względem wielkości upraw na świecie – zaraz po ryżu, pszenicy i kukurydzy. Hiszpanie odkryli ziemniaka w 1536 r. podczas podboju Peru i sprowadzili go do Europy. Do najpopularniejszych odmian ziemniaków uprawianych w Polsce należą m.in. Vineta, Denar, Lord, Tajfun czy Bellarosa.

Pokaz polowy – uprawa ziemniaka, Fot. Sylwia Wawrzyniak-Bodnar

Kolejny prelegent, dr Wojciech Nowacki z Zakładu Agronomii Ziemniaka, posiadający 40 lat doświadczenia w hodowli ziemniaka, przedstawił prezentację nt.

„Zrównoważona produkcja ziemniaka jako ważny element ochrony środowiska w dobie zmian klimatycznych w hodowli ziemniaka (systemy nawodnieniowe, ekonomika produkcji, przechowalnictwo)”.

W praktycznej części szkoleń odbyły się pokazy polowe. Zaprezentowano gospodarstwa Kazimierza Ostrowskiego w Złotniku i Dariusza Kozakiewicza w Połęczku.

Uczestnicy mieli okazję zobaczyć szereg innowacji, w tym: technologię

zagonowej uprawy wielu odmian ziemniaka (w Połęczku uprawia się na 200 ha aż 10 odmian ziemniaka), nowoczesną przechowalnię z linią sortująco-pakującą i systemem wentylacji, suszarnię z czyszczarnią czy magazyn zbożowy ze specjalistyczną wentylacją podłogową.

Ostatnim etapem operacji było przygotowanie filmu dotyczącego innowacji w gospodarstwach rolnych z województwa lubuskiego, który stanowi kompleksowe kompendium wiedzy na temat hodowli ziemniaka.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Zrealizowany w ramach operacji film obejrzało niemal 5 500 odbiorców. W efekcie projektu powstała również publikacja pn. „Profesjonalna produkcja ziemniaka” autorstwa dr. Nowackiego, w której został wykorzystany materiał pozyskany w trakcie operacji. Różnorodność form realizacji projektu (szkolenia, pokazy polowe, film) pozwoliła na zaprezentowanie całego spektrum informacji merytorycznych na temat uprawy ziemniaka w Polsce. Przekazana wiedza jest podstawą do wdrażania innowacji rolniczych na obszarach wiejskich. Wydarzenie było ponadto okazją do nawiązania współpracy między rolnikami a przedstawicielami jednostek naukowych i doradczych.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.lodr.pl
a.zajda-sipa@lodr.pl

dr Wojciech Nowacki, IHAR-PIB,
Fot. Sylwia Wawrzyniak-Bodnar

Podlaska Akademia Serowarska – edycja II

Tytuł operacji:	Podlaska Akademia Serowarska II Edycja
Realizator:	Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie
Termin realizacji:	lipiec–październik 2021
Forma realizacji:	warsztaty serowarskie wyjazd studyjny gala serów
Działanie KSOW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszarów wiejskich województwa podlaskiego, rolnicy i doradcy rolni, w szczególności zajmujący się zawodowo hodowlą krów, owiec i kóz, produkcją serów, przetwórstwem mleka i sprzedają na poziomie gospodarstwa oraz rolnicy zainteresowani przetwórstwem mleka
Cel operacji:	Podniesienie wiedzy z zakresu promocji krótkich łańcuchów dostaw żywności, nowych/ulepszonych metod produkcji sera i innowacyjnych sposobów marketingu sprzedaży produktów serowarskich

Krótkie łańcuchy dostaw żywności przyczyniają się do zredukowania liczby pośredników między rolnikiem lub producentem żywności a konsumentem. Upowszechnienie tej idei, a także chęć zaktywizowania producentów działających na danym terenie do promocji lokalnych rynków żywności to kluczowe cele drugiej edycji operacji pn. „Podlaska Akademia Serowarska” zrealizowanej w ramach Sieci Innowacji Rolniczych.

Kto wziął udział w projekcie?

W projekcie wzięli udział rolnicy z województwa podlaskiego, zajmujący się hodowlą bydła mlecznego i zainteresowani przetwórstwem mleka na sery oraz możliwościami zakładania działalności rolniczych RHD i MLO.

Trzy wydarzenia, wspólny cel

Operacja została przeprowadzona w trzech etapach. Wydarzeniem inicjującym projekt były rozpoczęte w lipcu 2021 r. dwutygodniowe warsztaty dla mieszkańców województwa podlaskiego. W kolejnym kroku uczestnicy operacji udali się na wyjazd studyjny do wybranych obiektów serowarskich położonych w województwie dolnośląskim, który miał miejsce 8–10 września 2021 r. Zwieńczeniem projektu była natomiast uroczysta Gala Serów przeprowadzona w ramach konkursu serowarskiego dnia 21 września 2021 r. we Dworku Pana Tadeusza w Kuczynie. Wszystkie wydarzenia służyły promocji krótkich łańcuchów dostaw żywności oraz nowych i ulepszonych metod produkcji sera, a także innowacyjnych sposobów marketingu sprzedaży produktów serowarskich produkowanych na poziomie gospodarstwa.

Prowadząca warsztaty serowarskie prezentuje kolejne etapy wyrobu sera

W lipcowych warsztatach wzięło udział 80 mieszkańców województwa podlaskiego. Zakres szkoleń obejmował wiedzę zarówno teoretyczną, jak i praktyczną na temat wytwarzania serów podpuszczkowych i zagadnień związanych z przetwórstwem mleka. Każdy uczestnik został wyposażony w kompletny zestaw serowarski niezbędny do przygotowania własnego sera w warunkach domowych. Dzięki temu uczestnicy mogli

zastosować zdobytą wiedzę w praktyce, samodzielnie przygotowując ser na konkurs serowarski.

W kolejnym etapie projektu 30 osób udało się na wyjazd studyjny, który obejmował wizyty w obiektach serowarskich na Dolnym Śląsku. W programie znalazły się też warsztaty serowarskie przeprowadzone pod okiem Sylwestra Wańczyka w gospodarstwie ekologicznym „Sery Zagrodowe” w Krzeszowie. Uczestnicy odwiedzili ponadto gospodarstwo „Kozłonoga” wytwarzające sery z surowca pochodzącego z lokalnej hodowli kóz, a także „Szczypiorki” w Tuszynie, będące przykładem Rolniczego Handlu Detalicznego.

Trzecim etapem operacji i jednocześnie jej finałem była Gala Serów zorganizowana w ramach konkursu serowarskiego. Podczas wydarzenia uczestnicy mogli zaprezentować zdobyte umiejętności, a wytworzone przez nich sery były oceniane pod względem smaku, konsystencji i wyglądu przez profesjonalne jury.

Uczestnicy Gali Serów 21 września 2021 r.

Wśród laureatów konkursu znaleźli się:

1. w kategorii „najlepszy ser bez dodatków”:
I miejsce – Małgorzata Kaczyńska
II miejsce – Mateusz Stiepanow
III miejsce – Agata Poleszak
2. w kategorii „najlepszy ser z dodatkami”:
I miejsce – Jarosław Osmólski
II miejsce – Wioletta Korszlak
III miejsce – Krystyna Masłowska

Osoby, które znalazły się na podium, otrzymały nagrodę pieniężną w postaci bonów, natomiast pozostali uczestnicy dostali nagrodę pocieszenia oraz imienny dyplom.

Gala serów 21 września 2021 r., laureaci konkursu na najlepszy ser

CZY WIESZ, ŻE...

Aby uzupełnić całkowite zapotrzebowanie wapnia w organizmie człowieka, wystarczy zjeść dwa plasterki sera żółtego dziennie.

Sery podpuszczkowe to rodzaj serów, w których masę serową otrzymuje się w procesie denaturacji mleka podpuszczką, a następnie poddawana jest ona dojrzewaniu. Im dłużej ser dojrzewa, tym jest intensywniejszy w smaku.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

W rezultacie przeprowadzonej operacji uczestnicy zdobyli praktyczną wiedzę na temat wytwarzania serów podpuszczkowych, dzięki czemu byli w stanie przygotować własne produkty. W trakcie warsztatów uczestnicy poznali wszystkie niezbędne tajniki serowarstwa, dowiadując się m.in. jak dobrać surowce i dodatki potrzebne do produkcji sera, w jakich warunkach dojrzewa ser czy jak należy obrabiać ziarno. Skuteczność przeprowadzonych warsztatów poświadczają wyniki ankiet ewaluacyjnych, w których uczestnicy wysoko ocenili jakość tych szkoleń, wyrażając jednocześnie chęć uczestniczenia w przyszłości w podobnych przedsięwzięciach.

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

www.odr.pl

dpoltorak@odr-szepietowo.pl

Zielony AgroPiknik Młodych Rolników

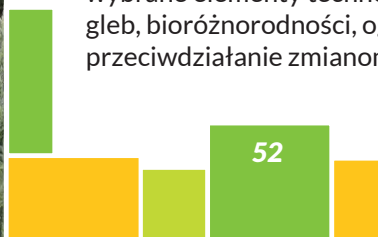
Tytuł operacji:	Zielony AgroPiknik Młodych Rolników
Realizator:	Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli
Termin realizacji:	czerwiec 2021
Forma realizacji:	panel dyskusyjny - relacja na żywo - film relacja
Działanie KSWO:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Rolnicy, osoby planujące rozpocząć działalność rolniczą, przedstawiciele doradztwa rolniczego, przedsiębiorcy, przedstawiciele instytucji rolniczych, okołorolniczych i naukowych, przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń, osoby zainteresowane tematyką
Cel operacji:	Prezentacja założeń Zielonego Ładu, wskazanie praktycznych przykładów wybranych elementów technologii produkcji mających na celu ochronę gleb, bioróżnorodności, ograniczenie emisji związków azotu, przeciwdziałanie zmianom klimatu i skutkom suszy

Analiza SWOT Projektu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 jako jedną ze słabych stron celu nr 7 „Przyciąganie młodych rolników i ułatwianie rozwoju działalności gospodarczej” wskazała ograniczony dostęp do wiedzy i innowacji – zwłaszcza wśród młodych rolników. W analizie zwrócono uwagę na fakt, że gospodarstwa rolne rzadko wprowadzają nowości biznesowe, co przekłada się na niski

wskaźnik innowacyjności. Z raportu KE wynika ponadto, że młodzi rolnicy nie przejawiają zbyt dużego zainteresowania inicjatywami takimi jak szkolenia demonstracyjne czy pokazy polowe. Wobec tego niezbędne okazuje się zwiększanie aktywności młodych osób związanych z rolnictwem poprzez kształcenie i organizowanie inicjatyw na rzecz lokalnego środowiska i budowania sieci partnerów. Celom tym podporządkowane było wydarzenie zrealizowane przez Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli – „Zielony AgroPiknik Młodych Rolników”.

Wydarzenie odbyło się 26 czerwca 2021 r. i miało charakter plenerowy. Główną ideą przedsięwzięcia było zaprezentowanie szerszemu gronu odbiorców kluczowych założeń Europejskiego Zielonego Ładu. W trakcie Zielonego AgroPikniku uczestnicy wzięli udział w wykładach i panelach dyskusyjnych, a także podziwiali przygotowane poletka odmianowe, maszyny i pokazy kulinarne. Odwiedzający mieli okazję poznać innowacyjne rozwiązania w maszynach i urządzeniach rolniczych oraz wybrane elementy technologii produkcji, które mają na celu ochronę gleb, bioróżnorodności, ograniczenie emisji związków azotu, a także przeciwdziałanie zmianom klimatycznym i negatywnym skutkom suszy.

Zwiedzanie pól doświadczalnych przez uczestników Zielonego AgroPikniku
Fot. Anna Jakimiak, LODR w Końskowoli

Całość wydarzenia była transmitowana online w serwisie YouTube oraz na oficjalnym profilu LODR w Końskowoli na Facebooku. Zielony AgroPiknik relacjonowany był również przez telewizję TVP3 Lublin w programie „Lato z TVP3 Lublin”. Przedsięwzięcie otrzymało patronat honorowy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewody Lubelskiego i Marszałka Województwa Lubelskiego.

Uczestnicy panelu dyskusyjnego podczas Zielonego AgroPikniku, Fot. Anna Jakimiak, LODR w Końskowoli

Kto wziął udział w projekcie?

W wydarzeniu plenerowym uczestniczyło 500 osób. Wśród odwiedzających znaleźli się młodzi rolnicy z województwa lubelskiego, a także osoby planujące rozpocząć działalność rolniczą, przedstawiciele doradztwa rolniczego oraz instytucji rolniczych, okołorolniczych i naukowych, przedsiębiorcy, przedstawiciele organizacji i stowarzyszeń oraz inne osoby zainteresowane tematyką.

Przebieg wydarzenia

W ramach operacji „Zielony AgroPiknik Młodych Rolników” na polu doświadczalno-wdrożeniowym LODR w Końskowoli zostały przeprowadzone pokazy polowe, poletka demonstracyjne, panele dyskusyjne i pokazy sprzętu rolniczego. W trakcie wykładów zostały podjęte zagadnienia takie jak m.in.:

- „Postęp biologiczny w uprawach rolniczych jako element bioróżnorodności i przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych i zapewnienia właściwego poziomu dochodów rolniczych”;
- „Rola plonów i roślin towarzyszących w poprawie warunków glebowych”;
- „Odpowiedni płodozmian i wapnowanie jako fundament do osiągnięcia stabilnych plonów”;
- „Nowe wyzwania w uprawie gleby i siewie roślin”.

Ważną częścią wydarzenia były prezentacje innowacji, w tym rozwiązań rolnictwa precyzyjnego. Dla uczestników przygotowano konkurs wykorzystujący nowoczesne rozwiązania IT. W trakcie imprezy odbył się także pokaz kulinarny wykonany przez Jacka Jakubczaka, Prezesa Stowarzyszenia Lubelskich Kucharzy,

Stoiska firm oraz prezentacja sprzętu rolniczego, Fot. Anna Jakimiak, LODR w Końskowoli

który w celu promowania żywności ekologicznej przygotował dla uczestników zdrowe potrawy i napoje. Zainteresowanie odwiedzających zdobyły ponadto stoiska informacyjno-konsultacyjne instytucji rolniczych oraz firm działających w otoczeniu rolnictwa i współpracujących z Lubelskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego.

Wystawa maszyn rolniczych, Fot. Anna Jakimiak, LODR w Końskowoli

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Udział w wydarzeniu przyczynił się do zwiększenia wiedzy wśród młodych rolników na temat innowacji i nowoczesnych technologii w rolnictwie. Odwiedzający mieli szansę zapoznać się z nowymi rozwiązaniami prezentowanymi na poletkach doświadczalno-wdrożeniowych w Pożogu II, będących przykładem tzw. ekoschematów, które rolnicy będą mogli następnie zastosować we własnych gospodarstwach.

CZY WIESZ, ŻE...

Zielony Ład (ang. Green Deal) to projekt reform polityki klimatycznej UE. Kluczowym celem jest, aby Europa do 2050 r. stała się kontynentem neutralnym dla klimatu. Oznacza to, że unijna gospodarka ma emitować tylko tyle gazów cieplarnianych, ile jest w stanie pochłoniąć (np. przez lasy lub technologię przechwytywania emisji CO₂).

Pole doświadczalno-wdrożeniowe LODR w Końskowoli to unikalne miejsce na terenie województwa lubelskiego, gdzie od dziesięcioleci prowadzone są badania nad uprawą roślin rolniczych. Obiekt położony jest w północno-zachodniej części wyżyny lubelskiej, na glebie pseudo-bielicowej wytworzonej z lessu należącej do kompleksu pszenego dobrego klasy III a.

Wobec odpływu osób młodych z terenów wiejskich niezwykle ważne jest zachęcanie ich do pozostania na tych obszarach. W tym celu szczególnie istotne okazuje się doradztwo w zakresie m.in. zarządzania gospodarstwem, nowych technologii produkcji rolnej, obowiązujących przepisów czy sposobów pozyskiwania środków na rozwój. AgroPiknik był ważnym działaniem podjętym w tym kierunku. Wartością dodaną projektu jest to, że uczestnicy wydarzenia nabytą wiedzę mogą wykorzystać do sukcesywnego wprowadzania nowych technologii w swoich gospodarstwach.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.lodr.konskowola.pl
mseroka@lodr.konskowola.pl

Co komu wolno w sołectwie?

Tytuł operacji:	Sołtys, rada sołectwa, zebranie wiejskie..., czyli co komu wolno w sołectwie – 3-dniowe warsztaty dla sołtysów oraz członków rad sołectkich z województwa małopolskiego
Realizator:	Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich
Termin realizacji:	lipiec 2021
Forma realizacji:	warsztaty
Działanie KSWO:	Działanie 12: Identyfikacja, gromadzenie i upowszechnianie dobrych praktyk mających wpływ na rozwój obszarów wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Sołtysi województwa małopolskiego i członkowie rad sołectkich
Cel operacji:	Wzmocnienie kompetencji i podniesienie poziomu umiejętności sołtysów z województwa małopolskiego jako liderów lokalnych inicjatyw i osób wspierających budowanie relacji i więzi społecznych

Sołtysi w Polsce pełnią swoje funkcje od ponad 800 lat. Przez ten okres ich role znacząco się zmieniły i obowiązki zostały dopasowane do aktualnych potrzeb terenów wiejskich. Obecnie sołtys to przede wszystkim lider społeczności lokalnej, reprezentujący ją na zewnątrz, równocześnie zabiegający o jej potrzeby i integrujący mieszkańców. W 2020 r. zostali wybrani nowi reprezentanci wsi, którzy przez następne pięć lat będą rozwijać podlegające im obszary. W wielu przypadkach są to osoby nieposiadające doświadczenia w sołectwie. W celu ułatwienia im jak najlepszego wykonywania ich obowiązków, podjęto decyzję o przeprowadzeniu projektu pn. „Sołtys, rada sołectwa, zebranie wiejskie..., czyli co komu wolno w sołectwie”. Operacja była również skierowana do sołtysów, którzy zostali wybrani na kolejną kadencję, tak aby mogli poszerzać swoją wiedzę oraz kompetencje.

Zwiedzanie pól doświadczalnych przez uczestników Zielonego AgroPikniku
Fot. Anna Jakimiak, LODR w Końskowoli

Uczestnicy projektu w trakcie warsztatu, Fot. Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich

Kto wziął udział w projekcie?

W projekcie wzięło udział 100 sołtysów oraz członków rad sołectkich z województwa małopolskiego. Dodatkowo w projekt zaangażowały się następujące organizacje: Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Karniowicach, Pstrąg Ojcowski, P.P.U.H. Tłocznia Maurer oraz Winnica Goja.

Pierwszy z wymienionych partnerów pomagał Instytutowi Rozwoju Obszarów Wiejskich w prowadzonych rekrutacjach uczestników projektu według określonych kryteriów oraz współprowadził pełną obsługę gości w trakcie warsztatów. Firma Pstrąg Ojcowski dostarczyła poczęstunek dla sołtysów w postaci regionalnego przysmaku, jakim jest wędzony pstrąg. Tłocznia Maurer przygotowała dla uczestników projektu zestawy prezentowe składające się z produktów oznaczonych znakiem Sieci Dziedzictwa Kulinarne Małopolska. Ostatni partner operacji, Winnica Goja, zajął się prowadzeniem degustacji swojego wina w czasie trwania uroczystej kolacji w drugim dniu warsztatów.

Warsztaty podnoszące kompetencje sołtysów

W trakcie trzydniowych warsztatów uczestnicy otrzymali najnowsze informacje dotyczące przepisów prawa (m.in. podstawy prawne funkcjonowania sołectwa, kwestie związane ze statutem sołectkim), których znajomość jest niezbędna podczas pełnienia funkcji sołtysa. Dodatkowo osoby zaangażowane w projekt dowiedziały się, w jaki sposób mogą uatrakcyjnić swoje wystąpienia publiczne oraz poznały skuteczne metody rozwiązywania konfliktów.

CZY WIESZ, ŻE...

Od ponad 20 lat przeprowadzany jest konkurs „Sołtys Roku”. Celem tej inicjatywy jest promowanie najbardziej aktywnych sołtysów, którzy udzielają się na rzecz lokalnej społeczności. Przedsięwzięcie stanowi dodatkową motywację dla każdego przedstawiciela terenów wiejskich do ciągłego rozwoju i nabywania nowych umiejętności. Uczestnictwo w takich projektach jak „Sołtys, rada sołectka, zebranie wiejskie...”, czyli co komu wolno w sołectwie” otwiera możliwości przed sołtysami, tym samym zwiększając ich szanse na wyróżnienie w konkursie „Sołtys Roku”.

Uczestnicy projektu w trakcie warsztatu, Fot. Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich

Podniesienie poziomu umiejętności organizacyjnych uczestników warsztatów (dzięki wiedzy uzyskanej z wykładu o zwoływaniu i przygotowywaniu Zebrania Wiejskiego oraz jego prowadzenia i protokołowania), zwiększenie świadomości bycia liderem (wykład o wystąpieniach publicznych oraz o tym, jak mówić, by być słuchanym) oraz nabycie umiejętności rozwiązywania konfliktów (wykład poruszający kwestię związaną z pacyfikowaniem i mediowaniem w konfliktach) stanie się dla uczestników warsztatów bodźcem do efektywnego działania.

Praktyczne umiejętności ułatwiające wykonywanie obowiązków

Najistotniejszym rezultatem projektu było zdobycie przez uczestników umiejętności związanych z merytorycznym i skutecznym przeprowadzeniem Zebrania Wiejskiego, czyli organu uchwałodawczego sołectwa. Dzięki zrealizowanym warsztatom sołtysi nauczyli się planować, ogłaszać, prowadzić i protokołować spotkania tego typu. Uwieńczeniem tego bloku tematycznego była inscenizacja Zebrania Wiejskiego, improwizowana przez uczestników z podziałem na role przydzielone w drodze losowania. W ten sposób osoby

biorące udział w warsztatach, mogły sprawdzić nowo nabytą wiedzę w praktyce.

Uczestniczka warsztatu realizowanego w ramach projektu „Sołtys, rada sołecka, zebranie wiejskie..., czyli co komu wolno w sołectwie”, Fot. Instytut Rozwoju Obszarów Wiejskich

Współczesny sołtys oprócz „zacięcia społecznikowskiego” powinien dysponować także wiedzą służącą lepszymu wykonywaniu zadań związanych ze sprawowaniem tej funkcji. Dlatego tak ważne jest stworzenie mu warunków umożliwiających stałe podnoszenie kwalifikacji. Okazją do tego były warsztaty zrealizowane w ramach projektu pn. „Sołtys, rada sołecka, zebranie wiejskie..., czyli co komu wolno w sołectwie”.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.irow.org.pl
gabrielapuszko@irow.org.pl
biuro@irow.org.pl

Jesienne Targi Innowacji

Tytuł operacji:	Jesienne Targi Innowacji
Realizator:	Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Boguchwale
Termin realizacji:	wrzesień–październik 2021
Forma realizacji:	targi
Działanie KSW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Transfer wiedzy i innowacje
Grupa docelowa:	Przedsiębiorcy z branży rolniczej, w których firmach używane są innowacyjne rozwiązania, w tym szczególnie: sprzedawcy maszyn i sprzętów rolniczych, zwierząt hodowlanych, a także rolnicy, przedstawiciele instytucji naukowo-badawczych i instytucji doradczych
Cel operacji:	Stworzenie okazji, podczas której przedsiębiorcy z branży rolniczej mogą wymienić się wiedzą, doświadczeniem oraz rozszerzyć swoją sieć kontaktów biznesowych

Rozwój obszarów wiejskich nie byłby możliwy, gdyby nie ciągłe innowacje dotyczące nie tylko maszyn oraz pozostałego sprzętu, ale również rozwiązań stosowanych w branży rolniczej. Doskonałą okazją do zdobycia nowej dawki wiedzy były „Jesienne Targi Innowacji” zorganizowane przez Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Boguchwale. Dwa dni, podczas których uczestnicy mogli oglądać wystawy z 200 stoisk, to czas nie tylko zdobywania praktycznych informacji, ale także poznawania nowych osób i przedsiębiorców z branży rolniczej. Targi odbywały się w pobliżu okazałego zespołu pałacowego, złożonego z pałacu, spichlerza, bramy wjazdowej oraz parku. Taka lokalizacja stanowiła dodatkowe uatrakcyjnienie warstwy merytorycznej opisywanego wydarzenia.

Jesienne Targi Innowacji, Fot. Małgorzata Wilk

Kto wzięł udział w projekcie?

Najważniejszą grupą docelową, do której były skierowane „Jesienne Targi Innowacji”, stanowili przedsiębiorcy z branży rolniczej. Równie ważnymi odbiorcami byli przedstawiciele instytucji naukowych, rolniczych oraz okotorolniczych. W związku z renomą wydarzenia na miejsce przybyli także miłośnicy produktów podkarpackich oraz osoby pragnące zdobyć nową wiedzę z zakresu ekologicznego i zrównoważonego rolnictwa.

Przebieg wydarzenia

„Jesienne Targi Innowacji” to impreza lokalna, która jest organizowana od 16 lat i z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością wśród mieszkańców Podkarpacia. Ubiegłoroczne wydarzenie ściągnęło również na siebie uwagę miłośników ogrodów oraz przydomowych sadów, a także smakoszy regionalnych win i przetworów. Przewodnim tematem targów w 2021 r. były zdecydowanie warzywa. Uczestnicy mogli dowiedzieć się więcej o ekologicznej uprawie poszczególnych gatunków oraz uzyskać cenne informacje o ich wartościach odżywczych. Hitem okazały się dynie i ich różne odmiany, a osoby zainteresowane tym warzywem mogły podziwiać je w wydaniu carvingowym. Zaskoczeniem były też ziemniaki, bo pokazano je w aż 80 odmianach z całego świata.

Uwagę uczestników wydarzenia bez wątpienia przyciągnęła również fascynująca wystawa królików. W ramach tego punktu programu specjaliści podzielili się także innowacyjnymi rozwiązaniami w chowie tych zwierząt. Ekspersi uświadomili słuchaczy o ciekawej alternatywie w postaci hodowli królików, ze względu na rzadsze występowanie u tych zwierząt niektórych chorób w porównaniu do innych gatunków (np. ASF).

Jesienne Targi Innowacji, Fot. Małgorzata Wilk

Program targów

Podczas dwudniowego wydarzenia w programie znajdowały się następujące atrakcje:

- wystawa owoców i warzyw, przetworów owocowo-warzywnych, miodów i produktów pszczelich;
- wystawa królików i drobnego inwentarza;
- krajowy pokaz alpaki;
- wystawa najnowszych odmian ziemniaków jadalnych;
- prezentacja stowarzyszeń winiarskich działających na Podkarpaciu;
- kiermasz materiału szkółkarskiego, krzewów winorośli, nasion i kwiatów;
- pokazy i prezentacje firm promujących przetwórstwo owoców;
- prezentacja nowoczesnych rozwiązań w chowie królików;
- konkursy:
 - „Carvingowe inspiracje z dynią”,
 - „Najlepszy produkt podkarpacki - potrawy z owoców i warzyw”,
 - „Obraz jesienią malowany”,
 - „Smaki podkarpackich miodów”,
 - „Najsmaczniejszy ser z podkarpackich gospodarstw”;
- Konferencję „Dobre przykłady zrealizowanych operacji w gospodarstwach rolników jako element wpływający na rozwój obszarów wiejskich”;
- warsztaty rękodzieła ludowego dla dzieci;
- mistrzowski pokaz cięcia drewna przez drwali;
- prezentacja kół gospodyń wiejskich;
- kiermasz rękodzieła ludowego;
- pokaz tłoczenia soków;
- pokaz carvingu.

Inspirujące wydarzenie

„Jesienne Targi Innowacji” stanowiły wydarzenie wspierające tworzenie sieci relacji partnerskich pomiędzy osobami związanymi z rolnictwem. W związku z tym, że podczas dwóch dni targów wzięło w nich udział kilka tysięcy uczestników (w tym eksperci do spraw wdrażania innowacji w rolnictwie), rozmowy, które miały miejsce w trakcie wydarzenia, z pewnością można zaliczyć do ciekawych i merytorycznych. Dzięki uzyskanej wiedzy przedsiębiorcy i osoby związane z rolnictwem, ograniczą liczbę błędów technologicznych popełnianych przy okazji zakładania plantacji oraz w późniejszym jej prowadzeniu.

Promocja SIR na stoisku wystawienniczym, Fot. Małgorzata Wilk

CZY WIESZ, ŻE...

Carving polega na sztuce rzeźbienia w warzywach oraz owocach. W Polsce to rzemiosło zdobywa kolejnych pasjonatów już od kilkunastu lat. Obecnie carving stanowi także jedną z dyscyplin na kulinarnych Mistrzostwach Świata i Mistrzostwach Europy.

Jakie są możliwości na przyszłość?

Tematy poruszane w trakcie targów odbywających się w Boguchwale umożliwiają efektywniejsze wdrażanie innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Rolnicy dowiedzieli się więcej o rosnących wymaganiach rynku, nie tylko polskiego, ale także europejskiego. Uzyskanie takiej wiedzy pozwala na dopasowanie gospodarstw na terenach wiejskich, tak aby wspierały swoim działaniem postawę proekologiczną.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zachęcamy do kontaktu:
www.podrb.pl
malgorzata.wilk@podrb.pl

Wystawa owoców i warzyw, Fot. Małgorzata Wilk

Forum Turystyki Wiejskiej – Historia dzieje się dziś

Tytuł operacji:	VIII Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej – Historia dzieje się dziś
Realizator:	Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Minikowie
Termin realizacji:	listopad 2021
Forma realizacji:	wyjazd studyjny konferencja konkurs
Działanie KROW:	Działanie 6: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Osoby, które chcą prowadzić działalność turystyczną na terenach wiejskich oraz grupy chcące uzyskać wiedzę na temat turystyki etnograficznej, a także właściciele obiektów turystyki wiejskiej
Cel operacji:	Edukacja uczestników o dobrych praktykach z zakresu turystyki etnograficznej oraz wyłonienie laureatów w konkursie, którzy będą stanowić przykład dobrych praktyk w tym zakresie

Działalność turystyczna stanowi istotny sektor w gospodarce rejonów wiejskich. Jednak, aby obiekty oraz przestrzenie historyczne były atrakcyjnymi miejscami do odwiedzenia, muszą zostać odpowiednio dostosowane do oczekiwań i potrzeb turystów. W celu promowania edukacji przedsiębiorców w rejonach wiejskich w województwie kujawsko-pomorskim, Kujawsko-Pomorskie Forum Turystyki Wiejskiej zrealizowało projekt wspierający wymianę wiedzy o działalności turystycznej. W ramach projektu zrealizowana została konferencja, konkurs oraz wyjazdy studyjne dla pięciu grup.

W 2021 r. odbyła się już siódma konferencja „Historia dzieje się dziś”. Wydarzenie co roku przyciąga wielu pasjonatów etnografii oraz związanej z nią turystyką, która polega na poznawaniu kultury ludowej konkretnego miejsca. To świetna okazja do wymiany wiedzy i budowania współpracy pomiędzy ludźmi silnie i aktywnie zaangażowanymi w działania sprzyjające rozwojowi turystyki na obszarach wiejskich. Wśród ekspertów zajmujących się etnografią udział w konferencji „Historia dzieje się dziś” jest uznawany za ogromne wyróżnienie. Tematem przewodnim ubiegłorocznej edycji wydarzenia było poszukiwanie odpowiedzi na następujące pytanie: Czy komercjalizacja dziedzictwa kulturowego wsi jest działaniem słusznym?

Uczestnicy forum, Fot. KPODR Minikowo

Właścicielka Pałacyku Gozdawa odbiera nagrodę za zajęcie pierwszego miejsca w konkursie AGRO-wczasy w kategorii: atrakcyjna kuchnia regionalna, Fot. KPODR Minikowo

Kto wziął udział w projekcie?

We wszystkich etapach projektu wzięło udział łącznie 241 mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego. Zdecydowaną większość z nich stanowili pasjonaci turystyki etnograficznej, którzy dzięki swojej działalności przyczyniają się do promowania i rozwoju obszarów wiejskich. Drugą grupę stanowili właściciele obiektów turystyki wiejskiej, którzy zgłosili swoje uczestnictwo do konkursu AGRO-wczasy. Zaangażowanie 15 przedsiębiorców ułatwi wypromowanie ofert turystycznych ich obiektów wyróżniających się niezwykle wysokim poziomem oraz jakością.

Trzy dni przepełnione praktyczną wiedzą i owocnymi dyskusjami

Podczas pierwszego dnia konferencji, przeprowadzonej w ramach projektu Kujawsko-Pomorskiego Forum Turystyki Wiejskiej, miały miejsce niezwykle interesujące wykłady. Pierwszy nosił tytuł „Jaką wartość ma etnografia?” i poprowadził go Łukasz Ciemiński, etnolog z Muzeum im. ks. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu. Jego wykład, rozpoczynający konferencję, otworzył uczestników na bogactwo kulturowe województwa kujawsko-pomorskiego, wskazując jednocześnie możliwości jego umiejętnej komercjalizacji. Ekspert zachęcał do korzystania podczas tego procesu z uznanych źródeł fachowych, a także poszukiwań inspiracji w zasobach lokalnych „małych ojczyzn”.

Podczas wykładu na temat turystyki kulinarnej, dr Izabela Chudzyńska z Wyższej Szkoły Gospodarki w Bydgoszczy, stwierdziła, że „zaledwie szczypta prawdy wystarczy, abyśmy poczuli smak autentyczności”. Bywają bowiem szlaki kulinarne o bardzo silnej tradycji wytwarzania produktu na danym obszarze, a jednak brakuje fantazji w ich prowadzeniu. Są też takie, w których nowoczesne modyfikacje górują nad historyczną prawdą. Znalezienie złotego środka, pomiędzy fantazją a faktami, to zatem recepta na sukces przedsięwzięcia.

Swoją receptą na sukces podzieliła się z uczestnikami konferencji również Laura Maciejewska. Mówczyni przedstawiła wiele propozycji rozbudowy oferty gospodarstwa agroturystycznego o elementy związane z regionalnym folklorem. Z kolei Agnieszka Kowalkowska, dyrektorka biura KPOD, udowodniła, że „komercjalizacja” nie jest słowem, którego należy unikać w kontekście rozwoju turystyki etnograficznej i ochrony dziedzictwa kulturowego regionu.

Ostatni wykład, Aleksandry Hapki z KPODR w Minikowie, dotyczył promocji ginących zawodów w kontekście budowania oferty Zagrody Edukacyjnej. Choć w porównaniu do nowoczesnych metod produkcji wydają się one archaiczne, to nadal świetnie przedstawiają możliwości korzystania z zasobów naturalnych. Należy zawsze mieć na uwadze to, że dla dzieci i młodzieży zrozumienie problemu stanowi podstawę nauki. Dlatego warto o tym pamiętać przy omawianiu danych zagadnień związanych np. z produkcją czy przetwórstwem żywności.

CZY WIESZ, ŻE...

Turystyka etnograficzna polega na poznawaniu i eksplorowaniu miejsc zamieszkiwanych przez różne grupy etniczne i zaznajamianiu się z ich żywą kulturą – zwyczajami, obrzędami oraz rzemiosłem. Praca etnologa polega również na przygotowywaniu wystaw muzealnych mających charakter regionalny oraz pozaeuropejski. Największym wyzwaniem jest stworzenie za pomocą przedmiotów zgromadzonych w archiwum, przystępnej i zrozumiałej dla odbiorcy opowieści na wybrany temat. Ważną częścią pracy etnologów są wyjazdy w tzw. teren, gdzie dokumentują oni istniejące świadectwa przeszłości, jak i nadal żywe zwyczaje. Często przy okazji takich wypraw etnologzy prowadzą wywiady z mieszkańcami i pozyskują wartościowe przedmioty do zbiorów.

W drugim dniu konferencji przeprowadzono wyjazd dla pięciu grup studyjnych, aby uczestnicy w praktyce mogli zapoznać się z działalnością obiektów budujących ofertę turystyczną w oparciu o bogate zasoby dziedzictwa kulturowego województwa kujawsko-pomorskiego.

Trzeciego dnia konferencji odbyła się debata. Wzięli w niej udział eksperci z różnych środowisk – muzealnictwa, oświaty, rozwoju lokalnego, funduszy unijnych, branży turystycznej. Każdy z nich przedstawił swój punkt widzenia w kwestii komercjalizacji dziedzictwa kulturowego polskiej wsi. Po raz kolejny potwierdziło się, że siła leży we współpracy i wysłuchaniu wszystkich zainteresowanych stron. Debata odkryła wiele możliwości rozwoju dla przedsiębiorstw z sektora turystycznego, a także otworzyła drzwi do dalszych rozmów i rozważań w kwestii budowania lokalnych produktów turystycznych.

Konkurs AGRO-wczasy

W ramach konkursu AGRO-wczasy wyłoniono 15 obiektów (po pięć w trzech kategoriach: gospodarstwo agroturystyczne, usługi turystyki wiejskiej, atrakcyjna kuchnia regionalna), które swoją działalnością prezentują wybitnie wysoki standard. Zgłoszenia do konkursu były przyjmowane do końca czerwca 2021 r., a ostateczna decyzja, które obiekty zakwalifikowały się do 2. etapu konkursu nastąpiła na przełomie lipca i sierpnia. Ogłoszenie i nagrodzenie zwycięzców nastąpiło podczas pierwszego dnia konferencji.

W realizację operacji włączyli się trzej partnerzy: Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna, LGD „Gminy Powiatu Świeckiego” oraz LGD „Bory Tucholskie”. Wszyscy partnerzy podjęli się promocji operacji na swoich stronach internetowych, a Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna dodatkowo zapewniła materiały konferencyjne w postaci logowanych teczek, notatników i długopisów.

Efekty projektu jako wzór do naśladowania

Podczas trzydniowej konferencji „Historia dzieje się dziś” poruszonych zostało wiele istotnych tematów związanych z promowaniem terenów wiejskich jako miejsc do prowadzenia działalności. Uczestnicy tego wydarzenia otrzymali bardzo dużo cennych informacji o turystyce etnograficznej i zrównoważonym wykorzystywaniu lokalnych zasobów do promowania danego regionu. Dzięki tej wiedzy osoby uczestniczące w konferencji uzyskali podstawę, która umożliwi im wdrażanie inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

Konkurs AGRO-wczasy, przeprowadzony w ramach projektu, wyłonił 15 laureatów, których obiekty turystyczne mogą być przykładem oraz inspiracją dla innych właścicieli tego typu budynków. Wyróżnione obiekty pozwoliły na ustalenie standardów, do których osiągnięcia powinien dążyć każdy z przedsiębiorców w zakresie turystyki etnograficznej.

Plany na przyszłość

Podobnie jak podczas realizacji poprzednich edycji konferencji i tym razem, dzięki rozmowom z uczestnikami, pojawiły się propozycje przyszłych działań na rzecz rozwoju turystyki wiejskiej. Przykłady pomysłów uczestników są następujące: wprowadzenie udoskonaleń do internetowej bazy agroturystycznej, nowe tematy szkoleń dla osób działających w branży agroturystycznej oraz zamierzenie stworzenia turystycznego szlaku kulinarnego na terenie woj. kujawsko-pomorskiego. Kilku uczestników wyraziło również chęć założenia Zagrody Edukacyjnej i przystąpienia do Ogólnopolskiej Sieci Zagród Edukacyjnych.

Tradycyjny wzór borowiacki zdbi i wyróżnia harcerską chustę, Fot. KPODR Minikowo

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.kpodr.pl
aleksandra.hapka@kpodr.pl

Letnie pokazy czereśniowe

Tytuł operacji:	Letnie pokazy czereśniowe
Realizator:	Świętokrzyska Izba Rolnicza, Stowarzyszenie Sandomierski Szlak Jabłkowy
Termin realizacji:	sierpień 2021
Forma realizacji:	warsztat
Działanie KŚOW:	Działanie 6: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 2: Zwiększenie rentowności gospodarstw i konkurencyjności wszystkich rodzajów rolnictwa we wszystkich regionach oraz promowanie innowacyjnych technologii w gospodarstwach i zrównoważonej gospodarce leśnej
Grupa docelowa:	Mieszkańcy obszarów wiejskich, w tym w szczególności sadownicy pochodzący z województwa świętokrzyskiego
Cel operacji:	Edukowanie uczestników w zakresie zrównoważonego ogrodnictwa oraz praktycznych sposobów na poprawę rentowności i konkurencyjności ich gospodarstw

Nowoczesne i zrównoważone gospodarstwa rolnicze muszą być prowadzone w taki sposób, aby jednocześnie wyróżniały się ekologicznym podejściem i wysoką rentownością. Aby osiągnąć takie cele, niezbędna jest ciągła edukacja oraz nabywanie nowych umiejętności przez rolników. Jednym z najlepszych sposobów na rozwój kompetencji jest udział w różnego rodzaju warsztatach oraz wykładach. W związku z tym, przy współpracy ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą oraz Stowarzyszeniem Sandomierski Szlak Jabłkowy, w sierpniu 2021 r. w Samborcu zostały przeprowadzone warsztaty pn. „Letnie pokazy czereśniowe”.

Celem projektu było przeszkolenie i podniesienie poziomu wiedzy sadowników z województwa świętokrzyskiego w zakresie zrównoważonego ogrodnictwa. Dzięki informacjom uzyskanych z warsztatów, uczestnicy będą również mogli poprawić rentowność i konkurencyjność swoich gospodarstw, w szczególności poprzez wprowadzenie lub rozwój odpowiedzialnej uprawy czereśni.

Kolejnym założeniem operacji było zapoznanie sadowników z najnowszymi, europejskimi trendami w zakresie zrównoważonej produkcji owoców, z uwzględnieniem optymalnego wykorzystania środowiska naturalnego i zachowania bioróżnorodności. Dodatkowo w trakcie warsztatu promowane było zakładanie plantacji czereśni jako sposobu na rozwój przedsiębiorczości i wzrostu rentowności gospodarstw rolniczych.

CZY WIESZ, ŻE...

Czereśnie są naturalnie słodkie i stanowią doskonałe źródło witaminy C oraz polifenoli, które są niezbędnymi elementami do utrzymania zdrowia skóry. Wymienione składniki są silnymi przeciwutleniaczami i w związku z tym wykazują właściwości przeciwzapalne. Wspomagają również redukcję stresu oksydacyjnego, jednocześnie zmniejszając uszkodzenia skóry spowodowane przez wolne rodniki.

Kto wziął udział w projekcie?

W warsztatach, przeprowadzonych w ramach „Letnich pokazów czereśniowych”, wzięło udział 200 sadowników mieszkających w województwie świętokrzyskim, którzy byli zainteresowani kwestią zrównoważonej uprawy czereśni.

Uczestnicy „Letnich pokazów czereśniowych”, Fot. Monika Witek

Warsztaty pełne teoretycznej i praktycznej wiedzy

W pierwszej, praktycznej, części warsztatów, uczestnicy odwiedzili sad pod osłonami, w którym mogli podziwiać odmiany czereśni Kordia i Regina. Był to również czas, kiedy zapoznali się z zagadnieniami takimi jak:

- prowadzenie oraz cięcie sadu czereśniowego;
- ochrona sadu oraz monitoring chorób i szkodników;
- praktyczne aspekty nawożenia czereśni.

W drugiej, teoretycznej części uczestnicy zapoznali się z następującymi zagadnieniami:

- podsumowanie sezonu czereśniowego;
- dostarczanie właściwych składników przed, w trakcie i po zbiorach;
- nowe odmiany czereśni;
- przyczyny pęknięcia pni na czereśniach oraz sposoby zapobiegania tej przypadłości.

W ramach wykładu poruszane były również kwestie związane z podniesieniem rentowności oraz konkurencyjności gospodarstw uczestników. W części warsztatowej i wykładowej projektu, poza praktyczną wiedzą z zakresu uprawy czereśni, poruszane były także aspekty zachowania optymalizacji korzystania przez mieszkańców obszarów wiejskich zasobów środowiska naturalnego, zachowania bioróżnorodności i wdrażania zasad zielonej gospodarki.

Uczestnicy operacji zapoznali się z najnowszymi europejskimi trendami w zakresie zrównoważonej produkcji owoców z uwzględnieniem zasad zielonej gospodarki. Najnowsze informacje zostały przekazane w prelekcjach ekspertów z Belgii i Wielkiej Brytanii. Dostarczona wiedza dotyczyła europejskich trendów i technologii, w tym odpowiedniego stosowania zabiegów uprawowych, ograniczenia stosowania substancji chemicznych i efektywniejszego korzystania z zasobów naturalnych.

Owocne rezultaty projektu

Bezpośrednim efektem po zrealizowanej operacji była edukacja ponad 200 sadowników w zakresie zrównoważonego ogrodnictwa. Coraz więcej konsumentów zwraca uwagę na to, skąd pochodzą kupowane przez nich owoce i warzywa. Dlatego gospodarstwa zapewniające ekologiczne warunki do uprawy plonów, są częściej wybierane przez właścicieli większych i mniejszych sklepów. Większe zainteresowanie uprawą czereśni może przyczynić się do zwiększenia arealów uprawy gatunku o wysokim potencjale ekonomicznym.

Uczestnicy w trakcie dyskusji podczas wykładu
Fot. Monika Witek

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.pokazyczereśniowe.pl
kontakt@leafmedia.pl

Co z zagrody, to na stole na hasło „Niech Cię Zakole”

Tytuł operacji:	Co z zagrody, to na stole na hasło Niech Cię Zakole – kołudzka gęšina, z merynosa jagnięcina i złotnicka wieprzowina w lokalnej marce turystyczno-kulinarnej
Realizator:	Instytut Zootechniki Państwowy Instytut Badawczy
Termin realizacji:	maj–październik 2021
Forma realizacji:	warsztaty edukacyjno-wdrożeniowe
Działanie KSOW:	Działanie 6: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnienie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 3: Wspieranie organizacji łańcucha dostaw żywności, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, promowanie dobrostanu zwierząt i zarządzania ryzykiem w rolnictwie
Grupa docelowa:	Podmioty tworzące krótki łańcuch dostaw, w tym lokalni hodowcy rodzimych ras owiec, drobni przetwórcy, podmioty gastronomiczne i agroturystyki ze Szlaku Niech Cię Zakole oraz kandydaci do przystąpienia, a także grupa konsumentów z wymienionym podmiotów, w tym Lansjerzy Honorowi i klienci jarmarków produktów regionalnych w Bydgoszczy i Toruniu
Cel operacji:	Wsparcie regionalnej marki turystyczno-kulinarnej „Niech Cię Zakole” w tworzeniu krótkich łańcuchów dostaw i wprowadzeniu do obrotu produktów wytwarzanych w oparciu o lokalny potencjał hodowlany rodzimych ras

Udziec jagnięcy i zebra

Efektywne wykorzystanie rodzimego surowca pochodzącego wprost od lokalnych hodowców w sposób znaczący podwyższa jakość usług podmiotów gastronomicznych, stanowiąc o silnej, lokalnej marce turystyczno-kulinarnej. W duchu tych założeń Instytut Zootechniki – PIB wraz z partnerami: Kujawsko-Pomorską Organizacją Turystyczną i Biurem Turystycznym Copernicana Anna Gajewska zrealizowali projekt pn. „Co z zagrody to na stole” na hasło „Niech Cię Zakole” – kołudzka gęšina, z merynosa jagnięcina i złotnicka wieprzowina w lokalnej marce turystyczno-kulinarnej.

Gęś z Kołudy

Podążając kulinarnym szlakiem

Program operacji był niezwykle szeroki. W ramach projektu odbyły się bowiem warsztaty edukacyjno-wdrożeniowe, w tym:

- cykl trzech warsztatów zrealizowanych w obiektach gastronomicznych – 36 uczestników szkolenia oraz 60 osób reprezentujących ogniwo konsumenckie;
- dwa warsztaty edukacyjne w Zakładach Doświadczalnych Instytutu Zootechniki – 40 uczestników;
- stoiska wystawiennicze zorganizowane trzykrotnie na Wolnym Jarmarku Toruńskim oraz trzykrotnie na Frymarku Bydgoskim;
- wydarzenie plenerowe pod hasłem „Co z zagrody, to na stole na Piknik Niech Cię Zakole”.

Projekt był wsparciem regionalnej marki turystyczno-kulinarnej Niech Cię Zakole we wprowadzaniu do obrotu produktów wytwarzanych w oparciu o lokalny potencjał hodowlanych rodzimych ras: gęsi białej, merynosa polskiego starego typu i złotnickiej pstry.

Kto wziął udział w projekcie?

W operacji wzięli udział lokalni hodowcy rodzimych ras owiec, a także podmioty gastronomiczne, drobi przetwórcy i agroturystyki ze Szlaku Niech Cię Zakole oraz kandydaci do przystąpienia. Kolejną grupę odbiorców stanowili zaś konsumenci wymienionych podmiotów, w tym Lansjerzy Honorowi korzystający z usług turystyczno-gastronomicznych i przetwórczych oraz klienci jarmarków produktów regionalnych w Bydgoszczy i Toruniu.

Warsztaty pełne smaku

W ramach operacji odbyły się dwa warsztaty edukacyjno-wdrożeniowe pn. „Rodzima rasa – najwyższa klasa” zrealizowane u podmiotów gastronomicznych tworzących Szlak Niech Cię Zakole. Tematyka koncentrowała się wokół jagnięciny, gęsiny i wieprzowiny ras rodzimych.

Uczestnicy dowiedzieli się, jak efektywnie wykorzystywać każdy element tuszki w gastronomii i przetwórstwie. Podczas dwudniowych warsztatów korzystali z zeszytów kulinarnych z recepturami zaczerpniętymi z regionalnego dziedzictwa kulinarnego. Na zakończenie każdego dnia szkoleniowego zorganizowano panel degustacyjny. W efekcie powstały oferty menu opartych na mięsie od lokalnych hodowców.

Zrealizowano również dwa warsztaty edukacyjne z rozbioru na elementy tusz wieprzowych, jagnięcych i gęsih w Zakładach Doświadczalnych Instytutu Zootechniki w Kołudzie Wielkiej i Pawłowicach. Przeszkolono zespoły kucharskie z sześciu restauracji i agroturystyk z Ziemi Dobrzyńskiej i Doliny Dolnej Wisły. Warsztaty te umożliwiły konsolidację ciągu produkcyjno-przetwórczego.

W ramach operacji miały miejsce również stoiska wystawiennicze promujące produkty rodzimych ras. Łącznie odbyło się sześć wydarzeń na Wolnym Jarmarku w Toruniu oraz Frymarku Bydgoskim. Wszystkie przedsięwzięcia zawierały w programie pokazy kulinarne oraz degustacje i były skierowane do niszowego konsumenta produktów regionalnych.

Zwieńczeniem projektu było wydarzenie plenerowe pod hasłem „Co z zagrody to na stole na Piknik Niech Cię Zakole” zrealizowane przy restauracji Życie Gruzji w Osielsku. W trakcie imprezy odbyły się trzy pokazy kulinarne wraz z degustacją, podczas których zaprezentowano ofertę turystyki kulinarnej szlaku Niech Cię Zakole w Dolinie Dolnej Wisły. Stoiska odwiedziło ok. 300 nabywców.

Wykład o gęsi

CZY WIESZ, ŻE...

Bigosek z jagnięciny, czyli specjalność marki kulinarnej Niech Cię Zakole, jest przyrządzany zgodnie z pierwotnym przepisem, według którego bigosek z mięs szlachetnych nie zawiera kapusty.

W regionie kujawsko-pomorskim na Ziemi Dobrzyńskiej Wisła jest najszersza w swym biegu – 2000 m. Płynąc Doliną Dolnej Wisły, ostro skręca i tworzy urokliwe zakole. A Niech Cię Zakole, jak tu pięknie!

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Realizacja operacji przyczyniła się do utworzenia trzech łańcuchów dostaw z udziałem Zakładów Doświadczalnych Instytutu Zootechniki w Kołudzie Wielkiej i Pawłowicach, co zaowocowało zacieśnieniem współpracy między restauracjami i agroturystyką. Do ofert podmiotów szlaku wprowadzono produkty z rodzimych ras pod wspólną marką Niech Cię Zakole. W ten sposób zapewniono konsumentom dostęp do lokalnych produktów wysokiej jakości. Natomiast hodowcy gęsi z Zakola Dolnej Wisły i Ziemi Dobrzyńskiej zyskali systematyczny zbytny do gastronomii na szlaku Niech Cię Zakole. Niezamierzonym efektem operacji okazało się ponadto powstanie na Ziemi Dobrzyńskiej trzech działalności RHD z hodowlą i specjalizacją w przetwarzaniu jagnięciny, gęsiny i wieprzowiny.

Produkty Niech Cię Zakole

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

www.facebook.com/groups/961022297799907
p.lenart@niechciezakole.pl

Zdrowo i tradycyjnie

Tytuł operacji:	Olej lniany, kiełbasa nowotomska – czyli zdrowo i tradycyjnie wokół wielkopolskiego stołu
Realizator:	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
Termin realizacji:	maj–październik 2021
Forma realizacji:	szkolenie warsztat
Działanie KSOW:	Działanie 6: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 3: Wspieranie organizacji łańcucha dostaw żywności, w tym przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych, promowanie dobrostanu zwierząt i zarządzania ryzykiem w rolnictwie
Grupa docelowa:	Rolnicy z województwa wielkopolskiego zamierzający rozpocząć przetwórstwo żywności w oparciu o produkt lokalny oraz sprzedaż w ramach krótkich łańcuchów dostaw, doradcy rolnicy, przedstawiciele Lokalnych Grup Działania
Cel operacji:	Przekazanie wiedzy i umiejętności rolnikom i innym podmiotom w zakresie przetwórstwa żywności w oparciu o produkt lokalny i tradycyjne metody wytwarzania

Produkty regionalne i tradycyjne stanowią niewątpliwie ważne elementy wspierania rozwoju gospodarczego regionu. Świadczy o tym choćby fakt, że na współczesnym konkurencyjnym rynku zauważalny jest stopniowy wzrost zainteresowania wśród konsumentów produktami wytwarzanymi tradycyjnymi metodami. Większa koncentracja na działalności przetwórczej na obszarach wiejskich to zatem istotny kierunek rozwoju tych terenów. Ważnym krokiem do realizacji tego celu okazała się operacja pn. „Olej lniany, kiełbasa nowotomska – czyli zdrowo i tradycyjnie wokół wielkopolskiego stołu”, której realizatorem był Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.

W ramach projektu zorganizowane zostały cztery spotkania o charakterze szkoleniowym, w całości poświęcone zagadnieniom z zakresu racjonalnego

Część wykładowa warsztatów

Degustacja tradycyjnej kiełbasy nowotomyskiej

żywienia i przetwórstwa oraz sprzedaży produktów lokalnych. W drugiej części operacji przeprowadzono ponadto osiem specjalistycznych warsztatów. Przedsięwzięcie miało na celu przede wszystkim przekazanie zgromadzonym rolnikom i innym podmiotom wiedzy z zakresu przetwórstwa żywności w oparciu o produkt lokalny i tradycyjne metody wytwarzania. Miało to niebagatelny wpływ na zrównoważony rozwój obszarów wiejskich i poprawę dochodowości gospodarstw poprzez m.in. rozwój działalności przetwórczej i tworzenie nowych miejsc pracy.

Kto wziął udział w projekcie?

Kluczowymi adresatami operacji byli rolnicy z województwa wielkopolskiego, którzy zamierzają rozpocząć przetwórstwo żywności w oparciu o produkt lokalny oraz sprzedaż w ramach krótkich łańcuchów dostaw. Wśród uczestników projektu nie zabrakło ponadto doradców rolniczych i przedstawicieli Lokalnych Grup Działania.

CZY WIESZ, ŻE...

Tłoczenie oleju na zimno to obróbka ziaren i nasion roślin w niskiej temperaturze, dzięki której możliwa jest ochrona wszystkich ich cennych składników: witamin, organicznych związków chemicznych, a przede wszystkim nienasyconych kwasów tłuszczowych, w tym wielonienasyconych omega-6 i omega-3. Organizm nie potrafi samodzielnie wytwarzać nienasyconych kwasów tłuszczowych, dlatego tak ważne jest dostarczanie ich wraz z pożywieniem. Ich obecność w diecie ma realny wpływ na nasze samopoczucie – odporność, pracę układu nerwowego, stan skóry i włosów.

Kiełbasa nowotomska to kiełbasa dojrzewająca, surowa, wędzona naturalnym dymem, grubo rozdrobniona. Nie zawiera fosforanów, sztucznych dodatków ani wypełniaczy. Surowiec użyty do produkcji pochodzi z gospodarstwa własnego producenta oraz od lokalnych rolników z powiatu nowotomyskiego.

Wiedza początkiem efektywnych działań

W ramach operacji odbyły się cztery spotkania szkoleniowo-warsztatowe w Powiatowym Zespole Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Sielinku (powiat nowotomyski). W roli wykładowców wystąpili pracownicy nauki państwowych uczelni wyższych. Poszczególne bloki szkoleniowe poświęcone zostały następującym zagadnieniom:

- „Żywność a zdrowie człowieka – świadomy producent i konsument”;
- „Z tradycją w przyszłość – produkt lokalny, regionalny i tradycyjny”;
- „Krótkie łańcuchy dostaw w oparciu o produkty regionalne pochodzenia roślinnego”;
- „Krótkie łańcuchy dostaw w oparciu o produkty regionalne pochodzenia zwierzęcego”.

Drugim etapem realizacji operacji była organizacja ośmiu warsztatów. Połowa z nich dotyczyła tłoczenia oleju na zimno, pozostałe cztery spotkania związane były z tradycyjnym wędzeniem produktów.

Warsztaty nt. wędzenia produktów zorganizowane przez WODR

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Natychmiastowym efektem realizacji operacji było podniesienie wiedzy i umiejętności rolników i innych podmiotów z województwa wielkopolskiego w zakresie przetwórstwa żywności. Przyjęta formuła operacji (szkolenia, warsztaty) umożliwiła osiągnięcie założonego celu w stosunku do rolników, którzy chcą produkować żywność wysokiej jakości, a także podmiotów mających wpływ na wsparcie organizacji łańcucha dostaw żywności. Był to również ważny krok w kierunku budowania sieci współpracy partnerskiej na obszarze Wielkopolski.

Dzięki realizacji operacji zwiększył się udział podmiotów zainteresowanych wdrażaniem inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Uczestnicy wykładów wykazali zainteresowanie przetwórstwem w gospodarstwie rolnym, a niezdecydowani dotąd rolnicy chcą podjąć tego rodzaju działalność. To z kolei przełoży się na wzbogacenie oferty produktowej i zwiększenie jej atrakcyjności wśród potencjalnych konsumentów poszukujących żywności regionalnej i lokalnej o unikalnych walorach smakowych i jakościowych. Operacja służyła także promocji wsi jako miejsca do życia i rozwoju zawodowego.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.wodr.poznan.pl
wrow@wodr.poznan.pl
fundusze@wodr.poznan.pl

Wieś jest THE BEST

Tytuł operacji:	Wieś jest THE BEST – ja tu zostaję
Realizator:	Lokalna Organizacja Turystyczna „LOT nad Bugiem”
Termin realizacji:	kwiecień–październik 2021
Forma realizacji:	warsztaty film
Działanie KROW:	Działanie 11: Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Dzieci i młodzież z obszaru „LOT nad Bugiem”, czyli z terenów powiatów siemiatyckiego, łosickiego i siedleckiego – gminy Korczew
Cel operacji:	Poszerzenie wiedzy i podniesienie umiejętności dzieci i młodzieży Podlasia Nadbużańskiego w obszarze możliwości rozwoju zawodowego, jakie dają zasoby środowiska naturalnego, małe przetwórstwo oraz turystyka i lokalne rzemiosło

Uczestnicy w trakcie warsztatów „Nadbużańskie naleśniki Suzette, czyli połączenie kuchni tradycyjnej z francuską”

Podlasie Nadbużańskie położone jest na pograniczu trzech województw: podlaskiego, mazowieckiego i lubelskiego. Obszar ten cechuje się dużym zróżnicowaniem zarówno pod względem religijnym i kulturowym, jak i językowym. Młodzi ludzie po zakończeniu edukacji licznie wyjeżdżają z tego regionu do dużych miast, nie dostrzegając perspektyw zawodowych, jakie daje im dotychczasowe miejsce zamieszkania. To sprawia, że sukcesywnie postępuje proces wyludniania obszarów wiejskich. Aby temu zapobiec, zorganizowano inicjatywę pn. „Wieś jest THE BEST – ja tu zostaję” zrealizowaną przez Lokalną Organizację Turystyczną „LOT nad Bugiem”.

W ramach projektu przeprowadzono we wrześniu 2021 r. serię sześciu warsztatów adresowanych do dzieci i młodzieży. Z wydarzenia powstał film, który jest trwale dostępny w Internecie dla szerokiego grona odbiorców. Celem operacji było poszerzenie wiedzy i umiejętności młodych mieszkańców Podlasia Nadbużańskiego w zakresie szukania możliwości rozwoju zawodowego. Podlasie Nadbużańskie staje się dziś bowiem regionem coraz bardziej turystycznym, na co pozwalają bogate zasoby naturalne (rzeka Bug, unikatowa roślinność,

Uczestnicy spływu pontonami rzeką Bug

kopalnie). Na terenach tych wciąż powstają również nowe podmioty świadczące usługi rekreacyjne, noclegowe, gastronomiczne oraz małe przetwórcze zajmujące się wytwarzaniem produktów lokalnych. Operacja miała na celu ukazanie potencjału drzemiącego w obszarach wiejskich i udowodnienie, że wieś może być perspektywicznym miejscem do życia i rozwoju zawodowego.

Kto wziął udział w projekcie?

Warsztaty były skierowane do dzieci i młodzieży zamieszkujących tereny powiatów siemiatyckiego, łosickiego i siedleckiego – gmina Korczew.

Wrzesień poświęcony warsztatom

W ramach projektu zorganizowano sześć warsztatów prowadzonych przez doświadczonych edukatorów i lokalnych przedsiębiorców według poniższego harmonogramu:

9 wrzesień 2021 – „Nadbużańskie naleśniki Suzette, czyli połączenie kuchni tradycyjnej z francuską”

14 wrzesień 2021 – „Spacerkiem po sadzie owocowym”

16 wrzesień 2021 – „Lokalne minerały i ich wykorzystanie”

17 wrzesień 2021 – „Kuchnia dziecięca, historia Janusza Korczaka”

20 wrzesień 2021 – Spływ pontonami rzeką Bug w ramach lekcji „Obserwacje ptaków i zwierząt nadbużańskich”

22 wrzesień 2021 – warsztat „Rolnictwo ekologiczne”

Uczestnicy warsztatów z rolnictwa ekologicznego

przykładach lokalnych przedsiębiorców, w jaki sposób wykorzystują oni potencjał i zasoby swego regionu. Jest to z pewnością inspiracja dla dzieci i młodzieży, która może zachęcić ich do pozostania na wsi i podejmowania w przyszłości własnych inicjatyw związanych z rozwojem lokalnej przedsiębiorczości.

Relacja z przeprowadzonych warsztatów została uwieczniona w formie filmu, który jest dostępny online. Materiał nie tylko promuje walory Podlasia Nadbużańskiego, ale również stanowi instruktaż dla kolejnych osób (np. edukatorów, nauczycieli) zainteresowanych organizacją podobnych warsztatów.

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Uczestnicy operacji nauczyli się, w jaki sposób można efektywnie wykorzystywać lokalne zasoby w celach rozwoju osobistego i zawodowego. W przyszłości z pewnością zaowocuje to większym odsetkiem osób chętnych do pozostania na terenach wiejskich i otwierania tam działalności gospodarczych. W parze z tym idzie tworzenie nowych miejsc pracy oraz aktywizowanie młodego pokolenia do wspólnego działania na rzecz społeczności lokalnej.

Publikacja filmu z tego wydarzenia może być dużą pomocą dla nauczycieli i lokalnych edukatorów, którzy będą mogli wykorzystywać go do promowania zasobów Podlasia Nadbużańskiego wśród kolejnych grup odbiorczych. Realizacja operacji ma szansę istotnie wpłynąć na poprawę sytuacji ekonomicznej w regionie, wspierając włączenie społeczne.

CZY WIESZ, ŻE...

Rolnictwo ekologiczne to prośrodowiskowa metoda produkcji rolnej i system zarządzania gospodarstwem w sposób łączący najkorzystniejsze dla środowiska praktyki, wysoki stopień różnorodności biologicznej, ochronę zasobów naturalnych i stosowanie wysokich standardów w zakresie dobrostanu zwierząt i metodę produkcji ukierunkowaną na użycie procesów i substancji naturalnych.

W każdym warsztacie uczestniczyły 15-osobowe grupy dzieci i młodzieży. Uczestnicy mieli możliwość skorzystania z dowolnej liczby szkoleń. Warsztaty poświęcone były różnorodnej tematyce, ale każdy z nich akcentował istotne walory regionu: zasoby środowiska naturalnego, małe przetwórstwo, turystykę, lokalne rzemiosło. W trakcie warsztatów uczestnicy dowiedzieli się, czym jest rolnictwo ekologiczne, nauczyli się segregować śmieci i stworzyli skrzynie permakulturowe. W ramach szkolenia na temat minerałów odwiedzili kopalnię kredy oraz stworzyli biżuterię z dodatkiem krzemienia. Młodzi uczestnicy mogli zatem zobaczyć na

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

lotnadbugiem.pl

mazowieckie.ksow.pl

lotnadbugiem@gmail.com

Gospodarstwa demonstracyjne Wielkopolski

Tytuł operacji:	Gospodarstwa demonstracyjne jako narzędzia wspierające transfer wiedzy
Realizator:	Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
Termin realizacji:	listopad 2021
Forma realizacji:	wyjazd studyjny film konferencja
Działanie KSOW:	Działanie 2: Działania na rzecz tworzenia sieci kontaktów dla doradców i służb wspierających wdrażanie innowacji na obszarach wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Producenci rolni, mieszkańcy obszarów wiejskich, pracownicy jednostek doradztwa rolniczego, pozostałe osoby zainteresowane tematyką
Cel operacji:	Ułatwienie transferu wiedzy w zakresie prowadzenia nowoczesnej produkcji rolnej oraz promocja dobrych praktyk w obszarze innowacyjnych rozwiązań na przykładzie działalności Gospodarstw Demonstracyjnych

Biorąc pod uwagę potrzebę upowszechniania dobrych praktyk rolniczych i produkcyjnych, z inicjatywy WODR w Poznaniu utworzono w województwie wielkopolskim sieć gospodarstw demonstracyjnych. Sieć tę stanowią podmioty związane z rolnictwem takie jak gospodarstwa działające przy instytucjach naukowych, grupy producenckie oraz indywidualni rolnicy o różnym profilu produkcyjnym. Gospodarstwa demonstracyjne są narzędziem wspierającym transfer wiedzy i ułatwiającym upowszechnianie dobrych praktyk rolniczych i produkcyjnych, w tym innowacyjnych rozwiązań możliwych do zastosowania w gospodarstwie. Celem tym podporządkowana była operacja „Gospodarstwa demonstracyjne jako narzędzia wspierające transfer wiedzy” zrealizowana w ramach Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich (SIR).

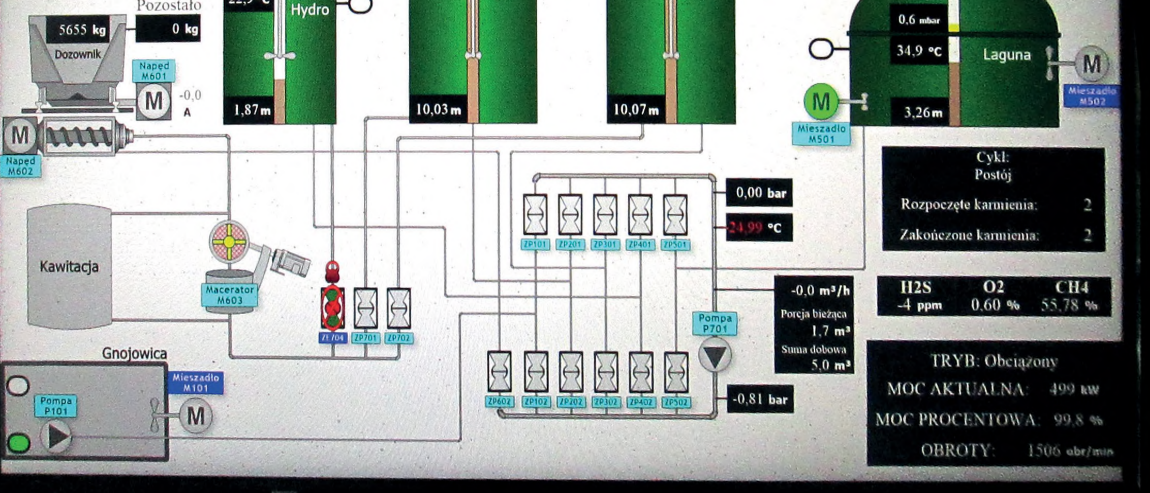
Przedmiotem operacji były dwa wyjazdy studyjne do wybranych gospodarstw demonstracyjnych, a także realizacja 10 filmów na tematy ściśle związane z działalnością tych gospodarstw oraz jednej konferencji, będącej podsumowaniem projektu. Nadrzędnym celem przeprowadzonych inicjatyw było ułatwienie wymiany wiedzy i doświadczeń w zakresie nowoczesnej produkcji rolnej. Przedsięwzięcie miało przyczynić się ponadto do upowszechnienia i wypromowania dobrych praktyk w obszarze nowoczesnych rozwiązań na przykładzie działalności gospodarstw demonstracyjnych.

Biogazownia w Przybrodzie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
Fot. Agnieszka Staniszevska

Następne karmienie auto za 16 min 38 s

Schemat biogazowni, Fot. Agnieszka Staniszevska

Kto wziął udział w projekcie?

W projekcie wzięła udział grupa rolników, producentów rolnych oraz pracowników jednostek doradztwa rolniczego. Wydarzenie skupiło również mieszkańców obszarów wiejskich, a także pozostałe osoby zainteresowane podejmowaną tematyką.

Działanie we wspólnym celu

Pierwszy wyjazd studyjny zorganizowany w ramach operacji odbył się 21 lipca 2021 r. Grupa rolników udała się do Rolniczo-Sadowniczego Gospodarstwa Doświadczalnego w Przybrodzie, należącego do Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Gospodarstwo słynie z działalności innowacyjnej biogazowni, dlatego podczas wyjazdu miała miejsce prelekcja pt. „Aspekty techniczne małych i dużych biogazowni rolniczych. Jak eksploatować biogazownię?”, którą wygłosił prof. Jacek Dach z Katedry Inżynierii Biosystemów Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu. Uczestnicy zdobyli cenną wiedzę na temat budowy biogazowni, która wpisuje się w światowe trendy ekologiczne i strategię Europejskiego Zielonego Ładu.

Po wykładzie uczestnicy udali się na wizytę praktyczną pod okiem prezesa biogazowni, Mirosława Michalaka, podczas której dowiedzieli się, jak wygląda biogazownia, a także poznali etapy produkcji biogazu.

Oleje firmy Semco, Fot. Agnieszka Staniszevska

Drugi wyjazd studyjny odbył się 29 lipca 2021 r. Uczestnicy projektu wybrali się tym razem do miejscowości Śmiłowo, gdzie znajduje się rodzinna firma Semco specjalizująca się w tłoczeniu olejów na zimno. W trakcie wizyty rolnicy wysłuchali wykładów na temat przydatności technologicznej olejów oraz sposobu ich przechowywania. Dzięki temu uczestnicy poznali właściwości prozdrowotne olejów, możliwości ich zastosowania w codziennym życiu, a także dowiedzieli się, jak wygląda proces tłoczenia lnianki na tłoczni hydraulicznej.

W ramach operacji zrealizowano 10 filmów przedstawiających gospodarstwa demonstracyjne. Materiał stanowi doskonały warsztat do wdrażania innowacji bezpośrednio do praktyki rolniczej.

CZY WIESZ, ŻE...

Biogazownia z gospodarstwa należącego do Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zalicza się do unikatowych w skali Europy. Opiera się w całości na polskiej technologii, która jest znacznie wydajniejsza niż te dotychczas stosowane. Zakład przetwarza odpady od 100 krów mlecznych na miejscu oraz lokalne odpady spożywcze, które są dostarczane każdego dnia.

Lnianka siewna to jedna z najstarszych roślin oleistych uprawianych w Europie. Znaleźiska archeologiczne potwierdzają, że poznano ją już w epoce brązu. W Polsce również jest używana od bardzo dawna, o czym świadczy ludowe nazewnictwo takie jak: ryżyk, rydz, Inicznik czy lennica. Obecnie jej powszechnie używana nazwa to Inianka siewna – nie należy mylić jej z Inem.

Wszystkie filmy dostępne są na stronie internetowej WODR w Poznaniu, w zakładce SIR. Dzięki temu mogą dotrzeć do szerokiego grona odbiorców.

Zakończeniem projektu była konferencja, podczas której rolnicy, hodowcy i mieszkańcy wsi wysłuchali wykładów dotyczących innowacji stosowanych w produkcji roślinnej oraz nowoczesnych narzędzi wykorzystywanych w działalności rolniczej. Odbył się także wykład na temat aplikowania o dofinansowanie w ramach działania Współpraca.

Łocznia wykorzystywana do wyciskania oleju z Inianki
Fot. Agnieszka Staniszevska

Efekty projektu i perspektywy na przyszłość

Dzięki realizacji operacji rolnicy pozyskali wiedzę na temat budowy biogazowni oraz kosztów jej eksploatacji. Poznali również potencjalny zysk po roku działania biogazowni oraz zostali wdrożeni w najważniejsze przepisy w zakresie budowy i użytkowania biogazowni. Natomiast czas spędzony w firmie Semco uświadomił uczestnikom, jak ważne jest stosowanie w codziennej diecie olejów wysokiej jakości. Z kolei bezpośrednim rezultatem konferencji jest widoczne zacieśnienie współpracy między głównymi producentami rolnymi w Wielkopolsce.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.wodr.poznan.pl

Konferencja
w Stadninie Koni Racot
Fot. Agnieszka Staniszevska

Czysta i piękna zagroda

Tytuł operacji:	Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś
Realizator:	Związek Gmin Warmińsko-Mazurskich
Termin realizacji:	kwiecień–październik 2021
Forma realizacji:	konkurs
Działanie KSOW:	Działanie 13: Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczania i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Mieszkańcy wsi z terenów gmin należących do Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich
Cel operacji:	Poprawa stanu ekologicznego oraz estetycznego wsi zgłoszonych do konkursu i zwiększenie świadomości grupy docelowej o tym, jak ważne jest dbanie o swoje otoczenie

Wieś Biesowo, która zajęła 1. miejsce w konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś”

Zwracanie uwagi na aspekty związane z utrzymaniem odpowiedniego poziomu czystości i ogólnej estetyki rejonów wiejskich jest niezwykle istotną kwestią w dbaniu o zrównoważony rozwój tych właśnie obszarów. Wykorzystywanie zasobów naturalnych konkretnego regionu pozwala na stworzenie niepowtarzalnych i pięknych terenów, które dodatkowo będą zachęcać turystów do zwiedzenia miejscowości. Przełamywanie stereotypów związanych z tradycyjnym wyglądem polskiej wsi, stwarza nowe możliwości związane z zagospodarowaniem przestrzeni przez mieszkańców. Doskonałą okazją do udoskonalenia lub wykreowania estetycznych terenów wiejskich był konkurs pn. „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś”. Projekt wzbudził w uczestnikach poczucie odpowiedzialności za wygląd miejscowości, w których mieszkają. Dodatkowo konkurs zwiększył poziom wiedzy mieszkańców w zakresie umiejętnego kształtowania wizerunku danej wsi, z jednoczesnym zachowaniem jej tradycyjnego wyglądu.

Uroczysta gala wręczenia nagród dla laureatów konkursu

Kto wziął udział w projekcie?

W konkursie wzięło udział 35 miejscowości z terenów gmin należących do Związku Gmin Warmińsko-Mazurskich, a w ich metamorfozę zaangażowało się łącznie 700 mieszkańców. Dbanie o wspólną przestrzeń pozwoliło na utrwalenie pozytywnych postaw społecznych, a także ich budowania od najmłodszych lat. W wielu miejscowościach w pracach porządkowych brały udział także dzieci. Dodatkowo młodzież zaangażowała się w poprawę wizerunku wsi. Przykładem może być sytuacja mająca miejsce w Nowej Wsi Kętrzyńskiej, gdzie młodzi ludzie usuwali nieestetyczne graffiti z budynku użyteczności publicznej.

Wspólna praca nad poprawą wizerunku i jakości życia na wsi

Przez siedem miesięcy (od kwietnia do października 2021 r.) uczestnicy konkursu intensywnie pracowali nad podniesieniem atrakcyjności poszczególnych wsi. Była to również okazja do poprawy stanu ekologicznego danego terenu (poprzez pozbycie się ewentualnych, luźno leżących śmieci, umieszczenie odpowiedniej ilości koszy itd.). W trakcie trwania konkursu Wojewódzka Komisja Konkursowa dokonała dwóch objazdów wsi, które zgłosiły swój udział w projekcie. Pierwsza wizyta miała na celu ocenić początkowy stan terenu, natomiast podczas drugiego objazdu zweryfikowano postęp prac mieszkańców pod względem estetycznym oraz ekologicznym.

W wyniku dokonanych ocen przyznano cztery nagrody finansowe dla wygranych wsi. Dla pozostałych miejscowości, które uplasowały się na kolejnych miejscach, dodatkowi partnerzy KSOW ufundowali nagrody rzeczowe i finansowe.

Gala podsumowująca konkurs odbyła się 12 października 2021 r. Podczas niej wręczono nagrody dla laureatów konkursu, a także zorganizowano wystawę ilustrującą wyróżnione miejscowości. Dzięki wystawie zdjęć uczestnicy mogli zobaczyć i podziwiać, jak został wykorzystany potencjał danej wsi z uwzględnieniem jej lokalnego rozwoju.

Wieś Ogródki, która zajęła 4. miejsce w konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś”

Wieś Winda, która zajęła 2. miejsce w konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś”

Wieś Nowa Wieś Kętrzyńska, która zajęła 3. miejsce w konkursie „Czysta i piękna zagroda – estetyczna wieś”

Przyjemne dla oka efekty projektu

W ramach konkursu nastąpiła zmiana wizerunku estetycznego i ekologicznego 35 wsi. Zaangażowanie prawie 700 uczestników projektu wpłynęło na zmianę ich postawy z biernej na czynną w kontekście metamorfozy wizerunku miejsca, w którym żyją. Społeczności konkretnych wsi zaczęły się integrować i razem wpływać na stan ekologiczny i estetyczny terenów otaczających ich na co dzień. Pobudzenie aktywności mieszkańców na rzecz poprawy jakości życia, uruchomienie potencjału społecznego oraz aktywność mieszkańców przełożyła się bezpośrednio na rozwój wsi i stworzenie lepszych warunków do życia (powstało wiele miejsc do wspólnej rekreacji, poprawiono stan przystanków, oczyszczono plaże itd.). Atrakcyjne środowisko wielu miejscowości stało się wzorem do naśladowania dla innych wsi z terenu tej samej gminy i gmin ościennych. Dobry przykład i efekt domina zmienia otoczenie obszarów wiejskich – niektóre wsie deklarują swój udział w kolejnej edycji konkursu

CZY WIESZ, ŻE...

We wsi Biesowo w gminie Biskupiec co roku odbywa się Warmińska Uczta Pierogowa, czyli wydarzenie łączące w sobie tradycję, kulturę i zabawę. Najważniejszym punktem programu jest wybór najsmaczniejszego pieroga wśród kilkudziesięciu stoisk reprezentujących miejscowości z województwa warmińsko-mazurskiego. Każda edycja Warmińskiej Uczty Pierogowej przyciąga mieszkańców z okolicznych wsi i cieszy się dużą popularnością. W festiwalu zorganizowanym w 2021 r. uczestnicy mogli spróbować zarówno tradycyjnych odmian pierogów, takich jak pierogi z mięsem czy jagodami, jak i bardziej niecodziennych, np. z kebabem czy rybą.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zachęcamy do kontaktu:
zgwm@zgwm.pl

Miodowy BEE'znes

Tytuł operacji:	Pszczółkowskie Forum Pszczelarskie – Miodowy BEE'znes
Realizator:	Gmina Pszczółki
Termin realizacji:	maj–wrzesień 2021
Forma realizacji:	konferencja warsztat konkurs
Działanie KSOW:	Działanie 2: Ułatwianie wymiany wiedzy pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w rozwoju obszarów wiejskich oraz wymiana i rozpowszechnianie rezultatów działań na rzecz tego rozwoju
Priorytet PROW:	Priorytet 1: Wspieranie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Mieszkańcy województwa pomorskiego, w szczególności osoby zamieszkujące gminę Pszczółki, pszczelarze, dzieci i młodzież, a także osoby dorosłe zainteresowane wykorzystaniem produktów pszczelich
Cel operacji:	Szerzenie wiedzy z zakresu produkcji rolnej na przykładzie pszczelarstwa oraz uzyskiwanie nowych umiejętności na rzecz nowoczesnych form sprzedaży miodu i innych wyrobów pochodzenia pszczelego, a także uświadamianie mieszkańców województwa pomorskiego o tym, jak istotną funkcję pełnią pszczoły w środowisku naturalnym

Korzystanie z darów natury przez człowieka powinno odbywać się świadomie i z uwzględnieniem wpływu tych działań na środowisko naturalne. Tylko wtedy można mówić o zrównoważonym rolnictwie i leśnictwie na terenach wiejskich. W związku z szerzeniem edukacji w tym właśnie zakresie, został przeprowadzony projekt „Miodowy BEE'znes”. Operacja została zrealizowana za pomocą trzech działań – konferencji, konkursu oraz warsztatów. Wszystkie z wymienionych etapów miały miejsce na przestrzeni maja i września 2021 r.

Kto wziął udział w projekcie?

W konferencji „Pszczółkowskie Forum Pszczelarskie – Miodowy BEE'znes” wzięło udział aż 60 pszczelarzy z całego województwa pomorskiego. Z kolei dzięki realizacji pięciu warsztatów z zakresu tworzenia kosmetyków na bazie produktów pszczelich, 100 (w tym 40 dorosłych oraz 60 dzieci) osób nabyło nowe umiejętności i możliwości do rozwoju własnej, innowatorskiej działalności gospodarczej. Ostatnie działanie w zakresie projektu „Miodowy BEE'znes”, które polegało na realizacji konkursu, stanowiło doskonałą okazję dla dzieci w wieku szkolnym do podniesienia poziomu ich wiedzy przyrodniczej.

Uczestnicy warsztatów nauczyli się samodzielnie przygotowywać naturalne kosmetyki z produktów pszczelich, Fot. Archiwum UG Pszczółki

Pszczółkowskie Forum Pszczelarskie – Miodowy BEE'znes – podczas konferencji eksperci zachęcali pszczelarzy do rozszerzenia prowadzonej działalności, poprzez wykorzystanie produktów pszczelich w nowoczesny sposób, Fot. Archiwum UG Pszczółki

Pszczela konferencja

Forum odbyło się 27 sierpnia 2021 r. w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pszczółkach. W spotkaniu wzięli udział pszczelarze oraz osoby zainteresowane tematyką związaną z tym właśnie zawodem (zwłaszcza promocją produktów pszczelich). Głównym celem konferencji było zachęcenie lokalnych pszczelarzy do rozwoju przedsiębiorczości oraz podejmowania aktywności na nieznanym im dotąd polach biznesowych (np. poprzez wypracowanie nowej, poszerzonej oferty związanej z produkcją pszczelą czy też wykorzystanie innowacyjnych narzędzi promocji). Program konferencji obejmował tematy poruszające kwestie związane z podniesieniem efektywności działań prowadzonych przez pszczelarzy. Przykładowe tytuły prezentacji:

- „Budowa marki własnej”;
- „Innowacyjna i dochodowa pasieka”;
- „Produkty pszczele i ich formy dystrybucji”.

W związku ze sporym zainteresowaniem ze strony pszczelarzy zamieszkujących województwo pomorskie, można stwierdzić, że tematy omawiane na konferencji były dobrze dobrane. Podczas wydarzenia można było nie tylko dowiedzieć się ciekawych rzeczy o pszczelarstwie, ale również poznać nowe osoby zajmujących się tą właśnie działalnością. Konferencja „Pszczółkowskie Forum Pszczelarskie – Miodowy BEE'znes” stanowiła dla przedsiębiorców doskonałą okazję do rozszerzenia sieci kontaktów.

CZY WIESZ, ŻE...

Wieś Pszczółki do dziś słynie z produkcji miodu, w ich znakiem rozpoznawalnym są trzy pszczoły umieszczone na tle herbu miejscowości. Pierwsze produkty na bazie miodu były produkowane w Pszczółkach już w XIV w.

Miód Pszczółkowski został wpisany na listę produktów tradycyjnych, prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wytwarzany jest w trzech rodzajach: miód majowy, czerwcowy i lipcowy. Miód pszczółkowski jest bardzo wartościowym produktem i cechują go również walory lecznicze. Do niedawna uważany był głównie za lekarstwo. Wykorzystywany jest przy leczeniu chorób serca, układu oddechowego i pokarmowego. Miód pszczółkowski majowy cechuje się intensywnym, zdecydowanie słodkim smakiem i zapachem. Natomiast miód czerwcowy posiada delikatniejszy słodki, kwiatowy smak i zapach. Z kolei miód lipcowy charakteryzuje się smakiem najbardziej wyrazistym na tle innych propozycji, niektórzy określają go mianem ostrego.

Warsztaty tworzenia kosmetyków naturalnych z produktów pszczelich

W spotkaniach pełnych praktycznej wiedzy wzięli udział nie tylko dorośli zainteresowani kosmetykami naturalnymi, ale również dzieci. Uczestnicy warsztatów, pod okiem profesjonalnych trenerów, samodzielnie tworzyli różnego rodzaju produkty kosmetyczne. W efekcie ich pracy powstał m.in. tonik enzymatyczny na bazie kwiatów miododajnych, odżywczy krem zawierający wosk pszczele, miodowy żel pod prysznic, miodowy peeling do ciała oraz musujące kule do kąpieli. Uczestnicy nie tylko zdobyli wiedzę na temat możliwości wykorzystania zasobów naturalnych swojego regionu, ale także przekonali się, że lokalna produkcja oparta na naturalnych składnikach może stać się formą rozwoju działalności gospodarczej na wsi.

Konkurs polegający na stworzeniu zielnika z roślinami miododajnymi

Ostatnim działaniem realizowanym w ramach projektu „Miodowy BEE’znes” był konkurs skierowany do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym z terenu Gminy Pszczółki. Zadanie uczestników polegało na stworzeniu zielnika przedstawiającego minimum dziewięć gatunków roślin miododajnych. Uczniowie mogli inspirować się informacjami znajdującymi się w filmach instruktażowych publikowanych przez organizatora konkursu, Gminy Pszczółki, na ogólnodostępnej platformie YouTube. Dzięki temu przedsięwzięciu dzieci oraz młodzież mogły dowiedzieć się więcej o poszczególnych gatunkach roślin, a także zwiększyć swoją świadomość ekologiczną na temat roli pszczół w ekosystemie.

Napawające nadzieją efekty projektu

Wszystkie wymienione powyżej realizacje przyczyniły się do promocji zawodu pszczelarza, produkcji miodu i produktów pszczelich, ochrony przyrody i bioróżnorodności gatunkowej. Dodatkowo przeprowadzona konferencja oraz warsztaty, stanowiły doskonałą okazję do wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy osobami zawodowo związanymi z pszczelarstwem. Dzięki temu przedsiębiorcy dowiedzieli się o innowacyjnych metodach wykorzystania produktów pszczelich. To zaowocowało decyzjami dotyczącymi dodania do produktów niespotykanych dotąd dodatków, np. imbiru czy kurkumy do miodu.

Z kolei zaangażowanie dzieci i młodzieży w działania projektowe (warsztaty oraz konkurs) zwiększyło ich zainteresowanie tematami takimi jak: ochrona środowiska naturalnego, bioróżnorodność gatunkowa oraz konieczność tworzenia i ochrony pożytków pszczelich. Ta wiedza zwróciła uwagę dzieci na znaczenie roli pszczelarstwa, rolnictwa oraz budowania przyjaznego człowiekowi otoczenia przyrody.

Jakie są możliwości na przyszłość?

Działania przeprowadzone w ramach projektu „Miodowy BEE’znes” pokazały pszczelarzom oraz osobom zainteresowanym produktami naturalnymi, że ciągłe podnoszenie kompetencji i rozszerzanie swojej wiedzy jest kluczem do rozwoju. W związku z tym, że w konferencji brali udział głównie początkujący pszczelarze, dostali oni ogrom nowych, praktycznych informacji.

W odpowiedzi na ich potrzeby oraz prośby zdecydowano o zorganizowaniu dedykowanego kursu, podczas którego uzyskają jeszcze więcej specjalistycznej wiedzy. Dzięki temu początkujący pszczelarze będą mogli lepiej rozwijać swoje biznesy.

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

www.pomorskie.eu

k.dulanowska@pomorskie.eu

Prace uczestników konkursu - zielniki roślin miododajnych
Fot. Archiwum UG Pszczółki

Pszczoła bliżej nas

Tytuł operacji:	Pszczoła bliżej nas
Realizator:	Podlaska Izba Rolnicza
Termin realizacji:	czerwiec–październik 2021
Forma realizacji:	konkurs
Działanie KROW:	Działanie 11: Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie
Priorytet PROW:	Priorytet 4: Odtwarzanie, ochrona i wzmacnianie ekosystemów związanych z rolnictwem i leśnictwem
Grupa docelowa:	Młodzież klas 7–8 szkoły podstawowej oraz młodzież klas 1–3 szkół ponadpodstawowych z terenów wiejskich województwa podlaskiego
Cel operacji:	Zwiększenie edukacji młodzieży w zakresie znaczenia roli pszczoły miodnej w środowisku naturalnym, zachęcenie młodych osób do samodzielnego zgłębiania wiedzy o życiu pszczół

Stan środowiska naturalnego w następnych latach zależy od zmian w stylu życia każdego człowieka na Ziemi. Dotyczy to również najmłodszych pokoleń. Zmiany klimatyczne oraz ubytki w ekosystemach są możliwe do powstrzymania, jednak aby miało to miejsce, niezbędna jest edukacja dzieci oraz młodzieży o tym, jak istotną rolę odgrywa każdy, najmniejszy element otaczającej nas przyrody. Z taką intencją organizowany jest coroczny konkurs pn. „Pszczoła bliżej nas”. Jego organizatorzy pragną szerzyć świadomość wśród młodych osób o roli pszczoły miodnej w ekosystemie.

Kto wziął udział w projekcie?

Do udziału w konkursie zgłosiło się 47 uczniów szkół z obszarów wiejskich województwa podlaskiego, jednakże prace konkursowe nadesłało ostatecznie 42 uczniów. Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych. W kategorii klas 7–8 szkół podstawowych prace nadesłało 23 uczniów, z kolei w kategorii klas 1–3 szkół ponadpodstawowych w konkursie wzięło udział 19 uczniów.

CZY WIESZ, ŻE...

Miód jako produkt spożywczy wytwarzany jest przez pszczoły z nektaru roślin, spadzi lub z nektaru roślin i spadzi. W związku z tym rozróżniamy trzy typy miodów:

- nektarowy;
- spadziowy;
- nektarowo-spadziowy.

Miód ulega procesowi krystalizacji, co jest całkowicie naturalnym zjawiskiem. Do tej sytuacji może dojść po trzech lub czterech miesiącach od zebrania miodu. Wyjątkiem są miody akacjowe oraz spadziowe, które utrzymują swoją płynną formę do 12 miesięcy.

Miód to płynny produkt spożywczy, który jako jedyny nigdy się nie psuje. Jeśli przechowujemy go w odpowiednich warunkach, zawsze będzie dobry do spożycia, nawet po upływie wielu lat.

Na sukces projektu wpłynęła również doskonała współpraca pomiędzy partnerami organizowanego przedsięwzięcia, którzy świetnie uzupełniali się na każdym etapie realizacji operacji, a kooperację pomiędzy nimi można uznać za wzorcową i modelową. Ważnym elementem powodzenia projektu była dobrze określona tematyka operacji oraz adekwatnie dobrane działania skierowane do wybranej grupy docelowej.

Zaskakujące nagrody

Konkurs polegał na stworzeniu pracy stylistycznej pt. „Pszczoła bliżej nas”. Dzieła uczniów były następnie uważnie analizowane przez komisję konkursową, składającą się z członków organizacji współuczestniczących w projekcie (Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej, Koło Gospodyń Wiejskich w Hołnach Wolmera, Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych oraz Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Krzyżewie). Laureaci konkursu otrzymali nagrody rzeczowe:

- smartphone za zajęcie 1. miejsca w kategorii najlepsza praca stylistyczna;
- tablet za zajęcie 2. miejsca w kategorii najlepsza praca stylistyczna;
- aparat fotograficzny za zajęcie 3. miejsca w kategorii najlepsza praca stylistyczna.

Młodzi odkrywcy

Biorąc udział w konkursie, uczniowie mogli samodzielnie lub z pomocą nauczycieli i innych osób dorosłych uzupełniać swoją wiedzę o życiu i zwyczajach pszczół. Ciekawym aspektem poruszonym w ramach projektu była kwestia funkcjonowania tych owadów w industrialnej rzeczywistości.

Dodatkowo, poprzez udział w konkursie, młodzież nabyła wiedzę w zakresie znaczenia pszczół i stosowania w gospodarstwach rolnych roślin miododajnych, które poprawiają jakość i strukturę gleby, a tym samym zwiększają plony roślin uprawnych. Dzięki realizacji operacji wzrosła także świadomość uczestników operacji na temat konieczności stosowania zachowań proekologicznych, które można realizować w codziennym życiu.

W celu stworzenia prac uczniowie zgłębili najpierw rolę, jaką odgrywa pszczoła miodna w środowisku naturalnym. To był pierwszy impuls do samodzielnego, dalszego odkrywania tajemnic codziennego życia tych fascynujących owadów. Dodatkowo uczniowie zaczerpnęli niezbędnej wiedzy na temat roślin miododajnych i pszczelarstwa oraz uświadomili sobie znaczenie produktów pszczelich dla zdrowia człowieka.

Uczestnicy konkursu mogli pozyskiwać informacje nie tylko z dostępnych źródeł w książkach, czy Internecie, ale też od aktywnie działających pszczelarzy ze wsi, w której mieszkają, np. sąsiadów, dziadków oraz wujków. W ten sposób mieszkańcy obszarów wiejskich włączyli się pośrednio, ale aktywnie, w realizowaną operację.

Wartością dodaną projektu jest chęć udziału w kolejnych tego typu konkursach, która była zgłaszana przez uczestników operacji.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:

www.piol.pl
bialystok@piol.pl

Lubuska Mega Dynia

Tytuł operacji:	Organizacja konkursów (Lubuska Mega Dynia)
Realizator:	Samorząd Województwa Lubuskiego
Termin realizacji:	kwiecień–październik 2021
Forma realizacji:	konkurs
Działanie KROW:	Działanie 11: Aktywizacja mieszkańców wsi na rzecz podejmowania inicjatyw służących włączeniu społecznemu, w szczególności osób starszych, młodzieży, niepełnosprawnych, mniejszości narodowych i innych osób wykluczonych społecznie
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Mieszkańcy województwa lubuskiego, w tym m.in. dzieci i młodzież w wieku szkolnym, przedstawiciele kół gospodyń wiejskich, sołectw, gospodarstw agroturystycznych i działkowców, osoby fizyczne oraz przedsiębiorstwa, organizacje i instytucje mające siedzibę na terenie województwa lubuskiego
Cel operacji:	Popularyzacja uprawy dyni i jej walorów żywieniowych, wymiana doświadczeń w uprawie dyni pomiędzy uczestnikami konkursu, a także aktywizacja mieszkańców województwa lubuskiego i ich edukacja w zakresie uprawy i pielęgnacji warzyw

Zgłoszone dynie do konkursu,
Fot. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

Świadoma i ekologiczna uprawa roślin, warzyw oraz owoców jest nie tylko doskonałym wsparciem dla rozwoju terenów wiejskich, ale również idealnym sposobem na rozwój pasji przez mieszkańców. W związku z tym, w celu popularyzacji uprawy dyni oraz jej walorów żywieniowych, Samorząd Województwa Lubuskiego zorganizował konkurs w ramach projektu „Lubuska Mega Dynia”. Informacje o tym przedsięwzięciu zostały ogłoszone już na początku kwietnia 2021 r. tak, aby każdy z ochotników zdążył wyhodować własne warzywo. Konkurs był skierowany zarówno do osób fizycznych, jak i szkół, przedsiębiorstw oraz instytucji.

Ideą przewodnią wspomnianego projektu było zachęcenie każdego z ochotników do ekologicznej uprawy dyni. Wielkość ogrodu mieszkańców nie miała znaczenia – doskonale nadawały się do tego zarówno niewielkie, przydomowe tereny, jak i większe pola uprawne. Dlaczego zdecydowano się na dynię? Przede wszystkim ze względu na to, że jest ona wartościowym, zdrowym i stosunkowo łatwym w uprawie warzywem.

Ważenie dyni podczas rozstrzygnięcia konkursu, Fot. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

Kto wziął udział w projekcie?

W projekcie „Lubuska Mega Dynia” wzięły udział zarówno osoby fizyczne, jak i przedstawiciele przedsiębiorstw i instytucji, którzy uwzględniają społeczne interesy, aspekty środowiskowe i relacje z pracownikami oraz ze społeczeństwem.

Pierwszy etap konkursu

Po zgłoszonej kandydaturze danego ochotnika, wysyłano do niego jedną paczkę nasion dyni olbrzymiej, które następnie trzeba było zasiać w ziemi. Kolejne zadanie uczestników konkursu polegało na stworzeniu relacji fotograficznej każdego etapu wzrostu warzywa. Przedsięwzięcie cieszyło się dużym zainteresowaniem. Do pierwszego etapu konkursu zgłosiło się ponad 150 osób.

Finał rywalizacji

Rozstrzygnięcie konkursu „Lubuska Mega Dynia” zorganizowano w dniu 10 października 2021 r., podczas imprezy plenerowej w Muzeum Etnograficznym w Zielonej Górze-Ochli. W trakcie imprezy można było nie tylko poznać walory kulinarne oraz zdrowotne dyni i spróbować potraw z wykorzystaniem tego warzywa i jego przetworów, ale również skorzystać z warsztatów malowania, wycinania i kisenia dyni.

Do etapu finałowego zgłoszonych zostało ponad 50 dyń. W konkursie mogły wziąć udział wyłącznie dynie z uprawy ekologicznej.

Rozstrzygnięcie konkursu w Muzeum Etnograficznym w Zielonej Górze-Ochli

Dynie konkursowe, Fot. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

CZY WIESZ, ŻE...

Istnieje ponad 45 odmian dyni. Małe, średnie, duże i prawdziwe giganty. Wbrew powszechnemu przekonaniu, nie wszystkie dynie są pomarańczowe, wiele jest zielonych, białych i brązowych. Jedną z bardziej interesujących odmian jest dynia hokkaido, której w przeciwieństwie do innych podgatunków nie trzeba nawet obierać ze skóry.

Dynie działają przeciwzapalnie i antynowotworowo, wzmacniają układ odpornościowy i mają bardzo dobry wpływ na skórę. Ten gatunek warzyw nie tylko zwalcza wirusy i pasożyty, ale także pomaga schudnąć.

Rekordowa, najcięższa dynia w Polsce ważyła aż 870 kg. Największa dynia na świecie to gigant o masie aż 1226 kilogramów. Została ona wyhodowana przez włoskiego rolnika z Poggerino z regionu Chiant.

Każdy okaz został zweryfikowany urządzeniem pomiarowym GREENTEST w celu potwierdzenia, że podczas uprawy nie stosowano niedozwolonych środków chemicznych stymulujących wzrost.

Największy zgłoszony okaz ważył ok. 45 kg.

W kategorii „Organizacje i instytucje” wygrało Miasto Nowa Sól, które wyhodowało dynię o wadze 38,72 kg. Drugie miejsce zajęło Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich Brody – 36,94 kg, a trzecią lokatę Muzeum Etnograficzne w Zielonej Górze Ochli – 36,14 kg.

W kategorii „Osoby fizyczne” największa dynia ważyła 45 kg, natomiast w kategorii „Szkoly” zwyciężył Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy ze Wschowy, którego dynia osiągnęła wagę 22,72 kg.

Dla zwycięzców przygotowano atrakcyjne nagrody pieniężne oraz dyplomy. W kategoriach „Osoba fizyczna” i „Szkola” było to odpowiednio: 700, 500 i 300 zł w zależności od miejsca na podium. W kategorii „Organizacje i instytucje” były to kwoty: 1000, 700 i 500 zł.

Jakie są możliwości na przyszłość?

Konkurs okazał się świetną zabawą oraz lekcją na temat ekologii i zdrowej żywności nie tylko dla dzieci w wieku szkolnym, ale również dla przedstawicieli instytucji prywatnych i publicznych. Dzięki konkursowi dzieci oraz młodzież zaangażowały się w prace w ogrodzie i pielęgnację sadzonek. Dodatkową wartością była dla nich wiedza z zakresu ekologicznej uprawy dyni. Natomiast przedstawiciele instytucji mogli chociaż na chwilę zaangażować się w pracę na rzecz środowiska i ekologii.

Powyższe wnioski napawają nadzieją na rozwój pasji z zakresu ogrodnictwa oraz nabywanie nowej wiedzy o ekologicznej uprawie zarówno wśród młodszych, jak i starszych uczestników konkursu.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:

www.lubuskie.pl
ksow@lubuskie.pl

Tradycyjne rośliny w atrakcyjnych formach

Tytuł operacji:	Tradycyjne rośliny w atrakcyjnych formach – ogrody w szkle kluczem do natury
Realizator:	Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie
Termin realizacji:	czerwiec 2021
Forma realizacji:	warsztaty
Działanie KSOW:	Działanie 13: Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczania ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Członkinie Kół Gospodyń Wiejskich, osoby chcące tworzyć rękodzieło, osoby związane z instytucjami kulturalnymi (np. wiejskimi świetlicami, bibliotekami) gospodarstwami agroturystycznymi i zagrodami edukacyjnymi, przedstawiciele instytucji wspierających rozwój obszarów wiejskich (np. przedstawiciele LGD), doradcy rolniczy związani z WGD oraz osoby zamieszkujące obszary wokół Beskidów
Cel operacji:	Przeszkolenie praktyczne w formie warsztatów, mieszkańców z terenu Podbeskidzia z zakresu tworzenia kompozycji z wykorzystaniem tradycyjnych roślin, a tym samym rozpropagowanie na wskazanym terenie techniki zakładania mini tradycyjnych ogrodów w szklanych pojemnikach

Poszerzanie kompetencji mieszkańców obszarów wiejskich wpływa bezpośrednio na rozwój lokalnych terenów. Czasami mieszkańcy konkretnych regionów Polski nie zdają sobie sprawy z potencjału drzemiącego w darach natury, dostępnych na wyciągnięcie ręki. W związku z tym przeprowadzone zostały warsztaty dla osób zamieszkujących obszary wokół Beskidów. Celem operacji było uświadomienie uczestników o możliwościach wykorzystania tradycyjnych roślin oraz innych elementów regionalnych nie tylko do tworzenia efektownych ozdób, ale również do zdobycia nowego źródła dochodu.

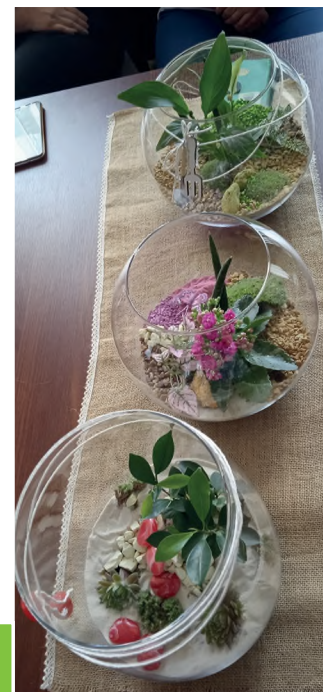
Kreatywne warsztaty

Podczas praktycznych warsztatów florystycznych, ukazujących techniki renowacji i doboru różnych pojemników szklanych, których pierwotne przeznaczenie było zupełnie inne, zaprezentowane zostało dostosowanie ich do ponownego wykorzystania, tworząc jednocześnie nowy produkt florystyczny.

Uczestnicy poprzez zajęcia zdobyli umiejętności tworzenia produktu innowacyjnego, wywodzącego się jednak z tradycji i natury. Kreowanie kompozycji kwiatowych w połączeniu z naturalnymi elementami pochodzenia organicznego, takimi jak: kamień, szyszki itp. wraz z detalami charakterystycznymi dla terenu Podbeskidzia, przybliżyło kursantów do środowiska naturalnego oraz uwarściwiło na lokalną przyrodę.

Pod koniec warsztatów miała również miejsce wystawa, podczas której pokazane zostały efekty zdobytych umiejętności florystycznych w formie prezentacji powstałych prac.

Kompozycje w szkle,
Fot. Anna Zawadzak

Ogródek w szkle, Fot. Anna Zawadzak

Ogródek w szkle, Fot. Anna Zawadzak

Kto wziął udział w projekcie?

Projekt „Tradycyjne rośliny w atrakcyjnych formach” był skierowany zarówno do osób chcących tworzyć rękodzieła, jak i do mieszkańców terenów Podbeskidzia związanych z instytucjami kulturalnymi (np. wiejskimi świetlicami, bibliotekami), gospodarstwami agroturystycznymi oraz zagrodami edukacyjnymi. W warsztatach wzięły udział m.in. Członkinie Kół Gospodyń Wiejskich oraz doradcy rolniczy z Wiejskich Gospodarstw Domowych.

W ramach zrealizowanego przedsięwzięcia odbyły się dwa warsztaty, w których ostatecznie wzięło udział łącznie 20 osób. Spotkania miały miejsce pod koniec czerwca 2021 r.

Prace uczestników warsztatów, fot. Anna Zawadzak

Efektowne rezultaty projektu

Natychmiastowym i bezpośrednim rezultatem operacji było przeszkolenie w trakcie warsztatów 20 osób z zakresu technik florystycznych i kompozycji kwiatowych.

Dodatkowo w wyniku przeprowadzenia projektu wyzwolono w uczestnikach chęci do doskonalenia nowo nabytych umiejętności w zakresie florystyki i dzielenia się tą wiedzą z innymi. Promocja kompozycji florystycznych na swoim terenie tworzy szansę na uzyskanie dodatkowego dochodu oraz eliminację ubóstwa.

Niezwykle pozytywnym rezultatem warsztatów było również nawiązanie współpracy między uczestnikami. Osoby biorące udział w projekcie wspólnie doradzały sobie, w jaki sposób można uatrakcyjnić i udoskonalić poszczególne prace. Dodatkowo już podczas warsztatów uczestnicy zauważyli możliwość wykorzystania nowych umiejętności z okazji różnych imprez regionalnych, takich jak dożynki.

Warsztaty w ramach projektu „Tradycyjne rośliny w atrakcyjnych formach”, Fot. Anna Zawadzak

Jakie są możliwości na przyszłość?

Osoby uczestniczące w warsztatach nabyły nowe spojrzenie i umiejętności, zostały nauczone jak z łatwo dostępnych i niedrogich elementów przyrody można tworzyć przepiękne kompozycje kwiatowe oraz jak na tym zarobić. Uczestnicy otrzymali dodatkową motywację do działania w tym zakresie, co stanowić będzie motor napędowy dla rozwoju miejscowości, w których mieszkają. Tym samym można stwierdzić, że projekt przyczynił się do rozwoju obszarów wiejskich na terenach Podbeskidzkich na podstawie tradycji kulturowej i lokalnych zasobów.

CZY WIESZ, ŻE...

Warsztaty projektu „Tradycyjne rośliny w atrakcyjnych formach” zostały zrealizowane w Wilamowicach, dokładna lokalizacja to małe miasteczko na Podbeskidziu. Gmina Wilamowice leży na pograniczu południowej części Kotliny Oświęcimskiej, u podnóża Beskidów. Posiada znakomite walory krajobrazowe i turystyczne, stanowi również integralną część powiatu bielskiego. Tutejsze tereny są uważane i znane jako miejsce, gdzie żyją „polscy Flamandowie”. Potomkowie dawnych osadników stanowią dziś niepowtarzalną enklawę kulturową, ze swoim językiem, pięknymi strojami regionalnymi i obyczajami.

Potrzebujesz więcej informacji?
Zapraszamy do kontaktu:
www.czwa.odr.net.pl
sodr@odr.net.pl

Wikliną wyplatane

Tytuł operacji:	Wikliną wyplatane – tradycja połączona z nowoczesnością
Realizator:	Koło Gospodyń Wiejskich „Wysokie Obcasy” w Modliborzycach
Termin realizacji:	czerwiec-październik 2021
Forma realizacji:	szkolenie warsztaty materiał drukowany – kalendarz promujący projekt
Działanie KSOW:	Działanie 13: Promocja zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich
Priorytet PROW:	Priorytet 6: Wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich
Grupa docelowa:	Członkowie organizacji pozarządowych (w szczególności Koła Gospodyń Wiejskich) oraz osoby młode, działające na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, osoby poniżej 35 roku życia
Cel operacji:	Nabycie przez uczestników szkoleń i warsztatów nowych umiejętności z zakresu podstawowych technik wikliniarskich, a także kreowanie wśród tych osób postaw przedsiębiorczych

Instruktaż wyplatania z wikliny papierowej

Wykorzystywanie surowców naturalnych występujących w konkretnych częściach Polski sprzyja nie tylko budowaniu lokalnego patriotyzmu, ale także wspiera i napędza regionalną gospodarkę. Przykładem takich działań może być projekt „Wikliną wyplatane” realizowany na przestrzeni czerwca oraz października w 2021 r. Celem tego przedsięwzięcia była nauka podstawowych technik wikliniarskich wśród uczestników oraz kreowanie postaw przedsiębiorczych w zakresie sprzedaży produktów rękodzielniczych. Aby zrealizować założone idee, przeprowadzono warsztaty i szkolenia dla członków Kół Gospodyń Wiejskich oraz osób młodych do 35 roku życia.

Kto wziął udział w projekcie?

W projekcie „Wikliną wyplatane” wzięli udział członkowie Koła Gospodyń Wiejskich oraz osoby poniżej 35 roku życia. Z warsztatu oraz serii szkoleń skorzystało ostatecznie 15 chętnych.

Do przedsięwzięcia „Wikliną wyplatane” zaproszono osoby do poprowadzenia kursów, które wyróżniały się ze względu na praktyczną wiedzę z zakresu wyplatania różnych produktów z wikliny naturalnej.

Prezentacja koszy wykonanych przez uczestniczki warsztatów

Nabywanie nowych umiejętności pod okiem wielbicieli wikliny

Projekt rozpoczął się od jednodniowego szkolenia, podczas którego uczestnicy mogli dowiedzieć się więcej na temat podstawowych informacji dotyczących wikliny. Po tej części rozpoczęły się pięciodniowe, kreatywne warsztaty z wyplatania rękodzieł z tego oryginalnego materiału.

Osoby odpowiadające za prowadzenie warsztatu oraz szkoleń to prawdziwi pasjonaci rękodzieł. Poprzez uczestnictwo w projekcie mieli oni nadzieję, że przekażą chociaż ułamek miłości do pięknych produktów tworzonych własnoręcznie z wikliny młodemu pokoleniu. Wykonane rękodzieła z wikliny są obecnie bardzo cenione przez swój ponadczasowy wymiar, a produkty z tego materiału cieszą się dużą popularnością i są chętnie kupowane.

Dodatkowo w ramach projektu „Wikliną wyplatane” przeprowadzono szkolenia pt. „Kobieta aktywna w środowisku lokalnym – motywowanie i inspirowanie do rozwoju” oraz „Rękodzieło jako alternatywne źródło dochodu”. Taka tematyka ma pozytywny wpływ na wzrost aktywności społeczności lokalnej i podejmowania inicjatyw mających służyć rozwojowi przedsiębiorczości. Dzięki realizacji projektu zostały zachowane tradycje i walory kulturowe Gminy Modliborzyce.

Zaskakujące oblicze wikliny

Warsztat oraz szkolenia z wykorzystaniem wikliny wpłynęły korzystnie na rozwój obszarów wiejskich. Wydarzenia były okazją do zdobycia niezbędnej wiedzy w zakresie wikliniarstwa, a także do podjęcia innej formy aktywności. Zdobyte umiejętności oraz wiedza przyczyniły się do możliwości pozyskania dodatkowego źródła dochodu dla mieszkańców obszarów wiejskich poprzez sprzedaż własnoręcznie stworzonych produktów. Koło Gospodyń Wiejskich nawiązało również współpracę z innymi Kołami Gospodyń Wiejskich oraz organizacjami, co zaowocowało uczestnictwem w lokalnych przeglądach i kiermaszach twórczości ludowej.

Uczestniczki warsztatów w trakcie wyplatania koszy z wikliny

Jakie są możliwości na przyszłość?

Dzięki przeprowadzonemu projektowi „Wikliną wyplatane” wspierana jest równowaga ekonomiczna, przyrodnicza oraz społeczna na obszarach wiejskich. Zdobywanie nowych umiejętności przez mieszkańców tych terenów podnosi jakość życia na wsi, a także pokazuje, że wieś jest bardzo dobrym miejscem do życia i rozwoju zawodowego.

Kilka słów od uczestników projektu

Uczestnicy określili warsztaty oraz szkolenie jako ciekawe, kreatywne i mobilizujące. Jak wynika z ankiet przeprowadzonych podczas zajęć, osoby biorące w nich udział bardzo wysoko oceniły przydatność zdobytych informacji pod względem podnoszenia umiejętności i wiedzy, a także sam program warsztatów oraz osoby prowadzące. Z całą pewnością można więc stwierdzić, że odbyte szkolenia spełniły oczekiwania uczestników.

Instruktor pokazuje sposób przygotowania rurek z papieru do wyplatania z wikliny papierowej

CZY WIESZ, ŻE...

Uprawa wikliny nie należy do najprostszych. Plantacje zakłada się jesienią, przed pierwszymi przymrozkami lub wiosną, gdy mrozy już zelżeją. Pierwszy rok to intensywna pielęgnacja, pielienie i obowiązkowe ścięcie, jeśli nie chcemy, by pręty się rozkrzaczyły. Zbiory to fizyczna praca. Wiklinę wycina się specjalnymi nożami, następnie sortuje według rozmiaru, gotuje, koruje, suszy i wiąże w snopki. Tego typu materiał wykorzystywany jest do wyplatania koszy i koszyków, mebli, mat, płotów, różnego rodzaju ozdób do ogrodów czy budowli w przestrzeni publicznej, m.in. rzeźb w parkach czy urządzeń do zabawy dla dzieci. Wiklina wciąż zajmuje na naszym rynku należne jej miejsce. Zmienia się moda, forma wytwarzanych produktów, ale wierni odbiorcy pozostają. Część starych wzorów wypadła z obiegu, inne funkcjonują do dziś. Wiklina nigdy się nie znudzi.

Potrzebujesz więcej informacji?

Zapraszamy do kontaktu:

kgw.wysokieobcasy.nodliborzyce@gmail.com

Wykaz użytych skrótów

CDR – Centrum Doradztwa Rolniczego
dr – doktor
dr hab. – doktor habilitowany
eDWIN – Internetowa Platforma Doradztwa i Wspomagania Decyzji w Integrowanej Ochronie Roślin
ha – hektar
IHAR – Instytut Hodowli i Aklimatyzacji Roślin
im. – imienia
inż. – inżynier
IO-PIB – Instytut Ogrodnictwa – Państwowy Instytut Badawczy
JR KSOW – Jednostka Regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich
KE – Komisja Europejska
kg – kilogram
KPODR – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
KPOT – Kujawsko-Pomorska Organizacja Turystyczna
ks. – ksiądz
KSOW – Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich
LGD – Lokalne Grupy Działania
LODR – Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
LOT – Lokalna Organizacja Turystyczna
LPW – Lokalne Partnerstw ds. Wody
LSR – Lokalna Strategia Rozwoju
ŁODR – Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego

m – metr
m.in. – między innymi
mln – milion
MLO – produkcja marginalna, lokalna i ograniczona
mm – milimetr
MODR – Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolnego
MRiRW – Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
np. – na przykład
n.p.m – nad poziomem morza
nt. – na temat
ok. – około
PGW WP – Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PIB – Państwowy Instytut Badawczy
pn. – pod nazwą
PODR – Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
PO KSOW – Plan Operacyjny Krajowa Sieć

Obszarów Wiejskich
ppm (ang. *parts per million*) – liczba części na milion
prof. – profesor
PROW – Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
pt. – pod tytułem
PZHiPBM – Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego
r. – rok
RHD – Rolniczy Handel Detaliczny
SGGW – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego
SIR – Sieć na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich
ŚODR – Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
TVP – Telewizja Polska
tys. – tysięcy
tzw. – tak zwany
UE – Unia Europejska
UG – Urząd Gminny
UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika
w. – wiek
WGD – Wiejskie Gospodarstwo Domowe
WIORiN – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
WODR – Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

Zostań partnerem KSOW!
Chcesz się dowiedzieć więcej?
Wejdź na www.ksow.gov.pl

